לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', י"ח בשבט תשמ"ז, 17 בפברואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13272 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

לכבוד יום הולדת הכנסת — ח"כים יגישו היום התוכניות בגלי־צה"ל

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

לכבוד יום הולדתה הי"38 של הכנסת, שיצויין היום, יערכו ויגישו ח"כים את תוכניות גלי־צה"ל. ב־8.00 יגישו חה"כ גאולה כהן ויוסי שריד את „בוקר טוב ישראל". חה"כ חייקה גרוסמן תדווח על משפט דימאניוק. מרים תעסה גלור תופיע ב„מאחורי המקרופון" בחדשות השעה 13.00. מאוחר יותר יצטרפו לתוכנית חיים רמון, אברהם ורדיגר וצ'רלי ביטון. ב־16.00 תועבר ישיבתה החגיגית של הכנסת בשידור חי. את יום השידורים הפרלמנטרי יחתום רוני מילוא, אשר יראיין את ד"ר יוסף בורג, ומאיר וילנר. את יום השידורים ערכו והפיקו שירי צור ויינון שנקר.

נפתח משפטו של ג'ון דמיאניוק ● נדחו טענות ההגנה כי אין לביהמ"ש סמכות לשופטו

התביעה: נוכיח כי זהו „איוואן האיום"

לאחר שנדחו הטענות המיקדמיות הודיעה ההגנה: האיש העומד למשפט — איננו „איוואן האיום", הוא לא היה כלל בטרבלינקה, אלא היה שבוי מלחמה סובייטי שנפל בידי הגרמנים ● התובע בלטמן בנאום הפתיחה: התביעה תנתץ את האליבי של הנאשם ותוכיח כי אין בו כלום ● היום יוחל במסכת העדויות ● התביעה תעלה לדוכן „אנשים שהכירו את הנאשם, שהביטו בו חודשים רבים והם מכירים אותו ללא צל של ספק"

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" ודוד פרידמן, כתב עת"ים

ניצולי השואה, אשר חזו על בשרם את התופעות האיומות בתולדות האדם, לא שכחו את המעשים ואינם יכולים לשכוח את הרוצחים, אשר רדו בהם בפרך שבועות וחדשים — אמר התובע יונה בלטמן בנאום הקטגוריה שלו, בפתיחת משפטו של ג'ון דמיאניוק, המכונה „איוואן האיום", הנאשם בפשעים של רצח עם.

בהרצאה ארוכה ומנומקת היטב, גולל בלטמן, המכהן כפרקליט

(סוף בעמוד 16)

דמיאניוק רצח את כל המשפחה שלי ● עמוד 2

הנאשם דמיאניוק באולם המשפט – מנופף בידיו כשהוא קורא לעבר הנוכחים „בוקר טוב" (צילום: ברוטמאן)

ניצולת שואה מרים ברג: אבוא לכאן כל יום לראות את הרוצח, שהרג חפים מפשע, עד שיתלו אותו (צילום: ישראלי)

שמיר יפעל לבטל מעמד של פליטים לעולים מבריה"מ

מאת חנה איש הורביץ, כתבת „על המשמר" בארה"ב

ניו־יורק. — ראש־הממשלה יצחק שמיר יעלה בשיחותיו בוושינגטון את הסתייגותה של ממשלת ישראל מכך שארצות־הברית מעניקה מעמד של פליטים על כל ההטבות הנובעות ממעמד זה, ליהודים היוצאים מברית־המועצות. שמיר יסביר כי מאחר שהיהודים יוצאים את ברית־המועצות בזכות של אשרה שמנפיקה מדינת ישראל, יש לראותם כאזרחים ישראליים ולא כפליטים חסרי מולדת — על כך סיפר ראש־הממשלה לראש עיריית ניו־יורק אד קוץ, בשיחה שקיים עמו במלון ריגנסי אתמול אחר הצהריים.

עוד סיפר ראש־הממשלה לראש העיר כי המטרה העיקרית של ביקורו היא מתן תכנים אסטרטגיים מהותיים למעמד שישראל זכתה בו בארצות־הברית לאחרונה, מעמד של בת ברית חשובה שאיננה חברת נאט"ו.

התעוררות התקשורת

התעוררות של אמצעי התקשורת האמריקנים מאפיינת את היום

(סוף בעמוד 16)

רבין אינו פוסל עיסקת חליפין לשחרור השבויים ● עמוד 3

מגמה לצימצום שרותם של אנשי מילואים בשטחים ● עמוד 4

נסגר „המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית" בירושלים ● עמוד 19

הרופאים מצטרפים לעיצומים — המערכת תושבת ביום ה' ● עמוד 20

מצע המו"מ עם הטכנאים ברשות השידור ● עמוד 20

נחתם ההסכם לאישור התקציב והסיוע לתק"ם ● עמוד 20

הממונה על בתי־הכלא בבריה"מ: ביגון כלוא ולא ידוע על שחרורו

אמר אתמול לרעייתו של יוסף ביגון: עליך לפנות לדובר הסובייטי שהודיע כי הוא שוחרר ● 8 מסורבי עלייה מתכוננים לפנות לבימ"ש במוסקבה

פקיד סובייטי בכיר, הממונה על בתי־הכלא, הודיע אתמול לאינה ביגון, אשתו של אסיר־ציון יוסף ביגון, כי בעלה מוחזק עדיין במאסר בבית־כלא ולמשרדו לא ידוע דבר על שיחרור כלשהו.

גב' ביגון דיווחה על שיחתה זו בשיחה טלפונית עם אנשי המרכז למידע על יהדות בריה"מ בירושלים.

מי שהודיע — שישחרר

גב' ביגון אמרה, כי היתה אצל ראש מחלקת בתי־הכלא במשרד הפנים והלה הודיע לה, שאם דובר סובייטי הודיע על שיחרור של בעלה, עליה לפנות לאותו דובר, שכן בשלב זה, האסיר מוחזק בבית־הכלא.

בנו של ביגון, בוריס, סיפר, כי פקיד משרד הפנים יעץ לאמו להתקשר עם נשיאות הסובייט העליון או עם משטרת הבטחון (ק.ג.ב.), לשם קבלת אינפורמציה נוספת על גורל בעלה. לאחר מכן, ביקרה במשרדו של התובע הסובייטי הראשי כדי לברר את המצב.

בניו־יורק ערכו אתמול מפגינים, שצעקו „שחררו את ביגון עכשיו", שביתת־שבת רעשנית בנציגות הסובייטית, במחאה על המשך מעצרו של ביגון. 14 מן המפגינים, כולל בת־דודתו של ביגון, זלדה טפר, תושבת ניו־יורק, נעצרו והואשמו בהתנהגות פרועה.

אותה שעה ניצבו 100 מפגינים נוספים בצד השני של הרחוב, מול

(המשך בעמוד 17)

שולץ מתכוון להקדיש היום „ישיבה שלמה" עם שמיר לכלכלת ישראל

בדרך: כלל מתכוונים האמריקנים יותר לשמוע מאשר להשמיע ● נושאים נוספים שיועלו בשיחות: פולארד, איראן, יהודי בריה"מ והוועידה הבי"ל ● שמיר יביע דאגת ישראל ממה שנראה לאחרונה כסחף בעמדת ירדן המתירה למחבלים יד חופשית יותר לפעולה נגד ישראל

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — מקורות־רשות אמריקניים אמרו אתמול, כי יש להניח שהם יאזינו יותר מאשר ישמיעו בשיחותיהם עם ראש־הממשלה, יצחק שמיר, בוושינגטון השבוע. „אנו מבקשים לשמוע מה יש בפי ראש הממשלה לומר על סוגיה שלמה של נושאים", אמר אחד מהם.

במוקד השיחות תעמוד התהליך [illegible] לשלום [illegible]

הפלשתינים בשטחים והמאבק בטירור. „ייסקרו ביסודיות גם היחסים ההדדיים בין ישראל לארה"ב, בכלל זה שיתוף־הפעולה בתחומי הביון והאסטרטגיה.

שולץ ידבר בכלכלה

המקורות הוסיפו, כי שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, שיפגש עם שמיר היום במשרדו, מתכוון להקדיש ישיבה שלמה לנושא אחד בלבד, הוא — כלכלת ישראל. האמריקנים התרשמו מן ההתקדמות שהשיגה ישראל באחרונה במימוש תוכניתה לשיקום הכלכלה, אך לדעתם, חייבת ישראל להמשיך

(סוף בעמוד 16)

תודתנו למצטרפים לקריאת השלום — 1987, שלחו נא את חתימותכם לכתובתנו:

המרכז לשלום

רח' החשמונאים 107 תל־אביב 67011

מה שווה שקל בשטחים

[illegible] דוד לוי העלה אתמול לדיון הציבורי על סדרי העדיפויות [illegible] חדש: החשקעה בהתנחלויות דומה להשקעה בעיירי [illegible] ובהתיישבות החדשה בתוך הקו הירוק. התרגיל פשוט: לוי [illegible] את הדיון מן ההקשר הפוליטי שלו, ומנסה להפוך אותו [illegible] נתונים מספריים. הנתונים עצמם שנויים במחלוקת, אך לוי [illegible] באצבעותם, מלכתחילה, את האצבע במקום הלא נכון. [illegible] אינה כמה כסף השקיעה המדינה בהתנחלויות. השאלה [illegible] מפיקה המדינה מן הכסף הזה. השאלה איננה כמה בתים [illegible] ביהודה ושומרון. השאלה היא מהי הפונקציה החברתית [illegible] הכלכלית של הבתים האלה. יישוב בשומרון, שאינו מייצר, אינו [illegible] אחיזה אמיתית – חקלאית ותעשייתית – בקרקע, וכל טעם [illegible] הוא היותו סמל לאומי ופוליטי שנוי במחלוקת, הוא השקעה [illegible] ומיותרת. כביש חוצה שומרון המשמש קבוצת יישובים קטנה [illegible] ושעלו נוסעים החושבים לעבודה בגוש דן בבוקר [illegible] עם ערב, הוא השקעה ללא תמורה חולמת, כאשר במקביל [illegible] המדינה משך שנים לסיים את כביש אשדוד אשקלון [illegible] ואדם. יישוב בגליל או בנגב המבסס את הקיום היהודי [illegible] ובונות, שווה פי כמה מיישוב מבודד באזור כיבוש, מוקף [illegible] עוינות ושעתידו לוט בערפל.

[illegible] השאלה איננה כמה מוציאה המדינה היום. השאלה היא מה [illegible] גם אם נכון שבשנים האחרונות הוציאה המדינה [illegible] ההתיישבות בתוך הקו הירוק מול שקל להתיישבות, מתוכה לו, [illegible] שקל מן הסוג השני יקר וכבד הרבה יותר מן השקל [illegible] לוי מנסה להתמודד עם הנתונים. אבל דיון כלכלי הוא [illegible] דיון פוליטי. כלומר, בירור סדרי העדיפויות של המדינה. [illegible] גם הסכום שמדובר עליו לוי גבוה מאד, גבוה יותר מדי. [illegible] חשר לו, הוויכוח איננו על הנתונים. הוויכוח הוא על

על המשמר

עובדי בל"ל – למאבק לביטול החוזים האישיים של הבכירים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

ועד עובדי בנק לאומי פתח אתמול במאבק להביא לביטולם של החוזים האישיים שנחתמו עם 23 מבכירי הבנק, והיום תוצג דרישה מפורשת זו בפני יו"ר הבנק מאיר חת והמנכ"ל החדש, צדיק בינו, שייפגשו עם ראשי הוועד.

מועצת עובדי בל"ל, שהתכנסה אתמול בגן אורנים, החליטה לדרוש לאלתר את ביטול החוזים האישיים. כן הוחלט לדרוש, שלפורשים מהבנק, ובתוכם יפת, איינהורן וכל אחד מהבכירים שיפרשו בעתיד, לא ישולמו פיצויי ופנסיה המבוססים על החוזים האישיים.

יהושע נגרין, יו"ר ועד מורשי חתימה, אמר אמש, כי „אם הבנק יתעלם מדרישת הוועד, נחליט על צעדים בעניין זה, ולא נוותר". לדבריו, בשבוע הבא יתקיים כינוס נוסף של מועצת העובדים, שאליו יוזמנו חת ובינו, והעובדים יציגו בפניהם שוב את הדרישה הזו. עוד החליטה אתמול מועצת העובדים לדרוש מההנהלה להפסיק לתת שירותי משרד למנכ"לים המשותפים שפרשו, יקותיאלי וראש.

בכינוס העובדים הושמעו דברים קשים נגד הנהלת הבנק, ואף הוחלט לקרוא לה להימנע מקליטת עובדים מבחוץ, בעקבות מינויו של צדיק בינו למנכ"ל.

שכרו של בינו

בישיבת דירקטוריון בנק לאומי אתמול הוחלט לאמץ את המלצותיה של ועדת הדירקטוריון לעניין שכרו של צדיק בינו, ובחודשים הקרובים ישולם לו שכר חודשי של 17,700 ש"ח. בנוסף לכך יקבל בינו הפרשות סוציאליות מקובלות, מכונית צמודה וכיסוי מלא של הוצאות הטלפון בביתו.

הדירקטוריון החליט ששכר זה, שהוא שווה לשכר האחרון שקיבל בינו בבנק הבינלאומי, ישולם לו זמנית — עד שייקבעו קריטריונים ברורים לתנאי השכר של [illegible] הבכירים המועסקים בחוזים אישיים.

בבנק לאומי בודקים בימים אלה את מרכיבי השכר הכלולים בחוזים האישיים ואת תוקפם החוקי של חוזים אלה — זאת על־פי חוות דעת נגיד בנק ישראל, שסירב להתחשב בנתונים שהוצגו ברו"ח הנגיד צדוק. ועד העובדים מבקש עתה לנצל את הדיונים כדי ללחוץ על ההנהלה לבטל את החוזים האישיים והוא נתמך גם בדרישה של ההסתדרות לבטלם. דרישה זו הוגשה לפני חודשים אחדים בפני המנכ"ל הפורש, מרדכי איינהורן, על־ידי מזכיר חטיבת עובדי המקצוע בהסתדרות, אלקנה לבקוביץ.

הסטודנטים: נפתח במאבק שלא יפול מזה של חברינו בפאריס

מאת חדי לוי, כתבת „על המשמר"

„במקום לזרוק חלל על הסטודנטים, אפשר לקצץ היום בקלות חמישה מיליון דולר מהמשכורות המנופחות של הבכירים באוניברסיטאות בלי שהם ירגישו בזה בכלל", אמר אתמול במסיבת עיתונאים בת"א דודי ברמן, יו"ר התאחדות הסטודנטים בישראל.

בצטטו את דו"ח מבקר המדינה בשנים 84/85 ובשנה הנוכחית, הביא ברמן דוגמאות המעידות על הריגה ממנהל ציבורי תקין בכל המערכת האוניברסיטאית בארץ. המדובר במתן הלוואות עתק ללא ריבית לאנשי מינהל אקדמאים בדרג בכיר ביותר, כגון מנכ"לים, נשיאים, רקטורים, ובדרג משנה, כגון ראשי אגפים, סמנכ"לים, היועץ המשפטי ומבקר האוניברסיטה.

תמורת שנת השבתון לכסף הפכה, לדברי ברמן, לנורמה במעט בחלק מהאוניברסיטאות והמור מזה הוא, שישנם גם מקרים של „פדיון השבתון" גם בנדון פאלה שכלל לא הגיע להם שבתון. „בעיני זה יותר גרוע מהשוון של פרס", קובע דודי ברמן. לדעת התאחדות הסטודנטים, הסיבות למשבר המוסר את מערכת השכלה הגבוהה בארץ ברורות לגמרי: בזבוז כספים ושחיתויות בצד חוסר יעילות מדהים. „אנחנו נדרשים לשלם את בזבוזי העבר, וזה כל הסיפור. הסטודנטים של היום משלמים את הריבית על ההלוואות שלקחו האוניברסיטאות על מנת לכסות את הגרעונות שנוצרו כתוצאה מאותם מענקים והלוואות מפוקפקות שקיבלו הבכירים."

יו"ר התאחדות אמר כי „אם עד ה־1 במארס לא תמצא הוועדה המוסמכת על שכר הלימוד פתרון ריאלי, נפתח במאבק ציבורי שלא יפול ממאבק הסטודנטים בפאריס, נקיים גל של שביתות, נפגוש את כל שרי הממשלה, נלך עם זה הפעם עד הסוף".

בסיום דבריו אמר ברמן כי לדעת התאחדות הסטודנטים, שכר הלימוד השנתי צריך להיות ספק דולר ולא אגורה אחת יותר. וזאת בדיוק היעד אליו הם חותרים במאבקם.

מאות מעובדי „תדיראן" בעפולה התבצרו במפעל והבעירו צמיגים

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

סיכסוך העבודה במפעל „תדיראן" בעפולה הולך ומחריף. מאות מעובדי המפעל, המתבצרים בו מאז יום חמישי בלילה, הבעירו אתמול צמיגים והדרו למשרדי ההנהלה עד שהוזעקה המשטרה.

במוצאי שבת חסמו העובדים את השערים במכוניות ותלו שלטים על הגדרות, בהם הם מוחים על „שכר הרעב" שהם מקבלים.

בתגובה ביטלה אתמול ההנהלה את ההסעות למשמרת הבוקר, סגרה את אולמות הייצור והורידה את מתג החשמל הראשי במפעל.

אתמול הבעירו העובדים צמיגים ליד משרדי ההנהלה ופלשו לתוכם. נציגי ההנהלה הזעיקו את המשטרה שכיבתה את האש.

בשעות הצהריים הגיעו למפעל נציגי ועדי העובדים ממפעלי „תדיראן" ברחבי הארץ והביעו את הזדהות 11 אלף עובדי הקונצרן עם מאבק עמיתיהם בעפולה. יו"ר ועד העובדים, אהרון גרינברג, אמר, כי זה 6 שנים עושה ההנהלה צחוק מהעובדים והם ייאנקו על שכר הולם אפילו במחיר סגירת המפעל.

נציג ההסתדרות, שאול חטאב, הרגיש, כי קיימת הסכמה על תוספת שכר של 10 אחוזים ומענק מוגדל של 250 הולר לשנה, והוויכוח בין מועצת הפועלים להנהלה על משך תוקף ההסכם: שנה או שנתיים.

נציג הנהלת „תדיראן", יואל מטות, אמר, כי גורמו למפעל נזקים כבדים של 600 אלף דולר ופגיעה במוניטין שלו עקב העיצומים וצעדי העובדים. „מועצת הפועלים והעובדים מחבלים במפעל", הדגיש מטות והוסיף, כי ההנהלה אינה מתכוונת להוביל את המפעל לכלייה. „הצענו הצעה הוגנת הרואגת לחלשים, והיענות לדרישות העובדים, המדברים על תוספת שכר של 25 אחוז, תמוטט את המפעל", אמר.

ביום רביעי שעבר הגיע למפעל מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, שהורה להנהלה להגיע להסכם עם העובדים, אך כל המאמצים להגיע להסכם לא עלו יפה.

במשך השבת התארגנו קיבוצי הסביבה וסיפקו לעובדים במפעל מזון ושמיכות.

נציגי ההנהלה והוועד החליטו אמש לחדש הבוקר את המו"מ ביניהם והוועד הודיע כי המפעל לא ייפתח עד לחתימת הסכם.

לדברי עובדי „תדיראן" בעפולה, משולמות להם משכורות הנמוכות בעשרות אחוזים מהשכר הנהוג במפעלי „תדיראן" השונים ברחבי הארץ, והם דורשים להשוות את שכרם לזה של שאר העובדים בתשלובת.

תשעה דרוזים יועמדו לדין בעקבות ההפגנות בגולן

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

תשעה דרוזים מצפון רמת־הגולן יועמדו לדין באשמת יידוי אבנים והפרת הסדר במהלך ההפגנות הסוערות בסוף השבוע בכפרי הדרוזים בגולן ואתמול הוגשו נגדם כתבי־אישום. ארבעה חשודים אחרים שוחררו ממעצרם.

אתמול בוצעו מעצרים נוספים בקרב משתתפי ההפגנה, במהלכה נפצעו שמונה שוטרים ואנשי משמר הגבול, ומהמשטרה נמסר שצפויים מעצרים נוספים.

במוצאי שבת נערכו תהלוכות בנבות ישראל במגדל שאמס, אולם אתמול שרר שקט באיזור.

גורמים ישראליים אמרו אתמול, כי ייתכנו מהומות נוספות עד יום המהפכה הסורית, החל בקורס אפריל. אולם לדבריהם מדובר בחלק קטן של אוכלוסיה, כאשר רוב הדרוזים מבקשים לחיות בשקט באיזור.

יו"ר המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית, ניסים זווילי, אמר אתמול, כי הטוב ביותר [illegible] פלישת תושיבם דרוזים [illegible] הגולן לקרקעות המדינה [illegible] הרחבת ההתיישבות היהודית באיזורה. זווילי נפגש אתמול עם ראשי היישובים בגולן.

בדואית נהרגה בנופלה לבאר

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חסמה חמיס סוועיד בת 21 מהכפר הבדואי כמנה נהרגה אתמול בנופלה לבאר שבחצר ביתה. הצעירה יצאה עם שני אחיה לחצר כדי לשחוט עז. כעבור מספר דקות ניגשה לבאר כדי להביא מים, אך לא חזרה משם. אחד האחים מיהר לבאר ושמע הרחורים בוקעים ממנה. הוא ירד לבאר והילץ את אחותו שהיתה בשלבי גסיסה ומתה בדרכה לבית החולים.

שאלות להנהלת חברת העובדים ההסתדרות והנהלת „נתיב"

1. מדוע זכות גימלאי המשק ההסתדרותי מוחות ב־[illegible] לעומת גימלאי יתר הקרנות?
2. הפרשנו מכספינו במשך עשרות שנים למען הבטחת את קיומנו לעת זקנה – שכרנו שהגענו לפת לחם.
3. מה חטאנו? מדוע היחס המחפיר הזה? האם לא היינו מסורים לעבודתנו? האם לא מלאנו את כל צווי התנועה מדרשנו?
4. נותני העבודה ההסתדרותיים התנערו מאתנו. [illegible] חובתה. לאן נפנה? השיבו לנו תשובה!!!

האם רק למילוי חובות ההסתדרות ולבחירות אנו קיימים?

ועד הפעולה [illegible] „סולל בונה" „כור" [illegible]

מפקדי יחידות בצה"ל מתבקשים לשחרר את בנינו־חברינו למסיבת חג הקיבוץ שתיערך ביום ו' 20.2.87

בתודה מראש קיבוץ סאסא

מזג אוויר

הטמפרטורות: ירושלים 7 עד 18, תל־אביב 11 עד 21, חיפה 10 עד 21, רמת־הגולן 6 עד 18, צפת 6 עד 15, טבריה 11 עד 22, נצרת 7 עד 19, עפולה 8 עד 20, השומרון 9 עד 20, נמל התעופה 10 עד 21, יריחו 12 עד 26, עזה 11 עד 22, אילת 18 עד 25, מעלות. (עתים)

מסך ראשון

סיפורי בבתא

דומני שאין איש במדינת ישראל, שלא ראה, שמע או קרא על בבתא, האשה שתפציה נצאו במערת המגילות הגנוזות. מרים קיני כתבה, תופלויבים, וכל זה מוצג בתיאטרון הלאומי שלנו, „הבימה".

למרבה הצער, הנושא המסקרן של חיי אשה בתקופת המרידה האחרונה נגד הרומאים זוכה לטיפול קוסמטי. כמעט הוליבודי. רק התפאורה, שכול הגנבות ומצוקים בהידים, שעיצבה רות דר, מעלה הרהורים מדבריים. אפילו התלבושות של אותה המעצבת יש בהן כבר הצבעוניות והנקיון המופרזים. המפריעים לקבל את הדברים, הנאמרים בלשון מודרנית עם טיפטופי ארכאיזמים, כאמת חיים, של אז או עכשיו.

אין בהצגה לא ריח של עשן, לא של גללי־צאן ולא של אדמה. כולה גבב מלים אירסופי. דיונים בשאלות כספיות ומשפחתיות של הנערה החצופה והחיונית, בבתא, שיונה אליאן מעניקה לה חן, אבל שוב במין איפור מהסרטים. והוויכוחים בשאלה, האם אנשי בר־כוכבא הם „ליסטים" או „לוחמי חירות", נשארת ברמה דקלראטיבית של מסכת חג־הביכורים.

רק אברהם מור מצליח להפיח מעט רוח חיים בתפקידו. וזה אינו מספיק על מנת לנבור על תחושת המלאכותיות. הכוונות הטובות, היומרה לפתור חידה היסטורית מסוקרת באצעים של מחזה דידקטי.

גיורא מנור

הממשלה תתנגד לחוק ההפלות של ח"כ אלוני

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה החליטה אתמול להתנגד להצעת החוק של ח"כ שולמית אלוני, שמטרתה לאפשר ביצוע הפלה כאשר המשך ההריון עלול לגרום נזק חמור לאשה או לילדיה, מחמת תנאיה המשפחתיים או החברתיים הקשים של האשה ושל סביבתה.

הנושא עלה בממשלה על־ידי שר המשפטים אברהם שריר ושר הדתות זבולון המר, שערערו על החלטת ועדת השרים לחקיקה לתמוך בהצעת החוק של שולמית אלוני.

בערעורם של שריר והמר נאמר, כי ועדת השרים לחקיקה קיבלה את החלטתה בהרכב של שניים בלבד: פרופ' אמנון רובינשטיין ואריק נחמקין. שריר והמר הוסיפו, כי נושא ההפלות מעוגן בסטאטוס־קוו בענייני דת, כפי שנקבע בקווי היסוד של הממשלה ובהסכם הקואליציוני, ולכן אין הממשלה יכולה לשנות את החקיקה.

הממשלה קיבלה את עמדת שריר והמר וציינה בהחלטתה: „מתוך כיבוד קווי־היסוד של הממשלה וההסכם הקואליציוני, קיבלה הממשלה ברוב דעות את עררי שר המשפטים ושר הדתות והחליטה להתנגד להצעת החוק."

עו"ד פאפו: הטלוויזיה עושה פרוטקציה לפרס

מאת אתי רונאל כתבת „על המשמר"

„הטלוויזיה עושה פרוטקציה לשמעון פרס אישית ולמערך בכלל" — קבע אתמול עו"ד אהרון פאפו, יו"ר ועדת המעקב אחר התקשורת הממלכתית מטעם הליכוד.

עו"ד פאפו קבע את מה שקבע לאחר שקיבל מחברי הוועדה דיווחים בכתב, שמהם עולה, כי היעדר הסיקור והתגובה מצד הטלוויזיה לגילויים האחרונים, הקשורים למפלגת העבודה וקשריה עם בלאס, הוא דוגמה לחנופה עתונאית ושידורים בנוסח סובייטי.

„מ"מ רה"מ לא תוחקר כלל על הפרשיות המתגלות, ושתיקת הטלוויזיה היא שתיקה רועמת, היוצרת את הרושם, כי פרס נהנה בעתונות הממלכתית מהערפה בלתי־מקצועית" — הודיע פאפו, ודרש מיו"ר רשות השידור למנות ועדת חקירה, שתבדוק את התנהגותה של מחלקת החדשות של הטלוויזיה.

דוברת רשות־השידור, אריאלה רבדל, הגיבה אתמול על פנייתו של פאפו ואמרה, כי לוועד המנהל של רשות השידור מגיעות פניות רבות, ופנייתה של ועדת המעקב איננה שונה מהן.

נמשכת הגירת החילונים אל מחוץ לירושלים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

מגמת הגירה שלילית של האוכלוסיה החילונית בירושלים הולכת ומתייצבת בעשור האחרון. המדובר בכאלף איש בשנה, בתנודות משתנות, הנוטשים את העיר ועוברים להתגורר במקומות אחרים.

רוב העוברים הם בעלי השכלה תיכונית או אקדמאית, היעדים המבוקשים הם רצועת החוף וכן ערי הלוויין מסביב לבירה, דוגמת מבשרת ירושלים, מעלה אדומים ובעתיד הקרוב גבעת הראר. העוברים לסביבה הקרובה לירושלים שומרים על זיקה לעיר ורבים מהם מוצאים בה את פרנסתם.

מפ"ם ת"א־יפו — ישיבת המסלול בשכונת התקוה

ביום 17.2.87, בשעה 7.00, תתקיים ישיבת מזכירות הסניף במועדון מפ"ם בשכונת התקוה ברחוב חנוך 86.

בשעה 18.00, תתכנס הוועדה למילגות. ע"ש אידה יהושע ז"ל החברים מתבקשים להופיע

אברהם מזרחי, מזכיר הסניף

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

כנס מהנדסים חברי מפ"ם מהעיר ומהקיבוץ

מתקיים היום 16.2.87 בשעה 16.00 באולם הישיבות — מרכז מפ"ם — רח' איתמר בן אבי 4, תל־אביב

בהשתתפות:
חנן ארז, אפרים ז'ילוני, דב אלקנתי, דוד צבי, נחום פודת ומוטי גלר

סדר היום:
התארגנות לקראת הבחירות לוועידת הסתדרות המהנדסים שתתקיימנה ב־24.3.87

השיבות הנושא מחייבת השתתפות כלל חברינו

האיגוד המקצועי

ג'ון או איוואן

אתמול באולם המשפט: ג'ון דמיאניוק, יושב בין שני שוטרים לצד מתורגמנית; מאחוריו – בנו (צילום: רחמים ישראלי)

„אני אבוא לפה כל יום לראות את הרוצח עד שיתלו אותו!"

פתיחת משפטו של ג'ון דמיאניוק היתה גם היום של ניצולי השואה, שאחדים מהם היו איתנים בדעתם: לא רק אחרי 40 שנה אני מזהה אותו; הייתי מזהה גם אחרי 70 שנה!

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" ועתי"ם

משפטו של ג'ון דמיאניוק נפתח אתמול בבנייני האו־מה בירושלים תחת אבטחה כבדה של כוחות משטרה ו־משמר־הגבול ובפני קהל רב. בכללו ניצולי־שואה, חברי־כנסת, נציגי ממשלת פולין ואמצעי־התקשורת.

ניצולי השואה שבאו לפתיחת המשפט, שבו ונזכרו בזוועות של מחנה ההשמדה טרבלינקה.

שאול רוזנברג, ניצול שואה סיפר: „הייתי במחנה על אדמת אוקראינה שבו היה גם דמיאניוק. זה לא איוואן האיום, זה איוואן הנאצי. לא רק אחרי 40 שנה אני מזהה אותו הייתי מזהה גם אחרי 70 שנה".

ארם רוז'ליני מנהריה ניצול שואה, הגיע בשעת בוקר מוקדמת לאולם בית־המשפט, כדי לחזות במשפט. הוא אחז בידיו את תמונת אמו ואמר: „באתי לראות את הרוצח, את רוצח אמי ואבי מטרבלינקה".

ניצולת שואה אחרת, מרים ביג, מירושלים, פרצה בבכי ואמרה: „את כל המשפחה שלי רצחו באושוויץ ובטרבלינקה. אני אבוא לפה כל יום לראות את הרוצח הזה, עד שיתלו אותו. עד שיתלו את מי שהרג חפים מפשע".

באולם הדיונים נכחו חברי־הכנסת חייקה גרוסמן, שבח וייס ודב שילנסקי, שאמרו כי באו להתרשם מקרוב, כניצולי־שואה ממהלך המשפט.

אנשי ארגון ניצולי אושוויץ הגיעו אף הם למקום וחילקו הודעות לעיתונאים בגנות כוונת ממשלת פולין להקים כנסיה באושוויץ. הם שידלו ארוכות את חברי־הכנסת שנכחו במקום לפעול בזירה הפוליטית נגד כוונה זו.

גדעון האוזנר ביקש להגיע

גדעון האוזנר, מי שהיה התובע במשפטו של אדולף אייכמן לפני 25 שנה, ביקש להגיע לפתיחת משפטו של ג'ון דמיאניוק, אך מפאת מחלתו לא עלה הדבר בידו.

ואילו בנו של הנאשם, ג'והן אמר: „אבא במצב טוב. קצת רזה בכלא, ואני שמח על כך. ביקרתי אותו בעבר ועוד מעט ייגמר לי הכסף. אני בטוח שהצדק ייצא לאור ונשוב עם אבא הביתה".

„הוא חנק בידיים שלו את כל המשפחה שלי אחד אחד"

„דמיאניוק חנק בידיים שלו את כל המשפחה שלי, אני מביט עליו במשפט ורואה לנגד עיני את התמונה הזו, איך הוא חונק בידיים שלו את המשפחה שלי, אחד אחד, את כולם" — צעק מרדכי פוקס מפתח־תקווה באולם הדיונים מיד לאחר שהוכרזה ההפסקה במשפט.

עם סיום דבריו של או'קונור קם ממקומו יהודה פוקס (67) והחל זועק בזעם לעבר סניגוריו של דמיאניוק: „כל האוקראינים רוצחים. אני הייתי שם, הם דרכו עלי ברגליים שלהם, כמו על סמרטוט. אני עברתי הרבה מחנות, אני יודע מי הם האוקראינים. הם שחטו אותנו, הם רצחו אותנו, את כל המשפחה שלי רצחו האוקראינים בטרבלינקה" — זעק פוקס, רועד בכל גופו וממרר בבכי. (עתים)

יהודה פוקס

בל"ל בודק כיצד לבטל החוזים עם 23 בכירים

ח"כ יאיר צבן: מסרבים להפיק לקחים בקהות־חושים מדהימה

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

בהנהלת בנק לאומי מחפשים עתה דרך לבטל את החוזים האישיים עם 23 מבכירי הבנק.

אולם לאחר בדיקה ראשונה התברר כי ביטול החוזים יתקל בקשיים משפטיים. והיועצים המשפטיים של הבנק בודקים עתה כיצד ניתן לעקוף קשיים אלה.

עניין החוזים האישיים עלה אתמול גם בפגישת ראשי ועד העובדים, לואי רוט ויהושע נגרין, עם המנכ"ל החדש של הבנק, צדיק בינו. בחלק מהפגישה, שנמשכה כ־3 שעות, השתתף גם יו"ר הדי־רקטוריון, מאיר חת.

יהושע נגרין אמר אתמול, כי התרשם באופן חיובי מהסגנון החדש שמציג בינו. לדבריו, בניגוד לראשי הבנק בעבר, שנהגו להתנשא בשיחותיהם עם העובדים, דיבר בינו בצורה פשוטה וברורה, וביקש ליצור אווירה של שיתוף־פעולה בין ההנהלה והעובדים.

בינו אמר אתמול לראשי הוועד, כי על־פי תפיסתו, אם צובר הבנק רווח, כולם צריכים ליהנות ממנו, ואם אין — לא ייתכן שחלק ירוויחו וחלק לא ירוויחו.

באשר לדרישת העובדים לבטל את החוזים האישיים לאלתר, אמר אתמול נגרין כי הוועד אינו מקציב להנהלת זמן והוא ימתין לסיום בדיקת העניין לפני שיחליט על צעדיו הבאים.

כתבנו בכנסת יצחק שור, מוסר כי סערת רוחות פרצה אתמול בכנסת נוכח התחייבות בל"ל לשלם למנכ"ל הפורש, מרדכי איינהורן, פיצויים בסך 1.5 מיליון דולר וגימלה חודשית בשווי של 17,000 דולר.

במכתב ליו"ר הוועדה לביקורת ציין ח"כ יאיר צבן, כי הנוגעים בדבר מסרבים בעקשנות ובקהות־חושים מדהימה להפיק לקחים מ־שערוריית ארנסט יפת. צבן ביקש לזמן בדחיפות את הוועדה כדי לדון בגילויים אלה ולהזמין לישיבה את יו"ר בל"ל ואת המפקח על הבנקים. עוד תבע לדון בכל החוזים האישיים של הבכירים בבל"ל. צבן גם הניח על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית המגבילה את השכר המירבי של עובדי ציבור במוסדות מבוקרים לכפולה של שכר המינימום ב־10%. מכיוון שרוב הח"כים תומכים בשכר מינימום בשיעור של 0 אחוז מן הממוצע במשק לשכר שופט עליון, שהוא פי־5 מהממוצע במשק, מוצע, אפוא, ששכר הבכירים לא יעלה על שכרו של שופט עליון.

„על המשמר"
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2 תל־אביב טל' 378833 חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק־דואר נע"ל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2 Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים: רח' בן־יהודה 2, בנין מגדל [illegible]
המען למכתבים: ת"ד [illegible] ירושלים
חיפה: [illegible]
המען למכתבים: ת"ד 4067 חיפה 31040

צלצול מהיר

ד"ר טוביה לרר,
יו"ר האגודה למניעת עישון

אני חושש מהח"כים המעשנים

היום ידונו 15 חברי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת — רובם מעשנים — בהצעתה של שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, להרחיב את תחולת החוק למניעת עישון גם למסעדות ולמקומות־העבודה, שם יוקצו למעשנים פינות נפרדות.

אני חושש מאוד. רוב חברי הוועדה הם מעשנים כבדים מאוד: חייקה גרוסמן, מוחמד וותד, צ'רלי ביטון, עבד אלוהאב דראושה, יצחק פרץ, נאוה ארד, שנעדרה מישיבות הוועדה באופן הפגנתי, מכיוון שהיו"ר אורה נמיר אסרה על העישון ועוד. גם שולמית אלוני ויוסי שריד. שאינם חברי הוועדה אבל מתנגדים לחוק, הם מעשנים בשרשרת, שלקו באחרונה בהתקף לב. ובכל זאת, הם טוענים, כי החלת החוק תפגע בחופש הפרט. אגב, משיחותי עם ח"כי הוועדה התרשמתי, שהם רואים בחוק הגבלה אישית ומתייחסים פחות לעניין הציבורי הכרוך בכך.

ואולי תהיה זו באמת גזירה שהציבור לא יוכל לעמוד בה?

המתנגדים לחוק — שכמה מהם משתמשים בנימוקים שבהם השתמשו חברות הטבק בארה"ב — טוענים, שהחוק הזה דומה לחוק היובש, שאסר על ייצור ומכירת אלכוהול בארה"ב, ואשר בוטל משום שלא היה אפשר להחילו. אלא שאנחנו איננו אוסרים על ייצור סיגריות ומכירתן ולא על העישון. מטרת החוק היא להגן על הלא־מעשנים, המהווים 70% מהאוכלוסיה הבוגרת, מפני המיעוט (29%) המעשן — כך לפי הסקר האחרון שערכה ד"ר מינה צמח ממכון „דחף". מיעוט זה הוא שכופה את העישון על הרוב שאיננו מעשן, ואשר 20% ממנו אלרגי לחומרים המצויים בעשן הסיגריות ומסכנים את בריאותו.

האם יהיה אפשר לכפות את החוק במקומות־העבודה, שם שוהים המעשנים שעות ארוכות?

הוכח, שהעישון איננו התמכרות פיסיולוגית. כל אחד יכול להפסיק לעשן. אין שום סיבה, שמי שאיננו רוצה להפסיק יאלץ את הלא־מעשנים לסבול מכך. זוהי גישה אנוכית, לא־תרבותית ומזיקה לזולת.

אתי רונאל

רבין: נמשיך לתבוע בצה"ל נורמות אחרות מנורמות הנטישה הקיימות ברחוב

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„צה"ל הרבה יותר חזק מפרט זה או אחר ויתגבר על כל הבעיות. יש אחדים בצמרת הצבא שמרגישים לא נוח. תמיד, כשיש מספר מועמדים לרמטכ"לות ורק אחד יכול להיבחר טבעי שאחרים מרגישים פחות טוב; כך היה תמיד" — אמר אמש שר הבטחון, יצחק רבין, בתשובה על שאלה בנושא התבטאותו של האלוף אמיר דרורי.

לדברי רבין, יחלוף זמן עד שצה"ל יעבור את תקופת החילופין בצמרת. שר הבטחון דיבר אתמול בפני מתנדבי האגודה למען החייל. בהתייחסו לנורמות חדשות, שלדבריו, אם יחדרו לצה"ל יהוו נזק וסכנה לבטחון, הוסיף: „נמשיך לתבוע בצה"ל התנהגות על־פי נורמות אחרות — לא אלה שקיימות ברחוב. לא נורמות של נטישה ושל העמדת העניין האישי לפני הכללי. נמשיך לתבוע נורמות שאיחדו את צה"ל כל השנים. קודם העניין עצמו ורק אחר־כך אתה: אם נרד בנורמות הללו בצה"ל, אראה בכך סכנה חמורה ביותר לבטחון". אמר רבין.

במלאת שלושים לפטירת
אחי, בעלי, אבינו וסבינו היקר
מאיר מרבך ז"ל
תערך אזכרה וטכס גילוי המצבה
ביום חמישי, כ' בשבט תשמ"ז, 19.2.87
בשעה 3.00 אחה"צ,
בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, חיפה.
נפגשים ליד השער הראשי של בית העלמין
מהכביש הראשי חיפה–ת"א.
המשפחה
מאיר מרבך בע"מ

רבין אינו פוסל עיסקות חליפין לשחרור השבויים: „לא נפקיר אותם"

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר"

„כאשר יש חטופים או שבויים יש להעדיף את האופציה הצבאית לשחרורם. אבל אם אין אופציה כזאת

ועבורות שנה, שנתיים ושלוש — ובעיקר אם המדובר בחייל צה"ל שנשלח למלחמה נגד מחבלים ונפל בשבי — מה נאמר? שישאר לגורלו? שירקב שם? במקרה כזה צריך שהחייל יידע, כי מדינת ישראל עומדת לצידו לא רק במלים אלא גם במעשים. אם אי אפשר לשחררו בדרך צבאית אז — גם בדרך של עסקות".

זאת אמר אתמול שר הבטחון רבין במתנ"ס באשדוד בתשובה לשאלת אחת התלמידות האם מדינת ישראל תמשיך להכנע לסחטנות ארגוני המחבלים.

רבין הוסיף, כי מאז 68 כאשר נחטף מטוס אל־על לאלג'יר ועד היום נעשו 7־8 עסקות עם המחבלים לחילופי שבויים. „אינני רואה את העקרון לא להכנע למחבלים כאשר לא קיימת אופציה צבאית, כעקרון מקודש במיוחד, כשהמדובר בחיילי צה"ל הנעדרים מאז הקרב בסולטן יעקב מיוני 82, או בחייל סמיר אסעד בלבנון או שני חיילים שנחטפו בפברואר 86 ע"י חיזבאללה, או הנווט הישראלי שנפל בשבי אמל לאחר תקלה במטוסו. אני רואה עצמי אחראי לגורלם", אמר רבין.

על שאלה אחרת בדבר המלחמה בטרור, אמר רבין כי כל עוד לא הושג פתרון מדיני הסכסוך יימשך, והוא טומן בחובו גם סכנה צבאי וגם המשך נסיונות של פיגוע טרוריסטי. „כל עוד לא יושג פתרון מדיני — אנחנו חיים בצל איום של מלחמה והמטרד הלא נעים והכואב של הטרור".

שוק נשק סורה

רבין סיפר אמר כי המזה"ת מהווה כר פעולה דשן למדינות המוכרות נשק, וכי תקציבי הבטחון של מדינות האיזור במובן הרחב של המלה מגיעים ל־50 מיליארד דולר בשנה. הוא הוסיף כי סוריה למרות הכנותיה הצבאיות איננה יריב המסכן את ישראל כאשר היא לבדה, באשר מצרים. היא לא תיזום התקפת פתע, עיראק עסוקה עם איראן וירדן לא תצטרף לסוריה כשהיא לבדה. „מדיניות הבטחון של ישראל רוצה למנוע מלחמות והמבחן שלי כשר הבטחון הוא למנוע מלחמה. משום שאין מלחמה כזאת שתסיים את כל המלחמות ואין שום תוחלת מנקודת ראות ישראלית במלחמה אפילו ננצח בה", אמר.

מתנחלים שהשתוללו במחנה פליטים יועמדו לדין

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

„מתנחלי קבר יוסף" יעמדו ככל הנראה לדין לאחר שהשתוללו במחנה הפליטים הסמוך בלטה ואחר כך ניסו להתחמק מחקירת המשטרה. המשטרה מסיימת את חקירתה בעניין זה ולכתבנו נודע כי הנטיה היא להמליץ על העמדת המתנחלים לדין.

מקור בטחוני מסר לכתבנו, כי התקרית היתה ערב ביקורו של השר רבין בשכם לפני כשבועיים. [illegible] של מתנחלי קבר יוסף [illegible] הם הגיעו לקבר יוסף [illegible] והחליטו לעשות „פעולה" [illegible] קבר יוסף. הם אילצו את השומר [illegible] להצטרף אליהם אבל [illegible] הגיעו לגבול המחנה סרב להכנס [illegible] אבל אולץ לשמור על הרכב. המתנחלים ערכו בתוך המחנה „[illegible] כח" מלווה הפחדות ויריות באויר. שר הבטחון הורה מיד לחקור את פרטי המקרה אבל המשטרה התקשתה לאתר את החשודים והם נמנעו לבוא לחקירה. משאותרו סרבו [illegible] להשיב על שאלות החוקרים.

חייל או"ם נהרג בתאונה בערבה

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

חייל נורווגי מהכוח הרב־לאומי [illegible] אתמול בתאונת דרכים בכביש [illegible].

התאונה אירעה סמוך לשעה 6 [illegible], 3 ק"מ צפונית לצופר. בין [illegible] לבין הרכב השכור. פורד [illegible] נהג בו החייל.

[illegible] השכורה סטתה מנתיבה [illegible] לעבר המשאית שבאה מולה. [illegible] המשאית ניסה לחמוק. אולם [illegible] הצלחה.

[illegible] התרסקה המכונית [illegible] ונהגה נהרג במקום. נהג [illegible] ונוסע שיה עימו נפצעו [illegible].

● הוועדה המרכזת החליטה [illegible] תמיכה במאבקם של הישובים [illegible] בישראל להשוואת מעמדם [illegible] הישובים היהודיים בכל [illegible] להקצאת תקציבים ממשרד [illegible] והקצאת משאבים מצד [illegible].

פרס: אנו מברכים על המחוות אך אין מפנה ביחסים עם בריה"מ

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

אולי אנחנו בנקודת מפנה ביחסינו עם בריה"מ, בינתיים המפנה לא קורה. אינני רוצה להשלות את חברי הבית. אנחנו מקבלים בברכה את המחוות שנעשו או הובטחו. אין בזה שינוי של מדיניות ואין בזה תחליף לצורך הבקעה יסודית במדיניות, שהיה בה נוקשות ולפעמים גם אנטישמיות. דברים אלו אמר אתמול שר החוץ שמעון פרס במהלך דיון שקיימה הכנסת בשאלת גורלם של יהודי בריה"מ.

פרס מעריך כי מנהיג בריה"מ גורבצ'וב, הגיע למסקנה כי הגיעה העת להכניס שינויים במדיניות בריה"מ ואולי גם במבנה השלטון שלה. השינוי ביחס ליהודי בריה"מ אמור להיות הסימפטומטי ביותר והקל ביותר, במיוחד נוכח עיניהן הצופות של מדינות המערב. לישראל נושא יהודי בריה"מ הוא הבוער והחשוב ביותר במערכת יחסינו עם מוסקווה. זה קודם לשאלת היחסים הדיפלומטיים, ונושא המו"מ לשלום במזה"ת.

מ"מ רה"מ התייחס בכנסת לנושא יהודי בריה"מ, לאחר ששני שרים אחרים, ארנס וצור, רבו ביניהם, ולא הגיעו להבנה, על זכות זו.

נציגת מפ"ם אמירה סרטני, הביע תקווה כי שיחרורו של ביגון יהיה בבחינת הסנונית המבשרת את האביב. מאבק אגרסיבי בבריה"מ לא יועיל ודווקא הפעילות השקטה, תוך ניצול גורמים פוליטיים ידידותיים במדינות שונות, היא העשויה להשפיע על השלטון במוסקווה.

נאווה ארד טענה כי מי שמתנגד להידברות עם בריה"מ, מתכחש למיליוני היהודים בארץ זו. דדי צוקר (ר"צ) הסביר, כי לאחר שיפתחו שערי בריה"מ, יש להטיס את יהודיה ישירות לארץ, ללא חניות ביניים באירופה. מאיר וילנר (חד"ש) העיר כי האינטרס האמיתי של ישראל הוא חידוש היחסים עם בריה"מ. יהודים תמיד יכלו לצאת מארץ זו. השינויים האחרונים. מתבטאים בקיצור ההליכים הבירוקרטיים. אמר.

שוב „בהלת פצצות" בפאריס לקראת משפטו של עבדאללה

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שוב בהלת פצ־צות בפאריס. השירותים הצר־פתיים קיבלו דיווחים על חדירת חוליות טרור, הפועלות בשירות סוריה ואיראן, לביצוע פיגועים רצחניים בצרפת.

כוחות משטרה מיוחדים ברחובות ובמטרו. הם הצטוו לגלות מכוניות־תופת ופצצות. אלפי שוטרים סורקים רבעים מועדים לפורענות, חנויות כל־בו נשמרות, מכוניות חשודות נבדקות, טיפוסים חשודים נעצרים.

אמצעי־הבטחון ההפגנתיים מיוע־דים להרתיע מחבלים. שבוע לפני פתיחת משפטו של ג'ורג' איברהים עבדאללה, ראש ארגון טרור „הסיעות המהפכניות החמושות הלבנוניות". על חלקו בארגון רצח הדיפלומט הישראלי יעקב בר־סימנטוב ונספח צבאי אמריקני. מרקיעה המתיחות לשחקים. על־פי העיסקה בין ראש הממשלה שיראק לנשיא אסאד, ששמה קץ לפיגועי הפצצות באוקטובר, לא היו צריכים הצרפתים לחשוש מן המשפט. ניהול משפט לעבדאללה כלול בעיסקה. גם שיחרורו זמן מה אחרי פסק־הדין. אך אמצעי הבטחון פורשו כאישור לקרע מחודש עם הסורים.

עבדאללה אינו אלא אמתלה ללחץ פוליטי חדש. הנשיא אסאד כועס על התמיכה והסיוע של צרפת לאש"ף בלבנון. השירותים קבלו כמה איומים מקבוצות טרור הפועלות בשירות הסורים והאיראנים לקראת המשפט.

הממשלה הצרפתית ניסתה להפטר מעבדאללה בהקלת אשמותיו. אך הדלפות סיכלו את עיסקת שיחרורו.

שוטרים חמושים מיחידת „משטרת המהומות" של פאריס בודקים מסמכי־זהות על עוברים ושבים בשדרות האליזה. במסגרת הגברת אמצעי־הבטיחות לקראת פתיחת משפטו של רב־המחבלים עבדאללה, ב־23 בפברואר (צילום: איי.פי.)

...ומאז לא קוראים לגמלים למילואים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

תהליך העיור והמודרניזציה שעוברים על שבטי הבדואים בדרום [illegible] נותן אותותיו גם בקרב הגששים הבדואים המשרתים בצה"ל. [illegible] שעשו את עבודתם היחודית במשך שנים מעל גמלים [illegible] מרדפים אחר חוליות מבריחים במדבר לא מוכנים יותר [illegible] על גמל ככלי רכב משימתי.

[illegible] יחידת הגששים בפיקוד הדרום, סגן אלוף דוד מספר, כי [illegible] המשרתים כיום בצה"ל רואים עצמם כחלק מהמערכת [illegible], הם מתמסרים, מבינים עניין ויודעים את זכויותיהם [illegible].

[illegible] הגששים אומרים, כי כמו ליתר קציני ונגדי צה"ל רוצים [illegible] כלי רכב כמו ג'יפים וכו'. „כשבאים בחורה למאהל השב, יש [illegible] להופיע כמרי צה"ל". כתבנו הצבאי מציין, כי לפני זמן מה [illegible] לצייר את יחידת הסיור המדברית בגמלים אולם הגששים [illegible] לכך בתוקף.

[illegible] במילואים רחבעם זאבי (גנדי) המשמש כיועץ הרמטכ"ל [illegible] מיעוטים עורך בימים אלה בחינה מחודשת סביב נושא מערך [illegible] בצה"ל. בין היתר נשקלת אפשרות לאפשר לכל צעיר בדואי [illegible] לשירות סדיר בצה"ל מגיל 18.

הרמטכ"ל השווייצרי, גנראל יוג'ין לוויסי, פתח אתמול את ביקורו בארץ בלשכת הרמטכ"ל, רא"ל משה לוי. הרמטכ"ל האורח התקבל במסדר כבוד ולאחר סקירת משמר כבוד. עלה ללשכת עמיתו הישראלי, שם שמע סקירות מפי קצינים בכירים בצה"ל.
(תצלום: דובר צה"ל)

על המפה

ירון אמותי

מערכת גיוס משומנת... ומיותרת

הרמטכ"ל השווייצי המבקר עתה בארץ מפקד על צבא העם היחיד בעולם מלבד צה"ל. צבא שווייץ בנוי על שירות חובה קצר ועל שירות מילואים פעיל עד גיל 55. מערכת גיוס משומנת היטב מסוגלת לפרוס בנהירות 4 דיוויזיות לאורך הגבולות — גודל שישראל אינה לה בשנות השלום.

מאז המאה ה־16 מנהלת שווייץ מדיניות של „נייטרליות חמושה". בשתי מלחמות העולם גוייסו האזרחים ונשלחו לשמור מספר לביצורי הגבול. והדעות חלוקות עד היום: האם נרתע היטלר מהפגנת העוצמה, או שוויתר על פלישה בגלל שהיה זקוק לבנקים בטוחים? השאלה אקטואלית גם היום. לא ברור איזה ערך יש לצבא שווייץ נגד האויב האפשרי היחיד — בריה"מ. וגם אם ירתעו הרוסים, מה תעשה מדינה נייטרלית קטנה בתוך אירופה קומוניסטית. רבים בשווייץ חושבים שהצבא מיצוב מיותר. מחירו של מירוץ החימוש הוא מעל יכולתה של מדינה קטנה בת 6 מיליון תושבים.

מדינות אחרות באירופה המערבית עומדות במירוץ רק בזכות חברותן בנאט"ו ושווייץ כידוע נמנעת מחברות בארגונים בינ"ל כולל האו"ם. מחירו של חיל אוויר חדיש גבוה במיוחד. טייסי הקרב השווייציים. הידועים בביצועים אירובאטיים בין פסגות האלפים, נאלצים להסתפק במטוסים מהשורה השנייה.

שווייץ מהפרת עתה על צבא הגנתי חזק, שבו יהיה משקל רב ליחידות קומנדו. הגנה מפני שריון וחיל אוויר איכותי קטן. לדברי העתונות הזרה מוכרת ישראל לשווייץ כמויות גדולות של תחמושת נ"ט. שווייץ מחפשת גם מטוסים טובים אך זולים יחסית עבור חיל האוויר שלה. נראה שביקור הקולונל לואטי קשור בעניין זה.

ח"כ שולמית אלוני אושפזה

ח"כ שולמית אלוני אושפזה ביום א' בבית־ח „בלינסון" בפתח־תקווה לאחר שסבלה מחום גבוה ומכאבי־בטן.

אתמול עברה סדרת בדיקות בבית־החולים וטרם נודע הגורם למחלתה. היא הועברה לחדר מבודד.

(עתי"ם)

לרות ויהודה נחמני
לרבקה ויוסי דגני
שפע ברכות ואיחולים להולדת
הנכדה — הבת
אחות לזהר
בית על המשמר

הודעה
המכון לגירים אוטומטיים
„גיר אוטומט"
הננו שמחים להודיעכם כי מוסכינו הגיעו להסכם עם התק"ם על טיפול, תיקון ושיפוץ כל סוגי הגירים האוטומטיים.
בדבר פרטים — נא לפנות ליורם או קיקי בטל. 04-727788
„גיר אוטומט"

הודעה
מכון לתיקון, שיפוץ ואיזון גלי הנע
„גל־מט"
הננו שמחים להודיעכם כי „גל־מט" הגיע להסדר עם התק"ם על תיקון, שיפוץ ואיזון גלי הנע (דרייששפטים) לכל סוגי כלי הרכב
בדבר פרטים — טל. 04-727788 לאברהם
„גל־מט"

נמשכות ההפגנות האלימות בשטחים; שביתת מסחר ומצעד אבל ברמאללה

מאת: מנחם ענברי ורפאל גאון, כתבי „על המשמר"

גם אתמול נמשכו ההפגנות האלימות בגדה המערבית והפעם התמקדו באזור רמאללה. בפעם הראשונה זה זמן רב פרצה ברמאללה שביתת מסחר כללית ובעקבותיה היו הפגנות של תלמידים מלוות בידויי אבנים ובהצבת מחסומים בוערים.

המימשל הצבאי ניסה בתחילה לשכנע את לשכת המסחר להפסיק את השביתה. אך כשלא נענה ריתכו פתחי כמה חנויות.

בידויי האבנים ברמאללה וסביבתה נפגעו כמה מכוניות ישראליות ונוסע אחד נפצע קל מאבן.

באל־בירה היתה גם הפגנת נשים שנשאו דגלים שחורים ודגלי פלשתין. הם צעדו לכיוון מרכז רמאללה ושם פוזרו. אי שקט גם היה במוסדות לימוד רבים והמימשל הצבאי הזהיר כמה הנהלות שמוסדותיהם יסגרו. בין היתר הפגינו תלמידי הסמינרים למורים תלמידי אוניברסיטת בית לחם ותלמידי תיכון בשכם שמחו גם על מעצר חבריהם.

תלמידי אוניברסיטת ביר זית הפגינו בתוך הקמפוס והצבא לא התערב. במקומות אחרים, שבהם חרגו הסטודנטים מגבולות הקמפוס פיזר אותם הצבא בגז מדמיע.

6 נפצעו בעזה

6 חיילי צה"ל ותיירת נפצעו קל אתמול באירועים שונים של זריקת אבנים ברחובותיה של עזה. בחאן יונס זוהו אלמונים רעולי פנים המסיתים תלמידי ביה"ס לצאת החוצה מן הכיתות כדי להפגין. 2 מהם זוהו כתלמידי ביה"ס המקצועי בעיר ונעצרו לחקירה. בצומת חאן יונס נרגם אוטובוס תיירים שהיה בדרכו למצרים. תיירת אחת נפצעה קל, קיבלה טיפול והמשיכה בדרכה.

אלוף הפיקוד יצחק מרדכי. ערך אתמול סיור במוקדי הפרות הסדר ולאורך הציר הצירים.

האלוף הורה לעשות מאמץ לתפוס את המסיתים וכן נתן הוראה לסגור את אוניברסיטת אל אזהר ל־ג' ימים החל מאתמול.

האלוף מרדכי הורה גם לבצע ריענון הנוהלים לפתיחה באש ע"מ למנוע פגיעה באזרחים, בעקבות האירועים בימים האחרונים.

שיראק מבטיח לקדם היחסים עם ישראל

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, הבטיח אתמול לשגריר ישראל בפאריס, עובדיה סופר, לקדם תוכנית לשיתוף־פעולה כלכלי וטכנולוגי בין צרפת לישראל ולחדש חילופי ביקורים של שרים.

שיראק שוחח עם סופר במשך כשעה חוצי. בפגישה שיגרתית במטיניון, שהוקדשה ליחסים הדו־צדדיים. חרף ההבטחות, עדיין נערמים קשיים ברכישת ציוד רפואי מתקדם בישראל.

ארבעה שרים צרפתיים אמורים לבקר בקרוב בישראל, ובכללם שר החוץ ריימון באפריל.

רבין: מצדיק החלטת ישראל לספק נשק לאיראן

וושינגטון. — שר הבטחון, יצחק רבין, הצדיק את החלטת ישראל לספק נשק מתוצרת אמריקנית לאיראן, והסביר את הדבר כ„מאמץ הכרחי לכונן מגעים עם האויב".

בראיון, שנערך ביום ו' ופורסם אתמול ב„וושינגטון פוסט", הביע רבין את צערו על שישראל לא הצליחה לכונן קשר טוב יותר עם איראן. הוא הוסיף, כי בין ספטמבר לנובמבר 1985 אישר שני משלוחי נשק אמריקניים לאיראן. משלוחים אלה נלקחו ממחסני הנשק של ישראל. אולם הדבר נעשה רק לאחר שקיבל הבטחה, שהממשלה האמריקנית אישרה את הדבר באורח פורמלי.

„כיהנתי חמש שנים (כשגריר ישראל) בוושינגטון, ואני יודע מה פירוש הדבר לשלוח נשק מישראל בלי אישור אמריקני. גם כאשר מדובר רק בבורג מתוצרת אמריקנית", אמר שר הבטחון.

(ע"צ)

נציג ש"ס מנע הצבעה נגד „דואר כהנא" בכנסת

מאת יצחק ישור כתבנו בכנסת

נציג ש"ס רפאל פנחסי מנע אתמול מוועדת הכנסת הצבעה על הצעת שר התקשורת אמנון רובינשטיין ליטול מחה"כ מאיר כהנא את הזכות ליהנות משירותי החינם של דואר הכנסת, שבעזרתו הוא מפיץ את מנשריו הנזעניים.

השר רובינשטיין הציג לפני חברי הוועדה מכתבים חתומים בידי כהנא, בעברית ובערבית, אשר קוראים לערבים ולדרוזים להצהיר על נכונותם לוותר על אזרחותם הישראלית או להגר מן הארץ. כהנא השיב להאשמות השר רובינשטיין, כי הוא פועל על פי ההלכה, אשר אוסרת על גוי לקבל אזרחות במדינה יהודית.

נימוק זה הרשים, כנראה, את נציג ש"ס רפאל פנחסי.

נסגר מעבר גבול ברצועת הבטחון

כתבים לבנוניים טענו אתמול, כי ישראל סגרה אחד משלושת המעברים בין רצועת הבטחון לבין דרום לבנון.

הם מסרו כי צה"ל סגר „עד הודעה חדשה" את מעבר זמראיה, 5 ק"מ ממזרח לחצבאיה, בגזרה המזרחית של רצועת הבטחון, וכי צה"ל מתכונן לסגור גם את המעבר של בית־יאהון.

הכתבים גם טענו כי באיזור חצבאיה היו תנועות של כוחות צה"ל, וכי חיילי צה"ל מקימים שם ביצורים.

(ע"צ)

פירושו של דבר — מנחם ענברי

כשלון לירדן ועליית כוחו של אש"ף

גל ההפגנות הנוכחי בגדה שונה בכמה הבטים מגלי הפגנות בעבר: קודם כל בולט הקשר בין הפלשתינאים בגדה המערבית ולבנון שהוא תוצאה של התחדדות רגשות הגורל המשותף. יש לציין כי אבו עלי שחין, שהיה בכיר פעילי פת"ח בשטחים, וגורש לפני כשנה ממונה כעת על הגנת מחנות הפליטים בלבנון.

כשלון מדיניותה של ירדן וביצוע שינויים מרחיקי לכת בשטחים על ידי תכנית החומש באה לידי ביטוי בימים אלה בבואו של אבו ג'יהאד לרבת עמון וכינוסה של הוועדה המשותפת. התפתחות זו תביאה לעליית המוראל של תומכי אש"ף בשטחים ותאצת פעילותם.

ערב שביתת המסחר ברמאללה חולקו כרוזים החתומים בידי „המוסדות הלאומיים" שהוא שם „צופן" למוסדות העיקריים של תומכי אש"ף.

הצלחת שביתת המסחר לאחר תקופה ממושכת של המנעות הסוחרים מהשתתפות בהפגנות למען אש"ף יכולה להחשב כהצלחה לתומכי אש"ף בגל הנוכחי. בשבת למשל נכשלו תומכי אש"ף בשכנוע סוחרי מזרח ירושלים להכריז על שביתה.

אשר לאוניברסיטאות מתברר, כי דווקא הנהלות שיש להם הילה של תמיכה באש"ף מצליחות לקיים את ההבטחות לשר הבטחון לצמצם את ההפגנות לתחומי הקמפוסים בלבד. דוגמא בולטת לכך היא אוניברסיטת ביר זית. הנהלות של תומכי ירדן, כמו של נג'אח בשכם או המכללה האיסלמית בחברון נכשלו עד כה בהשלטת משמעת על הסטודנטים תומכי אש"ף. בצעדים שנוקטת ישראל להרגיע את השטחים נוסף אתמול יסוד חדש והוא צווי ריתוק כלפי אנשי דת בכירים.

צה"ל שוקל לצמצם שירות של אנשי מילואים בשטחים

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

לכתבנו נודע, כי במערכת הבטחון קיימת מגמה לצמצם את שורות המילואים בשטחים ואולי גם את הפעלת החיילים הסדירים. ובמקומם להכניס את אנשי משמר הגבול. נשקלת גם האפשרות לאמן יחידת משמר הגבול באופן מיוחד לפיזור הפגנות במתכונת „המשמר הלאומי" בארצות הברית.

הנושא הועלה על הפרק לאחר שחיילי מילואים מסרו פרטים לעיתונאים על יחס נוקשה לערבים ולאחר שחיילים סדירים התקשו לפעול נגד מפגינים מכיוון שלא אומנו לכך וגם הושפעו מבחינה נפשית.

מקור בטחוני אישר באוזני כתבנו, כי אכן יש מגמה כזאת זה זמן רב, אבל הוא ציין כי אין לזה שום קשר לפנית אנשי מילואים לעתונות בתום שרותם בשטחים.

הוא ציין כי הסיבה העיקרית שלוקחים אנשי מילואים היא שהפעלת משמר הגבול יקרה מדי ובתנאים התקציביים הקיימים יצטרכו להסתמך גם להבא על חיילי מילואים.

כתבנו הצבאי מוסיף כי שר המשטרה חיים בר־לב פנה באחרונה לשר הבטחון וביקש ממנו תוספת של תקנים חדשים למשמר הגבול.

אנשים ואירועים

20 אחוז מהכמרים הקתולים בארה"ב — הומוסכסואלים

ניו־יורק. — לפחות 20 אחוז מן הכמרים הקאתוליים בארה"ב הם הומוסכסואלים, ומחציתם „פעילים מבחינה מינית" — עולה מסקר שערך פסיכולוג אמריקני, ריצ'ארד סייפ, שהוא עצמו היה כומר בעבר.

מסקנות הסקר מתפרסמות בשבועון האמריקני „ניוזוויק", בגליון העומד לראות אור ב־23 בפברואר.

הסקר של סייפ הוא אחד הנדירים שנערך אי פעם בנושא זה, והוא מבוסס על 1500 ראיונות שנערכו בין השנים 1960 ו־1985.

סייפ מעריך, כי האחוזים הללו נמוכים מדי, וכי במציאות מגיע שיעור ההומוסכסואלים בקרב הכמרים־הקאתוליים עד 40 אחוז.

בעיית ההומוסכסואליות בקרב הכמרים משמשת באחרונה נושא לדיון בעתונות האמריקנית, לאחר שנתברר כי מספר ניכר של כמרים קאתוליים לקו באיידס — מחלה התוקפת בעיקר גברים הומוסכסואלים.

כמה מן הכמרים ההומוסכסואלים הצדיקו את אורח חייהם בכך, כי הם נדרו „נדר של רווקות" אך לא של „פרישות".

בהמשך הסקר נמסר, כי כ־20 אחוז מן הכמרים הקאתוליים בארה"ב מקיימים יחסי מין רגילים הטרוסכסואליים, והיו מקרים רבים שבהם זוגן נכנסו להריון.

(ע"צ)

„סוחרי הגומי" בקוריאה מתעשרים מה„איידס"

סיאול. — הפחד הכל־עולמי מפני ה„איידס" גרם עלייה עצומה ביצוא הקונדומים מדרום קוריאה.

הגידול בשיווק הקונדומים נובע מן העובדה, שמומחים ורופאים ממליצים על השימוש בהם כבאמצעי למניעת ההידבקות במחלה.

„הזמנות מתקבלות למעשה מכל פינה ברחבי תבל, פרט למדינות הקומוניסטיות", אמר קוואק הרווונג, מראשי חברת הגומי „האנקוק", אחת החברות הראשיות לייצור קונדומים בדרום קוריאה.

קוואק אמר בשיחה עם כתב רויטר, כי היקף ההזמנות עלה במהירות כה רבה שיש לחברה שלו עבודה מליאה לששת החודשים הבאים.

„אני מאמין כי כיום מבקשים הצרכנים להשתמש בקונדומים לא כאמצעי למניעת הריון אלא כאביזר הגנה נגד איידס", אמר קוואק.

סוחרים בסיאול מסרו, כי בשנת 1986 ייצאה דרום קוריאה כ־360 מיליון קונדומים, שליש יותר מאשר בשנה הקודמת. הם מעריכים כי היצוא לשנת 1987 יגיע לשיא של 580 מיליון.

(ע"ר)

הציבור ההולנדי מתנגד לשחרור 2 פושעים נאצים זקנים מכלאם

האג. — מרבית הנשאלים במשאל עם שנערך בהולנד, הביעו התנגדות לשחרורם של שני פושעי מלחמה גרמניים זקנים, על אף העובדה שהשניים כתבו מכתב שבו הביעו חרטה על חלקם בשילוח יהודים למחנות השמדה.

המשאל נערך על ידי העתון „אלגמן דגבלאד" והוא התייחס לשני פושעי המלחמה פרנץ פישר ופרדיננד אאוס דר פינטן. 61 אחוז מן הנשאלים התנגדו לשחרורם, 32 אחוז תמכו בשחרורם, ו־7 אחוז השיבו שאין להם דעה.

מכתב החרטה נכתב במשותף על ידי שני הפושעים ונשלח בשבוע שעבר לשרי הממשלה בהולנד ולאיגוד וותיקי המלחמה. המשאל העלה, כי 46 אחוז מן הנשאלים הביעו את דעתם, כי החרטה לא נכתבה מתוך כנות.

פישר, כיום בן 86, ואאוס דר פינטן, בן 78, נתפסו ב־1945 ונידונו למיתה, אך גזר דינם הומתק בשנת 1951. הם יושבים כבר 35 שנה בכלא ברדה בדרום הולנד. במשך השנים הושמעו קריאות לשחרורם מטעמים הומניטריים, אבל עד כה נידחו כל הבקשות הללו.

שני הפושעים הנאצים לא ביקשו במכתב החרטה, כי ישוחררו מכלאם.

(ע"ר)

איל־העיתונות הבריטי רוברט מקסוול (בתצלום) חילק אתמול חינם ברחובות לונדון שני מיליון „גליונות מוקדמים" של היומון הבריטי הראשון „נון סטופ", ה„לונדון דיילי ניוז", שהופעתו הרשמית תהיה ב־24 בפברואר. העיתון יופיע במהדורות מעודכנות חמש פעמים ביום. בין השעות 6 בבוקר ו־6 בערב. ההוצאות לקראת הופעת העיתון החדש נאמדות ב־25 מיליון ליש"ט. מקסוול מתכונן להוציא לאור עיתונים דומים בערים אחרות בבריטניה, אם אכן יוכתר העיתון החדש בהצלחה. (ע"צ) (צילום: אי.פי.)

הצי האמריקני השעה תוכנית להצטייד במזל"טים מתוצרת ישראל

4 מ־5 המזל"טים שהוצבו על ה„איובה" התרסקו

וושינגטון. — הצי האמריקני השעה את תוכניותיו לצייד את הגדולות באוניותיו במטוסים זעירים ללא טייס (מזל"טים), על־פי הסכמים שנחתמו בעניין זה עם חברה אמריקנית ועם החברה הישראלית „מזל"ט בע"מ".

על ההשעיה הוחלט לאחר אובדן ארבעה מבין חמשה המזל"טים שהוצבו על האוניה „איובה", הנמצאת עתה בתמרונים באיזור הקאריבי. מקורות צבאיים מסרו, כי ארבעת המזל"טים אבדו בחודש שעבר וב־6 בפברואר.

המזל"טים נהוגים באמצעות מרחוק והם מסוגלים לאסוף אינפורמציה ולצלם בשטחי אויב. מחירו של כל מזל"ט הוא 250 אלף עד 400 דולר, בהתאם לציוד המותקן בו. מוטת־כנפיו של המזל"ט היא כחמישה מטרים והוא מסוגל לטוס במשך חמש שעות עד למרחק 176 ק"מ מן הבסיס.

המקורות מסרו, כי הבעיות שגרמו לאבדן המזל"טים משתייכות בליקויים במערכת ההנחיה־מרחוק של המטוסים.

החוזה הראשוני להספקת המזל"טים נחתם אשתקד עם חברה אמריקנית ועם החברה הישראלית „מזל"ט בע"מ", בעקבות ניסויים שעשה הצי האמריקני במשך שנתיים, לאחר שהתרשם מהצלחת הישראלים בהפעלת המטוסים הזעירים הללו בעת הפלישה ללבנון בשנת 1982.

הפנטאגון הודיע בחודש שעבר, כי „איובה" היא האוניה האמריקנית הראשונה שצויידה במטוסים הזעירים הללו.

הצי הודיע, ביום ה' שעבר, כי הוא מתכונן לחתום על חוזה חדש בהיקף של 22.4 מיליון דולר עם החברה האמריקנית „א.א.י." לשם בניית מטוסים אחרים מסוג זה. (ע"צ)

חסדים והתחייבויות

ערכה המרתיע של ברית צבאית עם ארה"ב אינו מוטל בספק, אבל ברית כזו כרוכה גם בהתחייבויות הדדיות. לפני שמרימים קול בעדה או נגדה — כדאי לבדוק מה תוכנה ומי הם פטרוניה

מאת יורם נמרוד

[illegible] של ממשלת הליכוד הרה־[illegible] רקחו ובחשו על אש קטנה תבשיל [illegible] ומשולש. בעוד כלי תקשורת עסוקים [illegible] באש הגדולה שהובערה תחת [illegible] הקטנים. וכך, עוד בטרם המריא [illegible] המסלבתי בארה"ב, הופכו [illegible] למעלה, אם ישביע את רצון מארחיו. [illegible] שבת פורסם כי שרי ההגנה והחוץ [illegible] ושולץ, ביקשו, במכתבים מקבילים [illegible] הצבאית של המנגנון[illegible] [illegible] לישראל מעמד של בעלת־ברית [illegible] מעמד כזה יכולה ממשלת ארה"ב [illegible] רק באמצעות חקיקה של הקונגרס. [illegible] והמלצות בוועדות החוץ והצבא [illegible] על כן ברור, כי חידוש אמנם [illegible] עוד שהסנאט ימליץ ויאשר — [illegible] ומוקדם עדיין לחגוג (אם יש [illegible] בהתפתחות זו סיבה למסיבה).

[illegible] הברית המוצעת אין פירושה [illegible] צבא להגנת ישראל אם [illegible] — כפי שאמור בברית הצבאית של [illegible] עם מערב אירופה. אך גם בלעדי זאת [illegible] המתויע כלפי תוקפן פוטנציאלי [illegible] אינו מוטל בספק. למרות [illegible] שאלה היא, אם ראש הממשלה [illegible] את ההצעה, שרבים לפניו [illegible] שכן, ברית צבאית, וערובה [illegible] לבטחון, כרוכה בהתחייבויות [illegible] שלא הכל שישים לקראן.

[illegible] והספקות הכרוכים במשאלה [illegible] מארה"ב מלווים את מדינת [illegible] היו זמנים שארה"ב נזהרה [illegible] כמפני מגיפה. עוד יותר [illegible] ההתחייבויות ממחוייבות פורמלית [illegible] בישראל. שאלו אז, האם פירוש [illegible] הוא שישראל תתחייב לשלוח [illegible] ל„מלחמותיה המלוכלכות" של [illegible] קוריאה שנות החמישים או [illegible] לאחר מכן.

[illegible] היתה ההתנגדות עניין לגאווה [illegible] „בחורים האמריקנים" לא יתבקשו [illegible] לשפוך את דמם למען קיומה של [illegible] נמצא גם מי שהרגיש, כי יחסיה [illegible] של ישראל עם ארה"ב מאז שנות [illegible] נשענים דווקא על בטחונם של [illegible] בנחישותה של ישראל להגן על [illegible] ובלבד שימצאו לה המשאבים והכלים [illegible] את העוצמה שרוכשים מבקשי [illegible] המעצמות הגדולות.

המחלוקת בנאט"ו

[illegible] זו של הדברים, ככל שהיתה [illegible] ומסוידה, אמנם סיפקה נימוקים [illegible] נגד הברית לשוללים מימין [illegible] — אך ספק אם נגעה בלב הדברים. [illegible] עוררו שאלות שונות לחלוטין, שלא דלפו, וייתכן שלא דווחו כלל, גם בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

כך, למשל, ידוע ששמעון פרס גילה לוועדה, ימים ספורים לפני שמסר את שרביט ראש הממשלה לשמיר, כי „בדומה לשר הביטחון יצחק רבין, שוחח עם ראשי הממשל (בוושינגטון) על נאט"וזציה של היחסים בין ארה"ב וישראל". אולם הדיווחים המקוטעים על דברי פרס, כמו על דברי קודמיו, בנושא הברית — אינם מאפשרים הערכה שקולה של תוכנה. אפשר ללמוד זאת רק בעקיפין, על־פי דפוסי הבריתות הצבאיות של ארה"ב אחרי מלחמת העולם השנייה.

והנה, ארה"ב לא ביקשה הצטרפות לצידה במלחמת קוריאה על יסוד ברית צבאית כלשהי, אלא על יסוד החלטת מועצת הביטחון. במלחמת וייטנאם לא נדרשו מדינות נאט"ו להשתתף לצידה של ארה"ב כתנאי להמשך המחוייבות להגנת אירופה. ובכלל זאת, לא היתה דרכה של הברית האטלנטית, היחידה ששרדה ממערכת הבריתות של ימי המלחמה הקרה, דרך סוגה בשושנים. המחלוקות המפלגות אותה וממררות את חייה לא תמו, והיא מדדה ממשבר אחד למשנהו.

למחלוקות בנאט"ו שני מישורים. שניהם רלוואנטיים לענייננו. המישור האחד הוא בתחום ההתנצחות הפומבית בעניינים אסטרטגיים: האם סוכך־הביטחון שמעניק כוח ההרתעה של ארה"ב הוא אמין. דה־גול בצרפת ויוסף שטראוס בגרמניה הטילו ספק בנחישותה של ארה"ב בהתחייבותה להפעיל נשק גרעיני, ולהסתכן בתגמול גרעיני על אדמתה, אך ורק כדי לנצח במלחמה אירופית. במישור זה, כיוון שהוויכוח הוא על מה שיהיה — ההכרעה נתלתה רק בכאריזמה ובתוקף של היריבים. דה־גול הצליח כמה שנכשל שטראוס: לערער את אמינותה של ארה"ב בעיני רוב הציבור הצרפתי. ולפרוש מנאט"ו. שטראוס עדיין הוגה בכוח הרתעה גרעיני עצמאי של „האומה האירופית", כדי לסלק את ארה"ב ממעורבות ביבשת. (ראוי להזכיר, שבאותן שנים העדיפה ישראל את הברית עם צרפת על קשר עם ארצות־הברית. היוזם והמבצע של הרגש האירופי בישראל היה שמעון פרס. הוא אף הציג את הגוליזם כמופת מדיני, ואת מדיניות ארה"ב כסכנה לקיום ישראל.)

התערבות ידידותית

המישור השני הוא פיחות פומבי, אך כנראה יותר קרוב ללב הבעיה של הברית האטלנטית, ולסיבות הקונקרטיות של מתנגדיה: לבעלי הברית יש לגיטימציה להתערבות ידידותית, על יסוד האחריות המשותפת, זה במדיניותו של זה. מטבע הדברים, מי שמעניק את המטריה הגרעינית מצפה שעצתו לא רק תישמע, אלא גם תתקבל. על כן חשוב להרגיש, כי בעצם הימים בהם ערערו הגוליסטים על קיום נאט"ו בפלפולים אסטרטגיים של אחרית הימים — נעשו המאמצים הראשונים של מנהיגי ברית־המועצות וארה"ב להגיע להסכמים בין ברית נאט"ו לברית וארשה על צמצום חימוש.

המסגרת של ברית צבאית יכולה, איפוא, להתגלגל גם בהיפוכה: כלומר, הכלי שבאמצעותו מקדמים את תהליך השלום על־ידי ערבויות לשני צדדים העלולים לסכנו בסכסוך מקומי. זה היה, למשל, הרקע למעורבות נאט"ו בסכסוך בין שתיים מחברותיה, יוון ותורכיה, לפני שנים אחדות. עתה נוצרת סימטריה למצב זה, במעמד הזהה שיוקנה לישראל ולמצרים. וייתכן צירופן של מדינות ערביות נוספות.

על פי סימנים רבים, זו בדיוק המוטיבציה של הצד האמריקני לברית צבאית עם ישראל. אך ראוי לזכור כי הראשון שיזם דיון מעמיק ותכליתי בכך היה הסנאטור פולברייט, אחרי מלחמת ששת הימים.

עלפי דברים הנכתבים בעת האחרונה בארה"ב, בקשר לאפשרות הברית עם ישראל, נראה ששניים הם התנאים העיקריים הנשקלים שם:

א. להתנות ברית בנסיגה ישראלית מרוב השטחים שנכבשו במלחמת ששת הימים, במסגרת הסכם שלום עם ירדן והפלשתינים.

ב. הסתלקותה של ישראל מהיומרה להיות המעצמה הגרעינית השישית במעלה, ויצואנית הנשק השביעית בגודלה.

ייתכן מאוד שההתמקחות הפנימית בוושינגטון עתה היא, אם תנאים אלה הם סימולטניים או חילופיים.

המסקנה: לפני שמרימים בישראל קול בעד או נגד ברית עם ארה"ב, יש לבדוק בשבע עיניים את תוכנה, כיוונה ופטרוניה.

כל אפל בקטשופ

מאת לוי מורב

אישית אין לי שום דבר נגד קט־שופ. כמה מידידי הטובים ביותר אפילו נוהגים לטבול בנוזל הבלתי מזוהה הזה את הצ'יפס שלהם. אין גבול לגיוון האנושי בתחום המזון. ישנם בני־אדם שאוכלים צרפות חיות ורגלי צפרדעים ואחרים, להבדיל, האוכלים קטשופ.

אלפי המלחים, הטייסים והחיילים של הצי השישי, החונה מול חיפה, מוציאים אצלנו כל יום כמיליון דולר. „כדורסל מעולם אחר" הפך לחלק בלתי נפרד מן ההווי המקומי. בעקבות השבתת שידורי הכדורגל ממגרשי הליגה הלאומית שלנו זכינו לטעום גם הרבה מאוד פוטבול אמריקני. בכל פינת רחוב יש היום מיזללה של המבורגרים: מק־דייוויד, מקימשה ובקרוב מאוד גם מקדונלד.

מיס לוסי הפכה לנקניקיה של ישובי עמק־חפר וגיבורי דאלאס זכו לקבלת־פנים מלכותית אצל מנחם בגין. בערבה מוקמת תחנת מימסר, שתשדר תעמולה אנטי סובייטית תוצרת ארה"ב. בטלוויזיה. המכונה משום מה ישראלית, מככבים „גיבורים" מן הסוג של מקגייוור, ספנסר וקריינגטון. „ספינת האהבה" היא התכנית האהובה ביותר על בני הנוער.

אז מה משנה באמת אם אנחנו חברים בנאט"ו או רק „בעלת ברית מיוחדת". האמת העצובה היא שאנחנו ת"פ (תחת פיקוד) של הצי השישי האמריקני במקרה של מלחמה בין ארה"ב לבריה"מ. אנחנו הרי — בסופו של דבר ואולי גם בראשיתו — נושאת המטוסים האמריקנית הגדולה ביותר בעולם.

ארה"ב לא תומכת בנו בגלל שאנחנו הדמוקרטיה היחידה במזרח־התיכון. הם תמכו בבטיסטה, בסומוזה, במשטר הגנראלים הרצחני בארגנטינה ובמשטר העינויים של הקולונלים ביוון, שלא להזכיר את המשטר הפאשיסטי של פרנקו בספרד. טיבו של המשטר לא היווה מעולם מכשול בפני האינטרס הכלכלי, הפוליטי או הגלובאלי של ארה"ב. האמריקנים זקוקים ותומכים בנו רק בגלל הכוח הצבאי שאנחנו מסוגלים להעמיד לצרכים שלהם, ולא בגלל שאנחנו היורשים ההיסטוריים של הילדים של ישראל ששבו לארץ כנען, הארץ המובטחת.

לכן, כאשר אנחנו צועדים בנעלי „נייק" לעבר ה„קוויק קורנר" לאכול המבורגר טבול בקטשופ, יש חשיבות מישנית לשאלה אם אנחנו חתומים על מיזכר ההבנה האסטראטגי, חברים בנאט"ו או בעלת ברית מיוחדת. מחלום המדינה העצמאית הנייטראלית, הבלתי מזוהה, הרואה בעצמה חלק מן המדינות המשתחררות של העולם השלישי, הפכנו לסרח עודף של לוס אנג'לס. מה הפלא שרבים, מיטב בנינו כמו שנהוג לכנות אותם לעיתים, קמים ויורדים. אם כבר אמריקה, אז במקור. למה להסתפק בחיקוי?

מחברה ומדינה שהיה לה מה לומר בתחום החברתי, מן החלום על שיתוף ושוויון, נותרה הפנסיה של ארנסט יפת. מחלום העבודה העצמית והעברית נותר לנו אחוזה. רציתי לכתוב על אסטרטגיה ועל שיקולי בטחון, התכוונתי לעסוק בניתוח היתרונות והחסרונות של מעמד בעלת־הברית־המיוחדת. ויצאה לי רשימה הפוכה לגמרי.

ועיקר שכחתי, ראיתם איך החבר'ה שלנו בנבחרת המערב היכתה את השחצנים של המזרח שוק על ירך? היה שווה לחכות שבוע בפרובינציה המקומית כדי לראות את הדקות המתוקות האלה. להתראות בפיירספס במי־זומי.

„אייזנהאור" נושאת המטוסים הנוידת נושקת לחופי ארץ־כנען: אחותה הנייחת

דולר על דולר

[illegible] רק מדבר ואינך [illegible]ין. „לישראל יש [illegible] הברית". גורם [illegible]זק, לדעתם של [illegible] שנים הקרובות, [illegible] בין צה"ל לצבא [illegible] פיתוח אמצעי[illegible]ם של מחוייבות [illegible] שלומה ובטחונה.

[illegible] אה בנאט"ו, על [illegible] המלות על כל [illegible] ישראל, על־פי [illegible] בעתיד מלוא [illegible] המדיני והצבאי [illegible] תוג אצל חברות [illegible] בה על אדמת [illegible] ונשק אמריקני [illegible] קיימת מגבלה [illegible], ולפיכך, המה־ [illegible] מעולה במסגרת [illegible] לשכיעות־דבר [illegible] הפעולה הכלכלי [illegible] יתר, למרות שגם [illegible] שנים, תוך הצגת [illegible] ישיות הבטחון. [illegible] מש לכספי קרבנות מחקר־ופיתוח של הפנטאגון בסכומים של יותר מ־מיליון דולר. מול כל דולר שתשקיע ישראל בפיתוח יתנו האמריקנים דולר נוסף. לתעשיות הבטחון של ישראל, לרפא"ל ולתעשיה האווירית והצבאית עשוי הדבר להיות משמעותי ביותר. לתעשיות הללו, על־פי המעמד החדש, תינתן זכות השתתפות באופן אוטומטי בכל המכרזים של צבא ארצות־הברית באמריקה ובאירופה. מכאן, שלישראל ניתנת יכולת להתחרות באופן מועדף עם מדינות אחרות על כספי הפנטאגון.

מערכת הבטחון וצה"ל יהיו מעתה לקוחות מועדפים אצל התעשיה האמריקנית. ישראל המחקר והפיתוח של הרכש. כך למשל, אם היתה נהנית מן המעמד הנוכחי לפני שנה, היתה זוכה להנחה ניכרת על כל אחד ממטוסי ה־F16 המשופרים הראשונים שהגיעו זה עתה.

המעמד של מדינה נלווית לברית נאט"ו מעניק לישראל ולתעשיות אפשרות לצאת אל המרווח, אולם העניין מותנה בהכרח ביכולת הטכנולוגית, בעמידה בתחרות מול שוקי העולם, ובעיקר בזהירות מפני הסתבכויות מיותרות נוספות עם ארצות־הברית, כפי שאירעו בשנה האחרונה.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: [illegible]

רס"ר מואשם בעריכת מבחני מין לחיילות

רס"ר בצה"ל מואשם בלקיחת שוחד, בעריכת מבחני מין לחיילות ובהצעת חופשות תמורת עיסויים.

הרס"ר הוותיק, ששירת באחת מיחידות צה"ל בצפון, כפר בפני בית־הדין הצבאי המחוזי צפון בראשותו של אלוף משנה גולי פלד בהאשמות המיוחסות לו.

בכתב־האישום טוענת התביעה, כי הרס"ר ביקש ממקודתו, צעירה בדרגת רב־טוראי, מספר פעמים כי תעניק לו עיסויים, בתמורה לכך הבטיח להעניק לה חופשות. עוד טוענת התביעה, כי הרס"ר הציע לפקודה לצאת עימו לבילויים. במקרה אחר טוענת התביעה, חיבק הרס"ר מספר פעמים קצינה בדרגת סגן מישנה ושוחח עימה בנושא „תנוחות קיום יחסי מין". התביעה הצבאית טוענת עוד, כי הרס"ר הציג לחיילת אחרת בדרגת טוראי שאלות בנושא מין וזימן אותה לחדרו על מנת לבדוק אם „היא יודעת לחמם". הרס"ר, טוענת התביעה, התעניין אצל חיילת נוספת על חיי המין שלה והציע לה ללון בחדרו „על מנת לחיות גזעית" תוך התעניינות „אם היא חמה במיטה".

התביעה טוענת, כי במהלך ראיון היכרות שערך הרס"ר לחיילת, הציג בפניה שאלות אינטימיות בנושאי מין וזמן קצר לאחר מכן ביקש שתיכנס לחדרו וביקש לנשקה.

בית־הדין הצבאי המחוזי שמע אתמול עדויות במשפטו של הרס"ר.

(עתי"ם)

לא בת יחידה

עד כה היה לישראל מעמד בכורה באזור. עתה תהנה ממעמד זה גם מצרים ■ שיחה עם ד"ר שי פלדמן מהמרכז למחקרים אסטרטגיים

מאת יוסף שמי

שאלנו את ד"ר שי פלדמן, מהמרכז למחקרים אסטרטגיים של אוניברסיטת תל־אביב: מה משמעותה של ההכרזה, כי ישראל היא בעלת־ברית של ארה"ב, שאינה חברה בנאט"ו?

ד"ר פלדמן: במקור, הנוסח הוא „בעלת הברית העיקרית, שאינה חברה בברית [illegible]". ההכרזה באה בעקבות חוקים שנחקקו בקונגרס בסתיו 1986, [illegible] של מספר מדינות לתקציבים, בעיקר בתחום הפיתוח והמחקר [illegible] נקבע, כי הממשל יכריז על המדינות הללו עד ל־31.3 [illegible] ההגנה תכריז הגדרת המדינות אלו מדינות נחשבות [illegible] [illegible] [illegible] מעמד [illegible] על ישראל [illegible] כי הממשל אשר ימצא [illegible] מבחינה אסטרטגית, ישראל [illegible] [illegible] במעמד זהה [illegible] [illegible] בעלות־ברית [illegible].

[illegible] ההכרזה חשובה אף יותר מאשר לישראל, כי יש בה כדי להעניק [illegible] עד כה היה לישראל מעמד של בכורה באזור. עכשיו [illegible] מבחינה מסויימת זה טוב שיש לישראל מעמד זהה למעמדה [illegible] איתנו, והסכם שלום, מצד שני, יש בזה כדי להמעיט [illegible] יחידים באזור, עכשיו כבר לא.

דוד לוי מסייר ברובע היהודי בחברון. זריקת כפפה לשמיר (צילום: יצחק הררי)

המפתחות אצל לוי

מאת פנחס ענברי

המאבקים החדשים בין הגושים הגדולים בישראל מאפילים על מאבקים לא פחות חשובים, המתנהלים בעוצמה גדולה גם בתוך הליכוד, ובתנאים מסויימים עשויים להביא תוצאות חשובות ביותר לגבי המהלך המדיני במזרח התיכון ועיצוב הממשלות הבאות בישראל. המחלוקת האמיתית בתוך הליכוד איננה רק על רקע תחרות אישית, וסיפוק מהיר של תאוות שררה, אלא ברובד העמוק יותר היא על עתיד השטחים. לפיכך, המחלוקת הזאת, שעדיין לא עלתה אל פני השטח במלוא עוצמתה, היא על המדיניות בגדה המערבית, או כפי שהליכוד מעדיף לקרוא לכך יהודה ושומרון. ערב פרוץ המשבר בין שמיר לפרס היינו עדים לתופעה, שוודאי עוד נחזה בה אחרי שובו של שמיר מביקורו בוושינגטון, והיא: המחלוקות בליכוד עוברות ליהודה ושומרון.

לפני יותר משבועיים ביקר ראש הממשלה יצחק שמיר ביריחו, והיה בכך לראש הממשלה הישראלי הראשון המבקר בעיר ערבית בשטחים. אחריו ביקר שר השיכון דוד לוי ברובע היהודי בחברון.

אלה אינם ביקורים משלימים — אלא ביקורים סותרים. שמיר ביקר אצל מי שהוא ראה כמנהיגות ערבית. דוד לוי ביקר אצל היסודות הישראליים הקיצוניים ביותר ביחסם לערבים, ותיקי "המחתרת", אשר בלי ספק עוקבים בדאגה אחר המגעים של ראש הליכוד עם היסודות הערביים, מכיוון שאינם מעוניינים בשום מנהיגות ערבית.

ראש הממשלה יצחק שמיר מנסה להתוות לליכוד דרך חדשה, לא מעט כדי ליצור בתוך ישראל תנאים שישפרו את מעמדו בתוך חירות, קצת מוזר, שכדי לחזק את מעמדו בתוך חירות הולך שמיר ליריחו, והדברים טעונים הסבר.

שתי ממשלות בגין

לשמיר אין תומכים רבים במנהיגותו בתוך חירות, וראינו זאת בעימות עם חבריו לסיעה בוועדת הכספים של הכנסת, בפרשת פריסת החובות לקיבוצים. הוועידה האחרונה הוכיחה כי מחנה דוד לוי גדול יותר. את כוחו בוועידה, ובתוך חירות בכלל, שואב יצחק שמיר מן העובדה שהוא ראש הממשלה. כדי להיות ראש ממשלה הוא חייב להתנהג כראש ממשלה, ולהמשיך בדרכו של ראש הממשלה שקדם לו בליכוד — מנחם בגין.

בעצם, היו שתי ממשלות מנחם בגין — הראשונה, עיקר עיסוקה היה תהליך קמפ-דייוויד. ואת אופייה עיצבו השרים משה דיין ועזר וייצמן. והשנייה, אחרי שדיין וייצמן נטשו אותה, את אופייה עיצבו אריאל שרון והרמטכ"ל באותם ימים, רפאל איתן, ועיקר עיסוקה היה, איך להתחמק מן ההתחייבויות שנטלה עליה בהסכמי קמפ-דייוויד-יוצאת על-ידי גזל הקרקעות בשטחים, סיפוח הגולן, "המלחמה באשף" ומלחמת לבנון, במילים אחרות — הקונצפציה הגדולה של אריאל שרון.

שמיר רוצה לחזור אל ימי ממשלת בגין הראשונה, אשר הוא עצמו הסתייג ממדיניותה ולא תמך בהסכמי קמפ-דייוויד. אין לו דרך אחרת להיאבק באריאל שרון. אם יתמוך בתפיסות של שרון — לא יוכל לקיים את ממשלתו. כי ה"עבודה" ו"שינוי" יפרשו מייד. ואם תתייצב חירות לבחירות חדשות תחת דגל הקונצפציה הגדולה של שרון, הרי שמיר ואנשיו יהיו מיותרים, ואת הנהגת חירות יתפוס בעל הקונצפציה, אריאל שרון בכבוד ובעצמו.

בספסת מדינית

לפיכך, כאשר בודקים את התפיסות החדשות של שמיר — כולן היפוכה של הקונצפציה הגדולה של שרון, וכבר פירטנו אותם במאמר קודם — שמיר הוא פרו-ירדני, בעוד שרון אנטי-ירדני, והביקור ביריחו מבטא את התפיסה של שמיר כי הפתרון לבעיה הפלשתינית צריך לבוא בתוך הגדה המערבית, ולא בגדה המזרחית.

דוד לוי היה צריך לתמוך בתפיסות האלה של שמיר, אבל מתברר כי שיקוליו שונים, ונראה כי לוי טועה בשיקוליו טעות חמורה, וסופו לשלם מחיר כבד על מדיניותו הנוכחית.

ביקורו אצל קנאי המתנחלים, דווקא בימים האלה, כדי להביע תמיכה בתפיסותיהם מרחיקות הלכה, נועד לאותת לשמיר כי מדיניותו החדשה היא סטייה מדרכה של חירות. שמיר כמובן יבוא ויאמר לו כי דווקא הוא, שמיר, ממשיך את דרכו של בגין, אבל כל אחד והבגין שלו שמיר יוכל להסתמך על בגין של קמפ-דייוויד, ולוי יוכל להסתמך על בגין של גזל הקרקעות.

אבל לוי הלך לחברון לא משום שהוא חרד מסטייה אידיאולוגית כלשהי של שמיר מדרכה המקורית של חירות, אלא כדי לזרוק כפפה מדינית לשמיר, ולאותת לו כי הוא נכון לקרב על מנהיגותה של חירות. לוי בוחר בקונצפציה הגדולה, והוא יהיה חייב להחזיר את הברית שלו עם שרון לישנה. ובקונצפציה הגדולה שרון טוב מלוי, וסופו שהוא ילהיב את תומכי דוד לוי. הם אינם רשומים אצל לוי בטאבו, ושיתוף הפעולה בין לוי לשרון יסתיים בהליכת תומכי לוי אחרי שרון.

(המשך בעמוד 8)

ציר חדש ליחסים חורקים

דליה רפאל, וושינגטון

כשחזר עודד ערן ארצה מוושינגטון ב-1985, בסיום תקופת שרותו כיועץ לעניני הקונגרס, נותר בפיו "טעם של עוד", הוא מעיד על עצמו. למעשה, הפסיק את השרות כשבנו אלון, התגייס לצבא.

מינויו לתפקיד הציר בשגרירות ישראל בוושינגטון הפתיע אותו ורבים ממכריו. עתה הוא יושב במשרד היפהפה, מתרגל לכסא החדש, לתפקיד, למעמד.

צריך להזהר שלא לגלוש למתכונת של התפקיד הקודם המוכר, במקום לבנות את החדש. הוא אומר. הוא מכיר היטב חברי קונגרס, סנטורים ופקידי מימשל רבים, ויש צורך ב"הגדרה מחדש", שיתחילו לזהות את הכובע החדש שעל ראשו...

לציר, שהוא מספר שניים בשגרירות, אחרי השגריר, תפקיד כפול למעשה; נוסף למילוי תפקידו ברמה הבין ממשלתית, הוא גם משמש "מנכ"ל השגרירות". בהגדרה זו נכללת האחריות לתאום העבודה בתוך השגרירות, לדרגי-הביניים היועצים (עתונות, מימשל, קונגרס וכיו"ב) לבין השגריר.

שאלתי מהי הרגשתו להכנס לתפקיד, בתקופה שבה נראים היחסים בין ארה"ב וישראל שרויים בשפל מסוים. הוא אינו מקבל את ההערכה של שפל ביחסים. "למרות שקיימת ירידה מסויימת משיאים של הבנה ושיתוף פעולה, לא חל שינוי משמעותי ברקמת היחסים. היחסים יציבים ואיתנים ויעמדו במעמסה של פרשיות כמו פולארד ואיראן, להבדיל אלף הבדלות", הוא מדגיש. להערכת אישי המימשל והקונגרס שעמם הוא נפגש שלא ייגרם נזק משמעותי.

בהיוך הוא מוסיף, שהנסיון מלמד שמעתה תחול "התחממות" ביחסים וכל כך למהר להזכיר שכאשר תגיע לוושינגטון בשלהי 1982 העכירו התפוצצות הכבדות של ישראל בלבנון את היחסים, כעבור מספר שבועות פרצה "פרשת סאברה ושאתילה". זמן קצר אחר כך, דחתה ישראל מכל וכל את יוזמת השלום של הנשיא רייגן. ואולם אחרי כל אלה השתפרו יחסי שתי המדינות, והגיעו לשיאם ב-1985. אין לעודד ספק שהאינטרסים האמריקניים והישראליים חופפים באופן עמוק שאינו תלוי בפרשיה זו או אחרת.

נושא ראשון — תהליך השלום

בראש הרשימה של הנושאים העומדים על הפרק ניצב המשך הטיפול בתהליך השלום. לאחר הפסקה מסויימת שחלה בו, עקב התפרצות פרשת איראן בארה"ב. כרגע מתרכזים בהגדרת התנאים הבסיסיים שיאפשרו פגישה בין הצדדים, הוא מסביר. הרכב המדוייק החסות, המיקום, כל אלה יהיו נגזרות של ההסכמה הבסיסית שאחריה מחפשים. כן יש ליישם הסכמים חשובים שנחתמו בין ארה"ב לישראל, כמו "אזור הסחר החופשי", הסכם לשיתוף אסטרטגי וכן הסכם תיירות.

הסכמים נוספים שיש לחתור לביצועם נחתמו עם מדינות בתוך ארה"ב, כמו וירג'יניה וטקסס, לשיתוף פעולה בנושא מחקר, פיתוח, החקלאות ועוד. הכוונה היא להגיע להסכמים דומים עם מדינות נוספות וכבר מתקיימים מגעים עם מושל מדינת ניו-יורק קואומו.

מאמץ לשמר תנאי הסיוע

גם בתחום הסיוע סבור עודד, עיקר המאמץ יתרכז בשמירה על הרמה הקיימת, תוך נסיון לשיפור תנאי ההחזרים: הריבית, וסכומי המענקים ולא הגדלת הסכומים.

כיום, ניתן הסיוע כולו כמענק, אולם ישראל חותרת לצמצום חובה משנים קודמות.

עודד ערן מגדיר עצמו כמזרחן. הוא בוגר אוניברסיטת ירושלים במדעי המזרח והמדינה ובעל תואר דוקטור מביה"ס לכלכלה בלונדון. לעת עתה הוא נמצא בוושינגטון בגפו. המשפחה עדיין בארץ. העור כנגרו, מוקי ערן, ממשיכה בתפקידה הבכיר בבנק ישראל, כסגנית המפקחת. בקרוב תתמנה ליועצת לנגיד הבנק ברונו. "זה קשה" מודה עודד, "קשה מאד להיות מנותק מהמשפחה". הוא "מתנחם" בעובדה שהעבודה מעסיקה אותו משך שעות ארוכות בכל יום וכל ערב. לפחות לא נשאר הרבה זמן להתגעגע, הוא אומר. מכל מקום, אלון עדיין בצבא ומשפחת ערן תתאחד שוב לקראת 1988.

האירוע החשוב העומד בפתח הוא ביקור רה"מ שמיר בארה"ב שהחל היום.

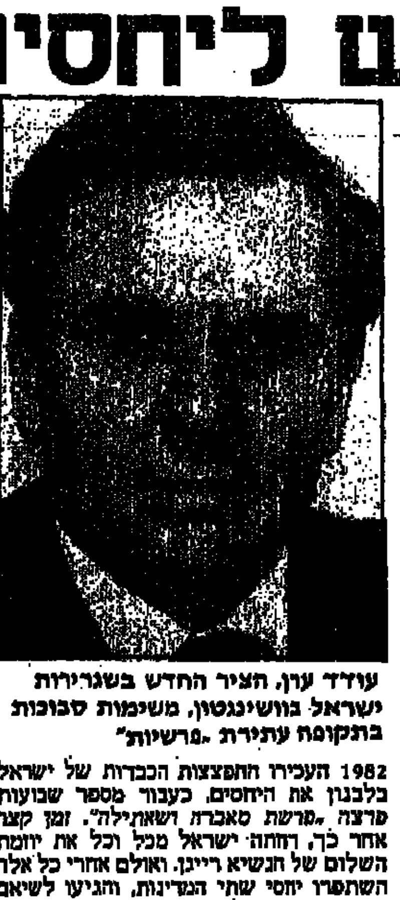

עודד ערן, הציר החדש בשגרירות ישראל בוושינגטון, משימות סבוכות בתקופה עתירת "פרשיות"

הכתובת איננה וושינגטון

מאת יהודה לחב

ראש הממשלה יצחק שמיר צריך לזכור, בעת שיחותיו עם ראשי המימשל בוושינגטון, כי אין אדם יכול להצליח במשימותיו אלא אם כן הוא יודע מה הוא יכול להשיג, איפה וממי. דומה, שהוא הגיע עם יעדיו לכתובת הלא-נכונה; או שהגיע לכתובת שהגיע אליה עם יעדים לא-נכונים. זה חל במידה רבה גם על עניין הוועידה הבינלאומית. אך הפעם נדון בכוונתו לשכנע את בני שיחו האמריקניים, שלא יעניקו מעמד של פליטים ליהודים הסובייטיים המגיעים לווינה, כדי שהללו ייאלצו לבוא לישראל, ולו בעל-כורחם.

עם רעיון כזה היה צריך שמיר לנסוע למוסקבה. שם עשויים לשקול אותו באהדה. לא שנפשם של מנהיגי בריה"מ יוצאת לעליית היהודים. אילו הדבר היה תלוי רק ברצונם, איש לא היה מהגר מבריה"מ, לא יהודים ולא אחרים. אבל אם כבר בתוקף הלחצים הבינלאומיים ושיקולים שונים מחליטים להתיר הגירה מוגבלת, רצוי להם להציגה כעניין חריג, שאינו מעיד על הכלל: כאיחוד משפחות, למשל, ליעד מוגדר ומוגבל. לישראל בלבד, למשל.

אם ארה"ב תשלול מן היהודים הסובייטיים את מעמד הפליטים (ועל אחת כמה וכמה, אם יוטסו במישרין לישראל), יפחת מאוד מספר היהודים היוצאים. הנושרים-בכוח ישקלו שלוש פעמים לפני שייצאו לדרך. אם ידעו, כי ישראל היא היעד היחידי שיוכלו להגיע אליו. זה טוב להנהגה הסובייטית.

סיכויים שואפים לאפס

משום כך היו ליצחק שמיר סיכויים טובים לזכות באוזן קשת — לו יצא למוסקבה. אבל הוא הגיע לוושינגטון. כאן סיכוייו שואפים לאפס. רייגן לא ישלול מן היהודים הסובייטיים מעמד של פליטים. לו עשה כן, היה צריך לנהוג כך גם לגבי האחרים, היוצאים או הבורחים מבריה"מ. אם יפלה לרעה רק היהודים, עוד יאשימוהו באנטישמיות.

אבל אם יישלל מעמד הפליט מכל היוצאים מבריה"מ, אם מעמדם של יוצאי בריה"מ יהיה כמעמד המהגרים מנורבגיה, פורטוגל או חלילה מכסיקו, הרי בריה"מ תהיה כנורבגיה, פורטוגל ומכסיקו ולא תהיה עוד "ממלכת הרשע". ועל ה"בייבי" האהוב הזה שלו, על היות בריה"מ "ממלכת הרשע", לא יוותר רייגן למען עיניו היפות של יצחק שמיר. אפילו לא למען עיניה היפות, מזילות הדמעה, של גאולה כהן...

לא תעזור הטענה, שהיהודים אינם פליטים כיוון שיש להם מולדת שהם יכולים להשתקע בה: ישראל, כי זו טענה ישראלית. אך במקרים כאלה יש "לשאול את פי הנערה" — את היהודים המגיעים לווינה. הנסיון מלמד, שאם שואלים את היהודים המגיעים לווינה, כ-80 אחוז מהם משיבים, שהם מעדיפים לראות את מולדתם החדשה דווקא באמריקה. אולי באוסטרליה. או בקנדה. לא בישראל. ואם לא יתחשבו ברצונם, היכן יישארו חופש הפרט וזכותו המקודשת של כל אדם לבחור באופן חופשי את מקום מגוריו? אמריקה לעולם לא תעשה כדבר הזה.

שקר לגיטימי

לא תועיל הרבה גם הטענה האחרת, שעל היהודים לבוא לישראל, כיוון שהצהירו בבקשת-ההגירה שלהם במפורש, שברצונם לעלות ארצה ורק על סמך בקשתם זו ניתן להם היתר יציאה מבריה"מ. טענה זו לא תועיל, מאחר שהכל יודעים, כי את כללי המשחק הזה קבעו השלטונות הסובייטיים. רשמית הם מוכנים להתיר "איחוד משפחות" רק עם קרובים החיים בישראל. אפילו לכמה "ריסירנטים" לא-יהודים הבטיחו לתת היתר-יציאה רק בתנאי שיבקשו לצאת לישראל, ורק לישראל.

טעמיהם של הסובייטים עמם ולא כאן המקום לנתח את טעמיהם. אבל באמריקה איש לא יסכן את מעמדו הציבורי בתמיכה פומבית בעמדה, שעל היהודים (והלא יהודים) לכבד את כללי-המשחק הבלתי-הוגנים, שהשלטונות הסובייטיים כפו על המבקשים להגר. אם מחזיקים אותך בכלא בלי דין ובלי דיין, הנך רשאי להשתמש גם בעורמה כדי להשתחרר ממנו. ואפילו אם יהודי ישקר ויכריז, שברצונו לבוא לישראל, ובלבד שייחלץ ממקום אין הוא רוצה לחיות בו — זו עדיין אינה סיבה לאלץ אותו לחיות במקום אחר, שגם בו אין הוא רוצה לחיות.

קואליציה של מהגרים

לא רק בקרב המימשל, אלא גם בקרב המנהיגות היהודית-אמריקנית לא ימצא יצחק שמיר הבנה לעמדתו. בין היהודים אולי עוד פחות מאשר במימשל. כי השדולה היהודית בארה"ב זוכה בתהודה רבה בכל הקשור ליהודות בריה"מ, כיוון שהמאבק למען חופש יציאתם של היהודים הסובייטיים מצטייר בארה"ב כחלק בלתי-נפרד, אפילו כחלקו הזוהר של המאבק הכללי למען חופש הגירה מבריה"מ.

משום כך נתמכות הפעולות של השדולה היהודית על-ידי ארגוני מהגרים למיניהם, הדואגים לאנשיהם-שלהם והיהודים משמשים להם דוגמה ותקדים. היהודים כשלעצמם מעניינים אותם כשלג דאשתקד. אולי אף פחות מזה. אם יהודים סובייטים לא יורשו לבוא לארה"ב אם הארגונים היהודיים האמריקניים לא יסייעו להם להגיע לארה"ב, יפחתו גם סיכוייהם של ארגוני המהגרים הפולניים או האוקראיניים להגדיל את מיכסת ההגירה של בני-עמם בקבלת היתרי כניסה.

או אז לא יהיה עוד לארגונים אלה כל עניין לתמוך בפעולותיהם של היהודים ואם תתפרק "הקואליציה של המהגרים" ממילא תקטן גם השפעת הארגונים היהודיים. לא מרוע-לב, לא בגלל אדישות או עוינות לציונות, אלא בגלל שיקולים פנים-אמריקניים רבי-משקל אלה מסרבים הארגונים היהודיים-האמריקניים להיענות להפצרות הנציגים של ישראל והסוכנות היהודית לחדול מתמיכה מסוכנת כזו ב"נושרים". ואפילו אם מדי פעם הם נענים בהצייפה, אין הם מקיימים את הבטחותיהם.

הונאה עצמית

בעניין יהודי בריה"מ, עלייתם ונשירת חלק גדול מהם, התבלבלו היוצרות. בעלי בריתם היחידים של ראש הממשלה וגם הם בעלי-ברית על-תנאי ומסויגים. כמובן יושבים במוסקבה ואילו בוושינגטון תיתקל עמדתו באי-אהדה ובהתנגדות של המימשל ושל הארגונים היהודיים כאחד.

בתנאים אלה אין זו אלא אשליה להניח, שניתן למנוע את הנשירה מווינה באמצעות צעדים מתואמים עם המימשל האמריקני ואף לא עם הארגונים היהודיים-האמריקניים. אף זו האשליה הקטנה. יש גם הונאה עצמית גדולה ההנחה, שבכלל ניתן לשים קץ ל"נשירה" באמצעים אדמיניסטרטיביים. יהיה סיכום אשר יהיה ויהיו אשר יהיו השותפים לו, הנשירה בדרך לישראל תצטמצם (ואגב, גם הירידה מן הארץ תפחת), אם כוח המשיכה של ישראל יגדל ויהיה שווה-ערך למשיכתן של ארצות אחרות. קשה להתרשם, שיצחק שמיר מבין את הצד הזה של הבעיה. אולי אף לא נתן דעתו עליו.

אוזן קשבת ימצא שמיר. אולי. במוסקבה

מטאטא חשמלי מנקה באדים

[illegible] כמתחייב בחוק — והוא נאלץ "ללכת לנשיא", פטריק הילרי, ולבקש ממנו לפזר את ה"דייל אירען", בית הנבחרים בן 166 המושבים.

מנבאים נצחון לאופוזיציה

[illegible] הוטלה למערכת בחירות ארוכה במושגיה: ארבעה שבועות במקום השבועיים [illegible]. פיצג'ראלד חשב לשפר כך את סיכוייו. הסקרים מנבאים נצחון דווקא לאופוזיציה, [illegible] פיאנה-פייל (באירית: חיילי-הגורל) ולצ'ארלס האוגי העומד בראשה. האוגי, מיליונר [illegible] עצמו, מבטיח לשפר את מצב התעסוקה ולהוריד את האבטלה. הוא מפזר סיסמאות [illegible] כמו "ניהול אחראי של כספי ציבור, ובקרה חמורה על רמת ההוצאה וההלוואות, [illegible] במשך מספר שנים". בפעם האחרונה שעסק בהבטחות מסוג זה, כאשר עמד בראשות [illegible] לפני שהפסיד בבחירות של 1982, גרר האוגי את אירלנד להילולה של בזבוז כספים. [illegible] אותה למצבה הנוכחי, עובדה שהוא מנסה כמובן להשכיח כמיטב יכולתו.

"פיאנה-פייל" פורטת על נימים לאומניים. היא דוגלת באירלנד מאוחדת, קתולית, לאומית [illegible]. נקיון הכפיים של האוגי עצמו מפוקפק למדי. את כספו עשה במסחר בקרקעות [illegible] לבניה בשולי דבלין הבירה. העובדה שהיה נשוי בתקופה זו לבתו של ראש [illegible] של האוגי היתה שערוריית הנשק של 1970: הוא נשפט אז (וזוכה בדין) על חלקו [illegible] נשק לקתולים בצפון אירלנד.

האיש "שעשה זאת"

[illegible] בכל זאת מצביעים בשביל האוגי הצעירים מעריצים את האיש ש"עשה זאת" והפך [illegible] שברשותו אי פרטי, יאכטה, הליקופטר וסוסי מרוץ. המבוגרים אוהבים את תמיכתו בכל [illegible] לאומי: הוא נגד הפלות וגירושין, מקשט את הווילה שלו בציורים איריים, ואוהב [illegible] את צילומיו בחברת האפיפיור וגדולי עולם. לעומתו נראה פיצג'ראלד כטכנוקראט חיוור [illegible].

[illegible] האוגי ברוב הזעום שמנבאים לו הסקרים (51%), תעלה חשיבות המפלגות הקטנות. [illegible] הפעם הוא ה"שין-פיין" (באירית: אנחנו בלבד. האירים אוהבים שמות לאומניים [illegible] המדינית של "הצבא האירי הרפובליקני" (IRA) הלא-חוקי, שאנשיו לוחמים [illegible] בבריטים בצפון אירלנד, במטרה לצרף את הצפון לאירלנד עצמה. ב-66 שנות [illegible] שין-פיין את הבחירות. הפעם היא מתמודדת באזורי בחירה לאורך גבול צפון [illegible] העוני של דבלין: אפילו שני מושבים עלולים להפוך אותה ללשון מאזניים [illegible] של כל המפלגות האחרות.

[illegible] חדשה אחרת היא "הדמוקרטים המתקדמים" בראשותו של עורך הדין לשעבר דסמונד [illegible] פרש מפיאנה-פייל לאחר סכסוך אישי עם האוגי, ו"רץ" עם מצע מרכזי, ארמאליי [illegible] וצופים לו זכייה ב-15 מושבים בהופעתו הראשונה בזירה הפוליטית. הוא נראה [illegible] לכל קואליציה, ועמדתו תהיה מסקרנת.

[illegible] הבוחרים האירים ההולכים היום לקלפיות יודעים היטב שהעתיד הכלכלי אינו [illegible] "אקונומיסט" סיכם את המצב במילים: "הבחירות הכלליות הן על השאלה [illegible] את הקיצוצים, בכמה והיכן. פלא שמישהו רוצה בכלל לזכות בבחירות. המנצח יעמוד [illegible] איום".

בעריכת צביה בן-שלום

הדברים היפים שאפשר לעשות אחרי הפרישה

יותר מ-800 איש, גימלאים, מדריכי מועדוני קשישים, מנהליהן ועובדיהן בהסתדרות, עובדים ועובדות סוציאליים, אומנים ומדריכי ספורט ומוזיקה, התקבצו ב-4 בפברואר במכון [illegible], ליום עיון בבעיית עיסוקי הפנאי של גימלאים וזקנים. יום מעניין, ומאורגן למופת.

עשרים סדנאות, כ-15 מדריכים ואמנים, תערוכת ספרים מקצועיים ותערוכות צילומים, אלבומים ומגוון רב של משחקים לכל הגילאים, כל זה עמד לרשותם של באי יום העיון.

אחרי ההרשמה ושמחת הפגישה הצטופפו הבאים באולם ההרצאות כדי לשמוע את דבריו של פרופ' מריון רבינוביץ, על החשיבות של העיסוק בכל הגילים, ובמיוחד בגיל הזיקנה. פרופ' רבינוביץ מבדיל בין משחקים "חיצוניים", אשר בנוסף לתענוג של עצם המשחק, מופעלים בהם שרירים, חושים, ואיברים, לבין המשחק ה"פנימי". השקט, [illegible] על-ידי מוסיקה, ציור פיסול או כל פעילות אמנותית אחרת, המפעיל את הדמיון, מסיח את הדעת מבעיות, מבדר [illegible] יכולת שנדמה היה כי נעלמה.

כל זמן שהאדם עובד, הוא כלוא במסגרת של שעות העבודה. מעטים משתחררים [illegible] בשעות הפנאי ללא שיתוף המשפחה, הרבים אינם מוצאים זמן, סבלנות או אפילו רצון לפיתוח "הובי" משלהם.

אחרי הפרישה הגימלאים מוצאים עצמם עם עודף זמן וסובלים מתיסכול בשל [illegible] ארוכות של ריקנות וחוסר מעש. אך יש אלה הממלאים את יומם בהמון עיסוקים, [illegible] עכשיו לא מצאו להם זמן. עוד בעיה [illegible]: הפחד שלא יישאר זמן למלא את כל הרצונות, התוכניות וההבטחות לזולת [illegible]. פתאום החיים נראים קצרים... [illegible] לפני הסוף. פרופ' רבינוביץ מוצא [illegible] את הדרך הטובה ביותר לבילוי [illegible] של זמן חופשי. גם חדרי הסדנאות [illegible] עד אפס מקום. באולם רחב ידיים [illegible] צעירים וקשישים ביחד. [illegible] "תקשורת בתנועה" ואפילו [illegible] מן הצד התחילו להתנועע [illegible] את משתתפי הסדנה [illegible] אדם אחר — משחקי תקשורת". [illegible] לא הספיקו כדי לאפשר לכל [illegible] השתתפות בפועל בסדנת "ציור לפי [illegible] ופיתוח היצירתיות באמצעות הציור". אשר הוגשה על-ידי דליה פלג. מעניין ביותר היה המפגש בין ערנה מורדוך, מרצה לאמנות המשחק ואמנות יצירתית באוניברסיטת תל-אביב, לבין הקהל הרב שבא לשמוע את דבריה. גם הדרכה בבישול ניתנה שם, (על-ידי פלים גלייזר, ומתברר שאפשר להכין מזון טעים ומזין גם לזקוקים לדיאטות למיניהן. היה זה יום מלא וגדוש, שגרם לבאיו הרבה שמחה ואושר. הם חזרו הביתה עמוסים חומר עיון רב. הרצאות ורשמים ומלא החופן התלהבות להתחיל בעבודה: לתת תוכן ושמחה לכל שעה פנויה.

חיה יוסף

מי מפחד לאפות לחם?

חנה גולדשטיין, מחברת ספר "לחם" (הוצאת מסדה) הגיבה על התייחסותי לסיפרה, כי אינה מסכימה לאחרון מדריעותי, ואין לי ספק כי הצדק אתה. לדעתה — והיא בעלת הנסיון — "אין זה נכון כי יותר קשה לאפות לחם מואלו מאשר עוגה... "תהליך אפיית לחם על בסיס שמרים הינו זהה לחלוטין לזה של אפיית עוגת שמרים או דברי מאפה אחרים על בסיס שמרים".

"והתהליך אמנם שונה וארוך מזה של אפיית עוגות או מיני לחם על בסיס אבקת אפייה, אולם לא קיים כל קושי ואין צורך במיומנות — לא באפייה ולא בבישול — כאשר מדובר במרשם. צריך רק לדעת למלא הוראות, ואת אלה נותן המירשם".

הגברת גולדשטיין מתרעמת על שאני מייאשת ומרתיעה אנשים צעירים, ללא נסיון בקוניה נוסח "לא בטוח שהלחמים הראשונים יצליחו". לדעתה "נסיון בחיים אמנם נחוץ, מועיל ומלמד אבל מאז התקופה הפרה-היסטורית השתנו הדברים, והאדם המודרני מונחה ונעזר לא רק על-ידי נסיונו הוא, אלא על-ידי נסיונם של אחרים, ואת הנסיון הזה אנו מוצאים בספרים, כולל ספרי בישול ואפייה, צריך רק לדעת איפה לחפש. היום אפילו המחשב מסוגל להציע לנו מירשם טוב או תפריט משופר..."

אני מתנצלת בפני הגברת גולדשטיין, אם נפגעה מדברי. לא התכוונתי להרתיע או לייאש קוראים פוטנציאליים של ספרה ושל ספרי אפייה אחרים. אבל גם לי יש נסיון, ולפי נסיוני מעולם — אבל מעולם — לא הצליחה אצלי שום עוגת שמרים, למרות שהשתדלתי מאד למלא את כל ההוראות. ולחמים — איך שיצאו מהתנור — היו לפיתות קשות ודביקות. נכון — לא לפי המירשמים בסיפרה של חנה גולדשטיין, כשספר זה הגיע לידי. כבר עברתי את סף היאוש וויתרתי על אפיית לחמים. מסיפרה ניסיתי מאפה מלוח על בסיס אבקה, ויצא בול.

צב"ש

לריקוד לפי תוכנית האקדמיה המלכותית

"לימודי הבלט קלאסי במחלקה למחול נערכים לפי תוכנית הלימודים של האקדמיה המלכותית בלונדון. מדי שנה נערכות בחינות בארץ ובעולם, על-ידי בוחנים המגיעים מטעם האקדמיה הנ"ל", אומר גבי קדמון, מנהל הקונסרבטוריון, הממוקם באחד האגפים של המרכז הקהילתי "בית ספיר" בכפר-סבא, שם מתכוננים בימים אלה לבחינות, ואמורה להגיע בוחנת מלונדון.

לא כל התלמידות הלומדות בקונסרבטוריון בלט קלאסי מגשות לבחינות אלה, וההחלטה מי יגש לבחינות, מתקבלת ע"י המורות בתיאום עם מנהלת המחלקה למחול, ג'ודי בקרן. "ההכנה לבחינות, לדבריה, ניתנת לכולן, אך רק אלה העומדות לפי הערכתנו ברמה הנאותה, מבחינת הפוטנציאל, התקדמות ובגרות, מומלצות לגשת לבחינה".

הבלט הקלאסי מהווה, מבחינת חשיבותו, טכניקה בסיסית. "בונה ומכשירה לסגנונות רבים נוספים, הנלמדים כאן, וכלולים בתוכניות הלימודים מדרגה ארבע ומעלה — כמו מחול אופי ומחול מודרני". מרגישה ברקן, המנהלת האומנותית. אפשרויות הביטוי במחול, לדבריה, אינן מסתכמות במסגרת הסגנון הקלאסי בלבד, אשר מהווה רק חלק מההכשרה הכללית שהמחלקה למחול בקונסרבטוריון בכפר-סבא מעניקה לתלמידיה.

בתצלום: מהווי לימודי הבלט הקלאסי. לא כולן תהיינה רקדניות, אך כולן תהיינה גמישות, זקופות גיזרה וזקופות קומה.

כתבה וצילמה: חנה נדל

עוגה כמו אולם חתונות

צריך האוטו להתארח במאתיים חתונות, בערך, כדי לראות כמחצית מכמות עוגות החתונה, שהוצגו בתחרות קונדיטורים אחת. התחרות נערכה במלון דן, לכבוד פתיחת מועדון המגדנאים הישראלי, ונטלו בה חלק 22 מומחים, נציגי בתי-המלון הגדולים בתל-אביב, חיפה, ירושלים, או אילת, מגדנאים של אולמי חתונות, קונדיטוריות של שקם, המגדן של קיבוץ געש וגם מבתי-הספר למלונאות. הנשים היו מעטות בחבורה נכבדה זאת, אבל דווקא הן זכו בשני המקומות הראשונים.

חיה קלי — מקום ראשון — הציגה עוגה דמויית אולם חתונות, המקושטת בכל האביזרים: פסנתר, כיסאות לאורחים, חופה ועשרות פריטים קטנים, הכל משוקולד, מרציפן, קרם פריזאי, זיגוג וסוכר. בסיסית — כך הוסבר — זאת עוגת אילסרים ואגוזי מוח, שלהכנתה נדרשו, בין השאר, 250 ביצים ו-30 ק"ג קמח. המנצחת הקדישה ליצירתה שבעת ימי-עבודה בני 12 שעות, סה"כ 72 שעות! חיה קלי היא המגדנאית של בית-הספר למלונאות בתדמור. בוגרת חוות הנוער בירושלים וביה"ס תדמור, עוסקת במגדנאות למעלה מ-12 שנה ועובדת כמורה ראשית במגמת הקונדיטוריה. עכשיו היא כמובן, חברת המועדון החדש.

את הקמת מועדון המיגדנאים, שהכינוס הראשון שולב בתחרות עוגות החתונה — יזמו חברת מטע-אפיכול (המייצרת עשרות פריטים הנדרשים לאפייה) וחברת מלונות דן, שהיא יצרנית גדולה של מוצרי המאפה והמעסיקה קונדיטורים רבים. בסך הכל יש בארץ כ-700 קונדיטורים, מביניהם נענו כ-200 לפניה הראשונה והשתתפו בכנס היסוד.

במסגרת המועדון — אמר נרי גת, מנכ"ל מטע — יתקיימו כינוסים מקצועיים, ייערכו השתלמויות ופעילות רבה תתרכז במרכז [illegible]

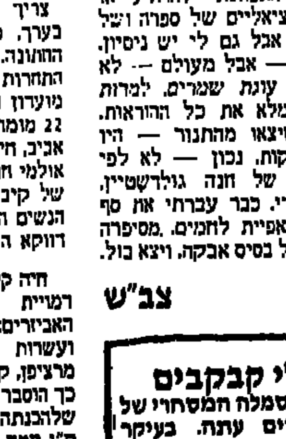

חנה קלי – מבט אחרון על פסנתר המרצפן.

לומדים 3 ימים בשבוע תיאוריה ו-3 ימים עבודה מעשית, בשנה הראשונה בבית-הספר ובשנתיים הבאות — בבתי-מלון בעלי 5 כוכבים, בתפקיד של עוזרי טבחים.

אלון מכפר שמריהו, חיים מראשל"צ, ויוסי במאר יעקב, הגיעו למלון דן, כדי לעודד (ואחר כך לברך) את מורתם מרים. הם תלמידי שנה א' ולדבריהם מסוגלים לערוך תפריטים ולהרכיב מתכונים חדשים. בסיום לימודיהם יוסמכו כטבחים שלב א' ואם ישרתו בצה"ל כטבחים — יזכו לאחר השחרור בשלב ב'. לאחר מכן יוכלו להשתלם בקורסים שונים שבבית-הספר — ורצוי בחו"ל — כדי להעלות בהדרגה אל השלב החמישי, שהוא הגבוה ביותר. אחר כך — אם יגלו די כשרון — אולי יהיו [illegible]

כליל את הפלשתינים.

כאשר אומר שר הביטחון, מר יצחק רבין (האם הוא ימין או שמאל?) שישראל עצרה "מחבלים" (במים טריטוריאליים) הוא כבר קובע שהם באים ללבנון כדי להכין פיגועים בישראל. כך לא יודעים אזרחי ישראל כי לפלשתינים יש מאבק קיום בלבנון ושהם זקוקים ללוחמים כדי להגן על האוכלוסיה הפלשתינית שבמחנות הפליטים — זו שנעקרה מאדמותיה ובתיה באותה ארץ, שהיהודים קוראים לה "ארץ ישראל" והם קוראים לה "פלשתין". אבל ממילא אין זה חשוב, כי כל הפליטים הפלשתינים, כולל נשים ילדים וקשישים הם "מחבלים".

אולי ייטיב העיתון עם קוראיו ויקפיד על הפרדה בין "פלשתיני" ל"מחבל" ובין לוגיסטיקה פלשתינית לבין פיגועים?

יצחק חסון
תל-אביב

כולנו אשמים

לאסון ירידת בנינו, בני הקיבוצים הנפלאים, יש לי הסבר שלמדתי אותו ממפגשים עם בנים אלה בחו"ל.

כל הזמן דפקנו להם בראש שנאה עצמית וביזוי כל הקשור בישראל ובעם ישראל.

אין דבר יותר צפוי מכך שצעירים שספגו שנאה עצמית כלפי החברה הסובבת אותם יעשו את הצעד ה"נבון" ויתנתקו מסביבה זו.

עלינו לפשפש בדיבורינו ובמעשינו: בכלי התקשורת, בתרבות, בתיאטרון וכיו"ב. מי שמכיר את שופכי האוס והורס יודע שרבים מהם הם סתם טיפשים ורעים, וגרוע מכל: גם שקרנים לרוב.

מרדכי בן-חורין
סביון

הולנד בלי קבקבים

קבקבי העץ – סמלה המסחרי של הולנד – מיוצרים עתה, בעיקר בשביל התיירים. אמנם ישנם כפרים שבהם עומדות כמה זוגות נעלי עץ אופייניים לפני כל דלת, אך בערים כמעט שאין נועלים אותן. מבין שלושה מיליון זוגות, המיוצרים מדי שנה (מ-50.000 עצי צפצפה), קונים התיירים ⅔ מהתוצרת. הקבקבים מיוצרים בהולנד מזה 600 שנה, לפני מלחמת העולם השניה עסקו ביצורם 8000 בעלי מלאכה, עכשיו נותרו רק 300, וגם להם לא יהיה המשך, מחוסר בתי-ספר ואגודות אומנים, שתכשירו את השוליות...

מלחמת

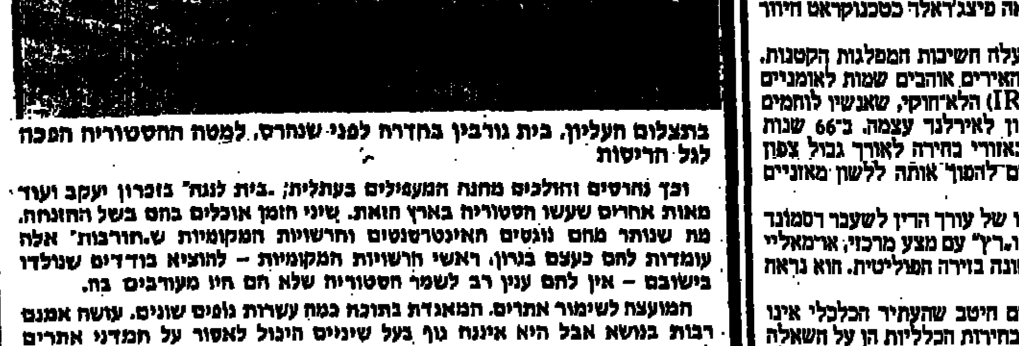

בתצלום העליון, בית גורבין בחדרה לפני שנהרס. למטה ההיסטוריה הפכה לגל הריסות

ובך נהרסים והולכים מחנה המעפילים בעתלית, "בית לנגה" בזכרון יעקב ועוד מאות אחרים שעשו היסטוריה בארץ הזאת. שיני הזמן אוכלים בהם בשל ההזנחה. מה שנותר מהם נוגסים האינטרסנטים והרשויות המקומיות ש"חורבות" אלה עומדות להם כעצם בגרון. ראשי הרשויות המקומיות – להוציא בודדים שנולדו בישובם – אין להם ענין רב לשמר היסטוריה שלא הם היו מעורבים בה.

המועצה לשימור אתרים, המאגדת בתוכה כמה עשרות גופים שונים, עושה אמנם רבות בנושא אבל היא איננה גוף בעל שיניים היכול לאסור על חמדני אתרים להרוס את חיקר בישובם.

בעריכת יצחק שור

מורה או שמרטף

איש לא יעלה על הדעת, שרופא ילדים יקבל הכשרה פחותה מזאת של רופא קשישים, אבל במערכת החינוך חיה מקובל במשך עשרות שנים כי מורה בתיכון צריך להיות אקדמאי, ואילו גננת ומורה ביסודי די להם בהשכלה סמינריונית. סטריאוטיפ אווילי זה נשבר, לפי שעה במוסד אחד בלבד: במכללה לחינוך ע"ש לוינסקי בתל־אביב. זוהי המכללה הראשונה בתולדות החינוך בישראל, אשר קבלה בינואר אשתקד את הסמכות להעניק תואר בוגר בהוראה, גם ללומדים במסלולים לגיל הרך, לבית־הספר היסודי, ולחינוך מיוחד.

במשך שנים רבות דאגה המועצה להשכלה גבוהה לכך, שהסמינרים למורים לא יתחרו באוניברסיטאות, גישה צרת מוחין זאת השתנתה לפני שש שנים, כאשר מינתה המועצה ועדת קבע למסלולים אקדמיים במוסדות להכשרת עובדי הוראה, בראשותו של פרופ' יוסף דן. בדצמבר 1981 הניחה ועדת דן על שולחן המועצה "דגם מנחה" של תוכנית לימודים, לקראת התואר "בוגר בהוראה". מי שילמד במכללה, אשר אימצה את "הדגם המנחה", יוכל להתקבל לקראת לימודי התואר השני באחת מן האוניברסיטאות.

מה קרה לפרופסורים? האמנם נתקפו בחיידק של אלטרואיזם, או לקו מן הסתם ב"אהבת ישראל"? לפי עדותם של הפרופ' אליעזר שבייד ויוסף דן בדיון שנערך ב"כרם" ב־14.6.1984, התהלכו רבים מאנשי החינוך באוניברסיטאות, בתחושה כבדה של אי־נחת. המוסדות להשכלה גבוהה לא התמודדו בהצלחה עם שאלת מקומה של הכשרת המורים בתהליך הלימודים של הסטודנט להוראה.

יכול סטודנט לקבל תואר אקדמי גם ללא תעודת הוראה. באותו חדר הרצאות יושבים סטודנטים הלומדים תנ"ך או הסטוריה כמקצוע מחקרי או כחלק מהשכלתם הכללית, ויש כאלה הלומדים מקצועות אלה כדי להורותם בתיכון. האוניברסיטה מעוניינת להכשיר חוקרים, או לפחות בעלי מקצוע בתחום הנילמד. תכני הלימוד, שבהם עוסק הסטודנט ברוב שעות הלימוד שלו, אין להם ולא כלום עם היותו מורה בעתיד. חלק ניכר ממקצועות הלימוד במדעי הרוח מותירים את הסטודנט ללא פרנסה, אלא אם יבחר להיות מורה.

חלוקת תפקידים

פרופ' שמעון רשף מבית־הספר לחינוך של אוניברסטת תל־אביב רואה עצמו כחסיד הכשרת המורים בכל המיסגרות, בתנאי שתהייה זו הכרזה רב־סטרית: האוניברסיטה צריכה לעסוק גם בהכשרת יסודיים, ומורי הסמינרים צריכים לעסוק גם במחקר. אלא שלשם כך יש לצמצם את מספר הסמינרים מ־32 ל־10. צמצום זה יאפשר הקמת מוסדות גדולים, בעלי אפשרויות, משאבי כוח־אדם וכסף, ככל שתעלה איכות ההוראה והמחקר במכללות למורים, כן ישתפר מעמד המקצוע ומעמד המורה בישראל. יתכן שיש להטיל את תפקיד ההכשרה לתואר הראשון על המכללות ואת תפקיד ההכשרה לקראת קבלת תוארים מתקדמים עם האוניברסיטאות.

מנהל המחלקה להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך, רב אייזן, שותף לדעת פרופ' שמעון רשף, כי עדיף מספר קטן של מכללות, שיהיו מקיפים, כלומר, יעסקו בהכשרת עובדי חינוך לגילאים השונים, ולמקצועות השונים. לדעתו, הגיע הזמן ששר החינוך ימנה ועדה משותפת של משרדו ושל האוניברסיטאות, כדי לבחון את השאלות הבאות: מי צריך להכשיר מורים וגננות? האם ניתן לקבוע שהמכללה מכשירה מחנכים טובים יותר או האוניברסיטה, ולאילו גילאים? האם אפשר לבנות תוכניות לימודים, אשר יבטיחו אקרדיטציה הדדית? כיצד ניתן לנצל ביתר יעילות את המשאבים (ספריות, מעבדות)? כיצד יבטיח משרד החינוך את השפעתו בתחום החינוכי־הערכי, בכיוון של חינוך יהודי הומניסטי וציוני? עד כאן תמצית דברי רב אייזן.

לעניות דעתי, קיים היום בישראל רק מוסד אחד, המשלב את יתרונות האוניברסיטה והמכללה להכשרת מורים. כוונתי היא למכון "כרם" להכשרת מורים לחינוך הומניסטי יהודי, שהוקם בירושלים לפני 12 שנים. מכון זה שומר על רמה אקדמית גבוהה בתחום המקצועות הנלמדים בבית־הספר העל־יסודי ועל איכות חינוכית, העולה בהרבה על הממוצע במכללות. אלא שמכון זה הוא בעל אופי אליטיסטי, והוא מסוגל לקלוט מדי שנה כ־25 סטודנטים בלבד. אין בכוחו לענות על צורכי המערכת, אלא לשמש לדגם בלבד.

בסד התקציב

בהכללה גסה ניתן לומר, כי הכשרת המורים באוניברסיטאות טובה יותר מאשר במכללות בתחום הכנתם של הסטודנטים להוראת המקצועות הנלמדים בבית־הספר. הכשרת המורים במכללות טובה יותר בתחום הכנתם של הסטודנטים להיותם מחנכים. האוניברסיטאות מייצרות ידע מחקרי ואוגרות מידע בלתי מנוצל במקצועות ובתחומי מחקר כמו הגיל הרך, החינוך היסודי, הפסיכולוגיה של ההוראה, הטיפול בטעוני טיפוח, האינטגרציה ועוד. חלק זעיר מכל המידע הזה מגיע ליישום במערכת החינוך. אבל האוניברסיטאות לא הצליחו להצמיח מתוכן פדגוגים בעלי פתוס סוציאלי ואתוס פדגוגי, למעט בודדים כמו פרופ' מינקוביץ המנוח ופרופ' באשי, ייבדל לחיים. מי שהצליח להצמיח מתוכו מדריכים כאלה, אלה הם הסמינרים והמכללות להכשרת עובדי הוראה. המדריכים הפדגוגיים הם הם הלוז ועמוד השידרה של מערכת הכשרת המורים בישראל, והשפעתם ניכרת גם בבתי־ספר יסודיים רבים, בהם מתאמנים פרחי ההוראה.

הצרה היא שהמכללות נתונות בסד של תקן ותקציב, ולכן חסר בהן כוח עזר מינהלי ואקדמי כמו עוזרי הוראה, לבורנטים, ספריות ומעבדות. כתוצאה מכך הכיתה במכללה דומה יותר לכיתות תיכון מאשר לכיתת אוניברסיטה. רב מדי מספר השיעורים הפרונטליים, וקטן מדי מספר שעות הלימוד העצמי.

עם ותיקווה לצמיחה

רעיון יפה הגה האבובן הראשון של תזמורת ירושלים רשות השדור, גורג האס: לערוך "קונצרטף" נסיוני לבני שלוש־חמש. השנה קרם הרעיון עור וגידים, והקונצרטים נערכים אחת לחודש במכון ון־ליר בירושלים, תחילה לבני שלוש ולאחר שעה לבני חמש. המארגנת, רבקה רעם, והמנחה, רשי לבאות, מאמינים כי התחלה מוקדמת נושאת עמה תיקווה לצמיחת צרכנים בני תרבות.

הדרך שבה התנהל הקונצרט האחרון מעידה על הרצינות, שבה מתייחסים האחראיים לנושא: על הבמה ניצבו כמה מטובי הנגנים של תזמורת ירושלים וביניהם המנחה רשי לבאות (ויולה), פמלה ג'ונס (כלי הקשה), אלכסנדר בגנורסקי (צ'לו), יהודה בן ארי (כינור) ועוד כנר, שלא קלטתי את שמו.

המנחה סיפר את תולדות כלי ההקשה, ופמלה ג'ונס הדגימה את צליליהם, החל בתוף מרים וכלה בתיבה סינית. לקראת סוף הקונצרט ניגנו האמנים קטעים קצרים, רובם מתוך "מפצח האגוזים" מאת צ'ייקובסקי, הילדים הגיבו בעירנות, תופפו באצבעותיהם, והתנועעו לקצב המנגינות.

הצרה היא שלאולם הגיעו גם הורים. כמה מהם הביאו תינוקות בוכים. אמהות אחרות חששו שמא ילדיהם יגוועו ברעב במהלך הקונצרט, וציידו אותם בחטיפים עטופים בנייר צלופן.

"קונצרטף" נערך בשיתוף עם "קול המוסיקה."

ילדים — האתג"ר

להרביץ תורה – סוהא אבו־סביתאן מא־טור מלמדת את בנה על־פי תוכנית האתג'ר.

לפני יותר מעשר שנים החלה ד"ר אבימה לומברד, מן המכון לחקר הטיפוח באוניברסיטה העברית, לפתח תוכנית מיוחדת במינה בעולם, להדרכת אמהות וילדיהן בגיל הרך. התוכנית נקראת האתג"ר. (הדרכת אמהות — תוכנית לגיל הרך), והיא מיועדת לגילאי שלוש־שש. מטרתה העיקרית היא לפתח בילד מיומנויות יסוד אינטלקטואליות, שלהן זקוק הילד בהגיעו לבית־הספר. תוכנית זו זכתה להתעניינות בין־לאומית, והיא מופעלת בוירג'יניה ובאוקלהומה, בטורקיה ובבוטסואנה. עתה היא תופעל גם בירושלים המזרחית בשכונת אבו־טור.

למעשה, זוהי הפעם הראשונה, שבה מופעלת התוכנית בערבית, בקרב 45 אמהות לילדים בני שלוש. עד עתה הקיפה תוכנית זאת למעלה מ־50,000 אמהות ב־100 יישובים בישראל. בעיקרו של דבר הכינו ד"ר אבימה לומברד והצוות שלה תוכנית לימודים מוגדרת ומובנית. מנחות מטעם האוניברסיטה, משרד החינוך וחברת המתנ"סים מנחות אמהות בעלות כושר מנהיגות בשכונות כדי שאלה תדרכנה את חברותיהן. בדרך זאת הופכת כל אם למורה לילדיה, והיא משקמת את מעמדה במשפחה לא רק כמעניקה שירותי כביסה ומזון, אלא כמורה, העוסקת בתחום האינטלקטואלי. ראש המכון לחקר טיפוח החינוך, פרופ' חיים אורלד הגדיר באוזני פעם את תוכנית האתג"ר כעיסקת חבילה בין המשפחה לבין המדינה: המדינה נותנת הדרכה, ובתמורה המשפחה נותנת זמן ומעורבות.

היוזמה להפעלת התוכנית בקרב אמהות ערביות יצאה מראש מינהלת אבו־טור, והיכה אבוראס, ורכזת פרוייקט האתג"ר עתה נארימן עוואר. שתיהן, הלומדות לקראת התואר השני באוניברסיטה העברית, התוודעו לתוכנית, וטיפלו בתרגום חוברות־עבודה וחומרי הלימוד האחרים לערבית.

החוברות נמצאו כמתאימות מאוד לילדים ערבים. היו דרושים רק שינויים קלים בהחלפת השמות והתמונות כדי להתאים את החוברות לתרבות הערבית. הקרן החדשה לישראל, הקרן ירושלים ומינהלת השכונה גייסו כספים למימון התרגום וההדפסה של החוברות. עתה מחפשות היוזמות כספים לשם הפעלת התוכנית גם בקרב גילאי ארבע־חמש. בשכונה פועלות עכשיו שלוש מדריכות האתג"ר. הן נפגשות עם האמהות בבתיהן, ומלמדות אותן כיצד להעביר את התוכנית לילדיהן. בעיקרו של דבר מפתחת התוכנית קשב, יכולת האזנה, העשרה לשונית, פיתוח הבנה באמצעות החושים, וחשיבה הגיונית.

מסיכה מחפשת תחפושת

תערוכה מיוחדת במינה, בשם "מסיכה מחפשת תחפושת", התקיימה במלון "המלך שלמה". התערוכה עוררה סקרנות וציפיה, ואכן היא לא איכזבה — ואף הפתיעה.

עשרות ילדים הלומדים ציור ופיסול בסדנה לאומנות ע"ש ניצה כרדניאק, באו בלוויית הוריהם ל"הפנינג" אמנותי. שיזמה וניהלה מורתם, ויקי ויינשטיין. הילדים הוזמנו לצבוע ולגזור מסיכות, כאשר מאפר דאג לצייר על פניהם פרצופי ליצנים.

המלון העמיד לרשות התערוכה את אולם הארועים, שקושט בעשרות תמונות ופסלים. העבודות שהיו תלויות על הקיר שיקפו טכניקות שונות של צביעה, הדבקות והדפסים. העבודות היו ברמה טכנית גבוהה ובאיכות אמנותית שעוררה פליאה, בעיקר בהתחשב בגיל הצעיר של הילדים, 6 עד 12 שנה.

דברי ברכה השמיע סגן מנהל אגף החינוך, שמואל בורוכוב.

ההתארגנות נגד פגיעה בביטוח הלאומי

הביטוח הלאומי והאגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות מחריפים בימים אלה את מאבקם נגד צעדי הממשלה לרפורמה בביטוח הלאומי, שתגרום לטענתם לפגיעה בבטחונו הסוציאלי של העובד ובעצמאותו של המוסד לביטוח לאומי.

למאבק של ראשי המוסד לביטוח לאומי וראשי ההסתדרות מצטרפים עתה ארגוני נכים, ארגוני גמלאים וארגונים סוציאליים אחרים. החוששים מפגיעה בגימלאות של חבריהם.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, דב פלג, טוען כי האוצר מבקש להעביר את השינויים בביטוח הלאומי באמצעות חוק התקציב כדי שהוא לא יצטרך להגיש אותם לאישור ועדת העבודה והרווחה בכנסת, אלא לוועדת הכספים. "אנחנו נדרוש להעביר את הנושא לוועדת העבודה והרווחה. כנדרש בוועדה זו לא מובטחת־תמיכה אוטומטית בהצעות האוצר", אומר פלג.

לדבריו, ההחלטה שלא לחדש את קצבת הילד הראשון, מאפריל 87', פוגעת בעיקר בשכירים, ששכרם נע בין שכר המינימום לסף המס. לשכירים אלה, אומר פלג, אין כל תוספות, והם נפגעים מהפיחות ומביטול הסובסידיות. "החזרת קצבת הילד הראשון לקבוצת השכירים הזו יכולה להוות עבורם תוספת של 6% אחוזים מהשכר".

בשבוע הבא תדון מועצת הביטוח הלאומי בשינויים שהנהיג האוצר, ובמקביל מתארגנת גם שדולה של חברי כנסת, מהקואליציה והאופוזיציה, למאבק בשינויים המוצעים.

אודי נחשון

קרנות הפנסיה מעוניינות להשקיע בריבית קבועה באמצעות הבנקים

במסגרת הדיונים על הרפורמה בשוק ההון הביע בנק הפועלים נכונות לקבל את כספי קרנות הפנסיה וההסתדרותיות, שיועדו לשוק החופשי, ולהבטיח לקרנות את התשואה שהן מקבלות כיום על אגרות החוב הממשלתיות — בשיעור 6.3 אחוזים.

באגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות מבקשים להימנע מכניסה ישירה להשקעות בשוק החופשי ומעדיפים לעשות זאת באמצעות הבנקים, ולכן פנו ראשי האגף לבנקים הגדולים בהצעה להעביר אליהם את הכספים — כ־200 מיליון דולר לשנה — ולקבל על השקעה זו תשואה של 6.3 אחוזים. בנק הפועלים כבר הביע נכונות לבצע את העסקה הזו, ביכולתו ל"גלגל" את הכספים האלה לגופים גדולים הקשורים למשק העובדים וליהנות ממרווח של כאחוז אחד על סך הכספים שיקבל הבנק מהקרנות.

באגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות טוענים, כי בכך גלגלו את הכדור למגרש של בנק ישראל, שצריך לתת אישור למעורבות הבנקים בהשקעות החופשיות של הקרנות. מניחים שבבנק ישראל תהיה התנגדות לכך, כיוון שהבנק המרכזי מעוניין לצמצם את מעורבותם של הבנקים בהשקעות בשוק החופשי.

על־פי הצעות האוצר לרפורמה בשוק ההון יועבר שליש מכספי הצבירה החדשה של קרנות הפנסיה לשוק החופשי, ובאגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות חוששים מהגדלת הסיכון למערכת הפנסיה. לכן מנסים ראשי האגף לנסות להבטיח את התשואה הקיימת (6.3 אחוזים) על כספים אלה.

למרות הסכמתו העקרונית של בנק הפועלים, עלולים להיות קשיים בעסקה זו עם הקרנות, בגלל הקושי לצפות את התנודות בשיעורי הריבית במשק לטווח ארוך ובגלל חובת הפקדת הנזילות שחלה על הבנק.

אודי נחשון

גלגלי הבורסה

הצלחה להנפקות בנק ישראל

עליית מדד ינואר בשיעור נמוך מהצפוי הביאה ביקושים למניות החופשיות. מספר השערים שעלו בשוק המניות היה כמעט פי שניים וחצי גדול יותר, מאשר ירידות השערים. במסחר במניות ההסדר הוסיף בנק ישראל להיות הקולט העיקרי של ההיצעים, שהסתכמו אתמול ב־7 מיליוני ש"ח. ערך השוק של מניות ההסדר ירד ב־0.07% בעוד שערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־1.78%. בשוק איגרות החוב היה עודף ביקוש של 2 מיליוני ש"ח בצמודות למדד. בצמוד לדולר היה איזון בין הביקושים לבין ההיצעים.

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור 5 מיליוני ש"ח.

בחתימות יתר זכו שתי הסדרות הנוספות של איגרות החוב הצמודות למדד, שבנק ישראל הציע אתמול לציבור, בניגוד לציפיות רבים לכשלון הנפקות אלה עקב עליית מדד ינואר בשיעור נמוך מהצפוי. חתימות היתר איפשרו לבנק ישראל למכור איגרות החוב מסוג "שגיא" בערך נקוב של 40 מיליון ש"ח במחיר של 96.5% מערכן הנקוב, בעוד ששער המינימום שלהן היה 94%. אג"ח מסוג "גליל" בערך נקוב של 20, שהוצעו במיכרז לציבור במחיר מינימום של 90%, נמכרו אתמול ב־93%. ההזמנות לסוג "שגיא" הסתכמו ב־139.7 מיליון ש"ח וההזמנות לסוג "גליל" — ב־62.5 מיליון ש"ח.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.08% ל־1.6700 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג ירד ב־0.28% ל־1.6078 ש"ח. דולר נוסעים ירד ל־1.9044 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.58 ל־1.59 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 196 שערים, לעומת 80 שירדו ו־116 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 49 ב־5% ויותר ו־6 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 6 "קונים בלבד" ואף לא 1 "מוכרים בלבד".

במניות ההסדר נרשמו אתמול רק ירידות שערים (ב־%): אי.די.בי. רג' — 0.1; אי.די.בי. ב' — 0.2; אגוד רג' — 0.1; מזרחי ב' — 0.5; פועלים ש' — 0.1; פועלים מ' — 0.1; כללי — 0.1; בל"ל — 0.1. תשואותיהן השנתיות נעו בין 17.09% (אי.די.בי. רג') ל־17.11% (בל"ל ודיסקונט א'). הפועלים ש"מ — 17.10%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר ירדה רק כללי מ"ר 1 ב־4.4%. לעומתה עלו ב־%: אוה"ה — 10.0; הספנות 0.5 — 10.0; [illegible] 0.1 — 10.0. הבנק הבינלאומי היה היצע, [illegible] שינוי בשערו. למניות פ.בי. היה [illegible] ביקוש, שסופק ללא שינוי בשערו.

במניות החופשיות עלו ב־10%: [illegible] 0.5 (אחרי שהפניקס 0.1 עלה ב־10.4%) [illegible] 0.1, הראל 5, דטה, ליפשיץ 1 ו־ג, [illegible] כבלים, קרמני 1, שלדות, ציקלון 1 ו־ג, [illegible] 1, פולק 1, אמפא. לעומתן ירדו ב־10%: [illegible] 1, יאה.

בשוק איגרות החוב הסתכם המחזור ב־4.3 מיליון ש"ח. מזה 1.7 מיליון ש"ח ב"גליל" [illegible] "שגיא" 1.2 מיליון ש"ח [illegible]. ערך השוק של הצמודות למדד ירד ב־[illegible] וערך השוק של הצמודות למט"ח ירד ב־0.12%.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.77% ל־2.34% והתשואות השנתיות — בין 23.50% ל־32.00%. היה מחזור של כ־28 מיליון ש"ח.

לוגת תעשיות הודיעה, שהחל מ־1.3 יפסיק ישראל פולק לפי בקשתו לשמש כיו"ר הדירקטוריון של החברה. הדירקטוריון החליט לצרף את ראובן חזק כדירקטור, [illegible] כיו"ר פעיל של הדירקטוריון במקומו של ישראל פולק, הממשיך לכהן כדירקטור בחברה.

אלחנן הורוביץ

מזווית אחרת

בנק ישראל — מיתוס ומציאות (א')

גוף עצמאי או מכשיר למדיניות הממשלה?

מאת ד"ר יקיר פלסנר

בכל פעם שיש למישהו ביקורת על המדיניות הכלכלית, מופנית האצבע המאשימה אל משרד האוצר בכלל ואל שר האוצר בפרט. בנק ישראל, לעומת זאת, הצליח להתמקם במערכת הכלכלית במעמד דומה לזה שיש למבקר המדינה במערכת הציבורית בבלוותה. כלומר, בנק ישראל כאילו [illegible]. דומה שהכל רואים בו גוף היודע אל נכון מה צריך לעשות, אלא שהוא אנוס עלי־פי דיבורה של הממשלה לנהוג בניגוד למיטב שפוטו. משום כך מועטת הביקורת המופנית אליו והוא זוהר במעמד שרכשו.

אך כמו בעניינים רבים אחרים בחיינו הלאומיים נוצר גם פה ניתוק שאינו תואם את המציאות. זאת ועוד: הנושאים שבנק ישראל עוסק עליהם קשים בחלקם לתפיסה ואף כלכלנים מקצועיים רבים [illegible] עמם. יוצא, שהציבור יודע מעט מאד על תחומי פעולתו של הבנק ולכן לא ייפלא שיש קושי לשפוט אם אמנם נהג [illegible] כפי שצריך היה לנהוג.

אחד הסימפטומים החריפים ביותר למצב בלתי בריא זה הוא שאף [illegible] ועדת הכספים של הכנסת יש מושג קלוש ביותר על ביצועיו של בנק ישראל. כפי שהיתה לי הזדמנות להיווכח לאחרונה. יתרה [illegible] גם לא נהיר, כנראה, מדוע יש חשיבות ראשונה [illegible] לפעילותו של בנק מרכזי בכלל ובנק ישראל בפרט. הפעם [illegible] הפינה לניסיון להבהיר סוגיות אחרות בתחום הנדון [illegible] לפחות חלק מן האוויר מן המיתוס שנוצר.

[illegible] לא ייראו חד־צדדיים, יורגש מיד שבחוק בנק [illegible] יש סעיף המכפיף אותו לממשלה במובן הרחב. זהו הסעיף [illegible] שהממשלה רשאית להחליט על פיטורי הנגיד על רקע של [illegible] דעות מהותיים על המדיניות הכלכלית. כלומר, אם לא יאות [illegible] לפעול על־פי מדיניות הממשלה, עשוי הוא למצוא את עצמו [illegible] מן הבחינה העקרונית, אין בסעיף כזה פסול, מפני שבאמת [illegible] להעלות על הדעת שכל אחת משתי רשויות ביצועיות תנהל [illegible] כלכלית בלתי מתואמת, או אף נוגדת, את זו של חברתה [illegible] ולא "בלתי אפשרי", מפני שבארה"ב זה בדיוק המצב, [illegible] לתועלתה אבל לעתים אחרות לניזקה.

סניף של משרד האוצר

[illegible] מן הבחינה הפורמאלית, מעשית, לא עמד הסעיף האמור [illegible] מעולם, ולאור תדמיתו הנוכחית של בנק ישראל, ספק אם [illegible] כלשהו היה מסתכן במבחן כזה. אך הבנק נהג, במשך [illegible] קיומו, כמי שחרב מתהפכת מעל לראשו. כתוצאה מכך, [illegible] הבנק כהלכה אף לא אחד מן התפקידים החשובים המוטלים [illegible] למעט תפקיד היעוץ הכלכלי לממשלה, המוטל על הנגיד [illegible] זו, כמובן, טענה חמורה, שחובת הוכחתה על הטוען.

בנק ישראל אמור לפעול בשני תחומים מרכזיים, שיש ביניהם [illegible]: תחום המדיניות המוניטרית והפיקוח על הבנקים. התחום [illegible] הוא המסובך יותר להבנה, מפני שמדובר בשליטה באמצעי [illegible] מחר, שליטה מוחלטת אינה אפשרית בכללי המשחק [illegible] בעולם המערבי. מאידך, יש אמצעים מגוונים להשגת [illegible] השליטה האפשרית. מצב זה יוצר כר נרחב לוויכוחים שאינם [illegible] לעולם ושלפיכך סביר שהציבור לא יגלה בהם עניין. [illegible] אלה, ננסה לזרות מעט אור על שאלת המדיניות [illegible].

[illegible] התשלום כשמם כן הם: אלה הם המכשירים המקובלים על [illegible] בעד סחורה או שירות, כולל עבודה. מכאן שייכללו [illegible] מזומנים וחשבונות עו"ש, שעליהם אפשר למשוך [illegible] כאלה נוצרים על־ידי פקדונות בבנק. כנגד פקדונות [illegible] הבנק להחזיק במזומנים, אבל לא במלוא סכום הפיקדון, [illegible] ניתן למשוך צ'קים. היחס בין המזומנים שהבנק חייב [illegible] לבין גודל הפקדונות נקרא שיעור הנזילות. את הנזילות [illegible] יכול הבנק להחזיק במזומן בכספתו או כפיקדון בבנק [illegible] האחרון קובע את שיעור הנזילות. על־ידי כך קובע [illegible] בנק ישראל כמה יוכלו הבנקים להלוות ובכך הוא משפיע על [illegible] אמצעי התשלום.

הבנק אינו דואג ליישם את מדיניותו

[illegible] יוכן, שתנאי לאפקטיביות של בנק ישראל הוא שהבנקים [illegible] את הוראות הנזילות. אלא שבישראל ההוראות לחוד [illegible] לחוד. וכך נמצאים הבנקים רוב הזמן בגרעונות נזילות. כלומר, הם מחזיקים בנזילות נמוכה ממה שבנק ישראל קובע. הפער בין חובת הנזילות הנקבעת על־ידי בנק ישראל לבין הנזילות המוחזקת בפועל הוא לעתים כה גדול, שהבנקים נמצאים לווים את כל אמצעיהם לנזילים מבנק ישראל, נקודה שעוד נחזור אליה. התוצאה: היקף האשראי במשק גדול מזה שבנק ישראל מתכנן. מסקנה: בנק ישראל אינו דואג ליישם את מדיניותו.

הגדלת הכנסות הממשלה

אמנם נכון, שהבנקים מחוייבים בקנסות על גרעונות הנזילות. אך זה רק מקטין את רווחיהם ומגדיל את הכנסות הממשלה. אליה מעביר בנק ישראל את רווחיו. אם נועדו הקנסות להרתיע, כי אז אין ספק שהם אינם משיגים את מטרתם. בישראל אין הדבר מתמיה כלל, מפני שהגדולים שבין הבנקים כלל אינם מגלים ברווחים את מידת העניין שבנק פרטי צפוי לגלות. לפיכך, אין הם נבהלים מן הקנסות ואגב, היו תקופות בהן אף ויתר בנק ישראל על הקנסות או על מקצתם. אם הקנסות תוכננו על מנת להגדיל את הכנסות הממשלה, כי אז יש לקבוע שבנק ישראל לא הוקם כדי לשמש גובה לאוצר המדינה. נותר להסיק שבנק ישראל קובע כללי משחק ואינו אוכף אותם.

המכשיר השני לרשות בנק ישראל הוא שער הריבית. זאת, בעיקר באמצעות פעילותו כמלוה לבנקים המסחריים. בנק שנקלע למחסור נזילות במדינה מתוקנת, יכול ללוות לפרקי זמן מוגבלים מן הבנק המרכזי. שער הריבית אותו גובה הבנק המרכזי מן הבנק המסחרי נקרא נכיון־משנה, וככל שזה גבוה יותר, כן ייאלץ הבנק המסחרי לגבות ריבית גבוהה יותר מלקוחותיו. ריבית גבוהה יותר אמורה להרתיע לקוחות מללוות, והרי אמצעי נוסף בידי בנק ישראל לשלוט בהיקף האשראי במשק. מה היו והינם ביצועי בנק ישראל בתחום זה?

ובכן, במשך שנים ארוכות שיעבד בנק ישראל לחלוטין את מדיניות הריבית שלו לרצונה של הממשלה לגייס הון מן הציבור בזול. כלומר, למכור לציבור אג"ח בשיעורי תשואה נמוכים, כדי שהממשלה לא תצטרך לשלם ריבית גבוהה על מה שהיא לווה. כדי לשמור על ריבית נמוכה, היה בנק ישראל נוהג להתערב בשוק ולרכוש אג"ח כל אימת שאלה הראו נטיה לירידת שערים (שפירושה עליה בשיעורי התשואה). לכך מתכוונים כשאומרים שבנק ישראל "ויסת את האג"ח של המדינה".

תוצאה: גם כשהאשראי התרחב לא יכול היה הבנק לנקוט מדיניות של העלאת שערי ריבית, שכן אז היתה גם הממשלה נאלצת לשלם ריביות גבוהות יותר, ואת זאת רצה בנק ישראל למנוע. מסקנה: בנק ישראל נטש תחום אחריות מרכזי שלו כדי לעסוק בעניין שאינו נוגע לו. הוא העדיף לשמש ברוקר לממשלה במקום לנהל את המערכת המוניטרית. לטענה האפשרית שהממשלה כפתה על הבנק מדיניות כזו יש להתייחס בספקנות. בזמנו הסכים שר אוצר אחר להפסקת ויסות אגרות החוב ואילו הבנק התעקש להמשיך בכך. הנזק שנגרם אינו ניתן להערכה, אבל אין ספק שהוא ניכר ביותר.

כפי שכבר נאמר, יש קשר בין מצב נזילות מערכת הבנקאות לבין פעילותו של בנק ישראל כמלווה לבנקים המסחריים. גם צוין שאלה מצאו עצמם לעתים קרובות בגרעונות נזילות כבדים ביותר. אף כי בנק ישראל לא עשה מאמצים לאכיפת שיעורי הנזילות, הרי אין לומר שהבנק הרגיש נוח בכך. לפיכך, המציא הבנק את מכשיר ההלוואה המוניטרית. כשבנק פלוני נקלע לגרעון נזילות, הוא יכול ללוות מבנק ישראל עד להיקף ידוע, וכל זמן שאין חריגה מהיקף זה, לא יירשם שהבנק הלווה מצוי בגרעון נזילות. כך יוצא הזאב שבע, הכבשה נשארת שלמה והרועה יכול לנום בשקט.

במדינה שקשרי החוץ הכלכליים שלה תופסים חלק נכבד מפעילותה הכלכלית, כפי שקורה בישראל, משמש גם שער החליפין מכשיר למדיניות מוניטרית. הדבר נובע מכך שיש קשרי־גומלין בין תנועות מטבע זר לבין כמות אמצעי התשלום במשק. למשל, אם מתרחש גל של רכישות מוצרים מיובאים כגון מכוניות וטלוויזיות (מדוע דווקא אלה כה חביבות?) יגדל ייבואם של אלה. כדי לייבא יש צורך במטבע זר. ואת זה רוכשים תמורת מטבע ישראלי מן הבנקים. שמצדם רוכשים את המטבע הזר מבנק ישראל. תהליך זה נקרא "ספיגה". מפני שבנק ישראל "סופג" מטבע מקומי תמורת המטבע הזר שהוא מוכר, ובכך קטנים אמצעי התשלום. היפוכו של דבר כאשר יש גידול רב ביצוא, מפני שאז מוכרים היצואנים לבנק ישראל מטבע זר תמורת מטבע מקומי, ולזה קוראים "הזרמה". מפני שכמות אמצעי התשלום גדלה.

רשימה ראשונה

ב־12 החודשים האחרונים: הריבית השקלית — 56 אחוזים

בחודש ינואר 87 היתה הריבית האפקטיבית במשיכות יתר 8.4%, שהיא ריבית ריאלית של 1.7%. נתון זה עולה מסקר שערכו מומחי המכללה הפיננסית.

עוד עולה מהסקר (המבוסס בחלקו על נתוני בנק ישראל), כי במקביל, בהלוואות מט"ח בדולרים לזמן קצר, היתה הריבית בחודש זה, במונחי שקלים, 10.68% ריבית אפקטיבית, שהיא ריבית ריאלית של 5.95%.

מומחי המכללה הפיננסית בדקו ומצאו, כי עלות האשראי החופשי במשיכות יתר ב־12 החודשים שחלפו עד תום ינואר 87 הסתכמה ב־56.2% אפקטיבי שנתי ובריבית ריאלית של 20.1% לשנה.

תחזית מחלקת המחקר של המכללה הפיננסית מראה, כי בחודש פברואר 87 תעלה הריבית האפקטיבית הממוצעת במשיכות יתר 4.4% לחודש.

על אחריותם של מבקרי הפנים

רואה החשבון שמחה שנקר, שהיה מבקר אגף הנכסים בבנק לאומי ומנהל זה שנים מאבקים נגד אי הסדרים בבנק, מפנה עתה את מאמציו למלחמה במבקר הפנימי של הבנק, יעקב הירש. בתחילת השבוע הוא הגיש תלונה נגד הירש לוועדת האתיקה של לשכת המבקרים הפנימיים.

יעקב הירש כבר נדרש על־ידי ועד עובדי בל"ל להתפטר מתפקידו, אולם הוא הודיע למועצת המנהלים של הבנק, כי אין בכוונתו להתפטר — גם לאחר התפטרות המנכ"ל, מרדכי איינהורן.

בתלונתו של שנקר לוועדת האתיקה של לשכת המבקרים הפנימיים הוא מציין, כי "הירש מעל בתפקידו כמבקר ראשי של הבנק, מתוך שיקולים זרים לטובת הבנק, בעלי מניותיו ועובדיו". עוד טוען שנקר, כי הירש לא שעה לביקורת שהושמעה בבנק על־ידי עובדים שאינם כפופים לו ישירות.

בגילוי דעת שפרסם נשיא לשכת המבקרים הפנימיים, רו"ח יוסף פויכטוונגר, ב"הארץ", בשבוע שעבר, הוא מציין כי "לאחרונה אנו עדים לתופעה בה נדרש מבקר פנימי לאחריות שעל־פי הגדרת תפקידיו אין סמכותו מגעת אליה". עוד טוען נשיא הלשכה, כי אין מקום להטיל דופי במבקר פנימי שהביא לידיעת ועדת הביקורת של הדירקטוריון ממצאי ביקורות הנוגעים לגופים השונים בארגון, העומדים לביקורתו.

שנקר טוען, כי למרות שגילוי הדעת לא אומר זאת במפורש, בפועל יוצאת לשכת המבקרים הפנימיים להגנתו של יעקב הירש.

אודי נחשון

ההכנות להקמת תחנת "קול אמריקה" — בהילוך גבוה

המו"מ להקמת תחנת "קול אמריקה" בערבה נמצא בשלב מתקדם. כך סיפר שגריר ארה"ב, תומס פיקרינג, בסעודת־עבודה משותפת של הצוות הבכיר של השגרירות עם ראשי לשכת המסחר ישראל־אמריקה בראשות יהושע מאור.

לנציגי הלשכה, שהרגישו את האינטרס של היזמים הישראליים בפרוייקט, גילו האמריקנים כי בימים אלה הולכים ונשלמים סקרים מקדימים בדבר תנאים טופוגרפיים, הפרעות אלקטרו־מגנטיות, ודרישות מיוחדות אחרות. נתונים אלה, מציינים האמריקנים, יקבעו את אופייה של ההתקשרות החוזית עם גורמים ישראליים, אשר יטלו חלק בפרוייקט רב־היקף זה כקבלנים ראשיים או קבלני משנה.

בתגובה על הפניות הרבות המופנות אליה באחרונה בעניין פרוייקט "קול אמריקה", מארגנת לשכת המסחר ישראל־אמריקה פגישת עבודה לחבריה עם מנכ"ל משרד התקשורת, יורם אלסטר, המופקד מטעם המשרד על נושא זה.

קרנות הנאמנות גייסו בינואר 300 מיליון ש"ח

נכסי קרנות הנאמנות גדלו בינואר 87' בשיעור של כ־22 אחוז והגיעו ל־2.8 מיליארד ש"ח, לעומת 2.3 מיליארד ש"ח בסוף 1986. כך עולה מסיכומים שערכו כלכלני חברת הייעוץ "מיטב".

מומחי "מיטב" מציינים, שלא כל הגידול נובע מזרימת כספים אל הקרנות. שכן התשואה הנומינלית הכוללת של הקרנות היתה בינואר 9.6 אחוזים, כך שניתן להעריך את זרימת הכספים לקרנות בסכום של כ־300 מיליון ש"ח.

הם מעריכים, כי המקור העיקרי של זרימת הכספים לקרנות היו הפקדונות השקליים. בתחילת החודש זרמו רוב הכספים לקרנות המט"ח, בגלל החשש מהפיחות המתקרב. ואחר־כך עבר הציבור לקרנות הצמודים ולקרנות המניות.

בחודש שעבר חלו שינויים מהותיים בדפוסי ההשקעה של כלל הקרנות: מרכיב המניות עלה מ־18 ל־21 אחוז ומרכיב הנזילות עלה באורח חד מ־9 אחוזים ל־14 אחוז. אלה באו על חשבון הקטנה במרכיב המט"ח הישיר, מ־10 ל־8 אחוזים. הבנקים ששהסדר מ־26 ל־23 אחוז, וצמודי המדד מ־37 ל־34 אחוז.

א.נ.

מבזקים כלכליים

■ לאחרונה נחתם חוזה רב־שנתי, [illegible] עשרות מליוני דולר בין תדיראן [illegible] החברה האמריקנית "בליסאות" להספקת [illegible] מתוצרת קורל. [illegible] שנה שלמה נבדקו מרכזיות [illegible] על־ידי חברת "בליסאות" ונמצאו [illegible] בתקנים הקפדניים של הרשויות [illegible].

■ חברת "אקרשטיין" הודיעה לבורסה על כוונתה לרכוש את קו ייצור הרעפים של חברת "ויברובלוק", הידוע בשם "רעפי גרין". תמורת המפעל, שכירות הקרקע לשנה, הידע והמוניטין תשלם "אקרשטיין" חצי מיליון דולר.

רעפי גרין, רעפי לחץ מבטון, מיוצרים מחומרי גלם הזהים לחומרי גלם של שאר מוצרי חברת "אקרשטיין". מחזור המכירה של החברה הסתכם בשנתיים האחרונות בכ־800 אלף דולר לשנה, והיא מתכוונת להגדיל אותו בכ־150 אחוז.

■ קרן הנאמנות "מגל", שבניהולה של "הפועלים, ניהול קרנות בנאמנות בע"מ", מפעילה חידוש. שלפיו תעודות השתתפות בקרן תימכרנה בשיעור הוספה נמוך מהמקובל.

לפי תשקיף של הקרן, שיפורסם מחר, ניתן יהיה לרכוש תעודות השתתפות בקרן בשיעור הוספה נמוך של 0.5% בלבד. רכישת תעודות השתתפות בקרן בדרך של הוראת קבע חודשית, תיעשה בשיעור הוספה נמוך עוד יותר — 0.25% בלבד. שיעורי הוספה נמוכים אלה יחולו גם על רכישת תעודות השתתפות בקרן בסכומים קטנים.

החל מ־18 בפברואר ועד ל־18 במארס ניתן יהיה לרכוש תעודות השתתפות בקרן בשיעור הוספה נמוך במיוחד של 0.25%, ובהוראת קבע — בשיעור הוספה של 0.12%.

■ החל מ־1 באפריל ישווה גיל יציאת נשים לגמלאות לגילם של גברים (65), אך תישמר להן הזכות לפרוש בגיל 60. פרטים על כך מסרה השבוע מזכ"ל נעמ"ת, מאשה לובלסקי, בישיבת מזכירות מועצת פועלי תל־אביב־יפו. לדבריה, הפרישה בגיל 60 נחשבת כתמריץ, אולם יותר ויותר נשים מעדיפות להמשיך בעבודה עד גיל הפרישה של הגברים, ונוצר הצורך בחקיקה של זכות פרישה ולא חובה.

■ בנק דיסקונט החל בימים אלה בהפעלת שירות ייחודי חדש. "טלבנק מוקד השקעות". לקוחות בנק דיסקונט, בעלי תיקי ניירות ערך, שיצטרפו לשירות החדש, ייהנו משירותי מידע וייעוץ טלפוני בהשקעותיהם בניירות ערך ובאפיקי ההשקעה האחרים.

שירותי הייעוץ ב"טלבנק מוקד השקעות" יינתנו על־ידי יועצי השקעות שהוכשרו במיוחד והוסמכו למתן יעוץ בניירות ערך.

בנוסף לשירותי הייעוץ מאפשר הבנק למנויי שרות "טלבנק דיסקונט" לבצע את כל פעולות ההשקעה כגון רכישה ומכירה של ניירות ערך, הפקדות בפקדונות שקליים, תוכניות חסכון, קופות גמל, פעולות במטבע־חוץ ועוד.

■ מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה בישיבתה אתמול 13 תוכניות הקמה והרחבה של מפעלי תעשייה בכל רחבי הארץ, בהשקעה של למעלה מ־22 מליון דולר.

בין ההשקעות שאושרו: הרחבה של מפעל זכוכית בירוחם בהשקעה של 9.5 מליון דולר. כן אושרו הקמות והרחבות של שבעה מפעלים באזורי פיתוח המסווגים כ"אזור א'".

על־פי אומדנים יביאו תוכניות אלה, עם השלמתן, לתוספת יצוא של 20 מליון דולר ולתוספת של קרוב ל־300 מקומות עבודה חדשים.

■ משלוח של 4,000 אקדחי צעצוע, האסורים ביבוא לישראל, נתפס אתמול על־ידי פקחי משרד התעשייה והמסחר במסגרת ביקורות שעורכים פקחי המשרד למניעת הפצת צעצועים מסוכנים לקראת פורים.

לפני מספר חודשים הוטל איסור כללי על יצור, יבוא והפצה של צעצועים, שהשימוש בהם עלול לגרום למשתמש או לבני־אדם אחרים נזק גופני או לסכן את בריאותם. הצו מתייחס בין השאר לצעצוע הפולט אש או הגורם להתפוצצות, גירוי, דימום או עיטוש, או לצעצוע שהוא חיקוי של כלי יריה.

אתמול נתפסו אצל אחד מיבואני הצעצועים 4,000 אקדחים שיובאו ארצה ואשר שיווקם נאסר על־פי הצו.

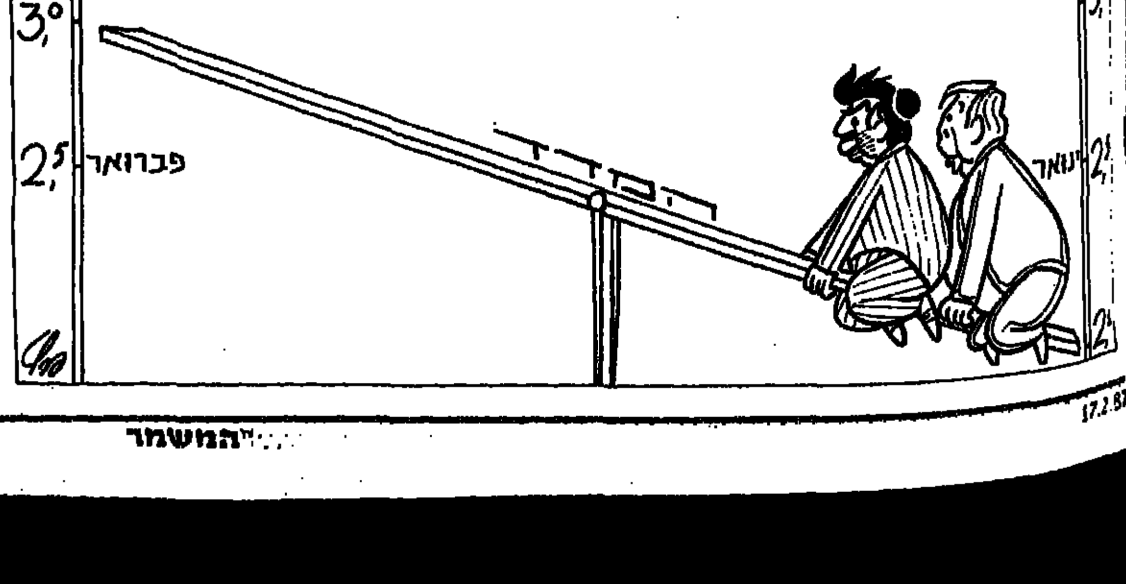

העורך הכלכלי: צבי טימור

מפופ ומשם

קומפקטי

ועכשיו, גם ביטלס

מאת עופר ניר

למה קומפקטי? מדוע מדור חדש על תקליטי־קומפקט (סי.די.)? התשובה לכך צריכה להיות ברורה מאליה. משום שכבר אי־אפשר להתעלם מן העובדה שלאט, אבל בטוח, מתחילות מערכות הסי.די. והתקליטים הנלווים להתפוס מקום נכבד בבתים רבים בארץ. אם ב"דף הירוק" מתפרסמת מודעה המציעה למכירה סי.די משומש, סימן שהגיע הזמן להתחיל לספק מידע בנושא, לקוראי מדור הפופ... מדי פעם, בהתאם לצורך, נפרסם חדשות משוק הקומפקט בארץ ובחו"ל. קריאה מועילה.

ועכשיו, ל"ביטלס". מפתיע, אבל עד עתה לא יצא סי.די. "רשמי" של הלהקה. לפני כארבע שנים הופיע חומר של הלהקה באחד מראשוני הסי.די. היפאניים, כדי להדגים את יתרונות השיטה. אולם לא היה מדובר בהדפסה מסחרית.

חברת "אי.אמ.איי", שממשיכה לעשות כסף טוב מתקליטי הלהקה, הודיעה כי בכוונתה להתחיל להוציא את כל הקאטאלוג הגדול של הביטלס על סי.די. בסוף חודש פברואר יראו אור ארבעה תקליטים מוקדמים של ארבעת המופלאים — "אנא, הנעימי לי", "עם הביטלס", "לילה של יום מפרך" ו"ביטלס למכירה".

מדוע רק עכשיו? משום שחברת התק־ליטים, כך הסביר דובר מטעמה ל"מיוזיק וויק" האנגלי, רצתה להיות בטוחה שתוכל לענות על דרישת הקהל לתקליטי הביטלס. לא היה טעם להדפיס קודם לכן, בטרם הוסדרו נושאי הזכויות להפקת הסי.די. ומערך טכני מתאים.

עניין אחר, מצעד המכירות של הסי.די. באנגליה. בעקרון, מדובר באותם אלבומים, המצליחים גם במצעד המכירות הרגיל. הנמכרים ביותר, בחודש האחרון, היו, לא לפי סדר מחייב, תקליטים אלה — "הסיפור כולו" של קייט בוש; "גרייסלנד" של פול סיימון; אוסף הלהיטים של להקת "משטרה", הנקרא "כל נשימה שלך"; "נקמה" של "יוריתמיקס"; "עצב אמיתי" של מדונה; "אוגוסט", תקליטו החדש של אריק קלפטון; "ובכן" של פיטר גבריאל; "הסינאלה" של הצמד "וואם"; פסקול הסרט "אהבה בשחקים" ו"מגע בלתי נראה" של להקת "ג'נסיס". הוותיק ביותר, שנה שנייה ברציפות, הוא "אחים לנשק" של ה"דייר סטרייטס".

מה חדש?

וקודם, החדשות הרעות...

מאת עופר ניר

קשה להיות קדוש. זאת למד על בשרו בוב גלדוף. הקהל, שקיבל אותו באהבה רבה כמושיע נפגעי הרעב באפריקה, כבר לא מוכן, כנראה, לקבל אותו כ"מתם" זמר. ותקליטו שלו לא הצליח כמו שקיווה ומסע־ההופעות המתוכנן נקלע לקשיים.

ההופעה הראשונה אמורה היתה להתקיים ב־28 בפברואר בגלאזגו, ולאחר תום מסע־ההופעות בבריטניה ביקש גלדוף לצאת להופעות באירופה ואמריקה. אולם, בגלל מכירת־כרטיסים לא מספקת, הוחלט לדחות את מסע־ההופעות למועד בלתי ידוע.

אבל, אם בתחום המוסיקה לא כל כך הולך לו, הרי שפעילותו ההומאנית ממשיכה להקנות לו תארי־כבוד ופרסים. לא מזמן התבשר כי זכה בפרס "העולם השלישי", כהוקרה על פעילותו באפריקה. הפרס הוא בסך 100 אלף דולר וגלדוף טרם הודיע מה בכוונתו לעשות בכסף. יש לשער, שזריקת־מרץ לחשבון הבנק שלו, שהתדלדל מאוד בשנים האחרונות, לא תזיק.

"קווין", מלכה בגוש המזרחי

עוד הישג נכבד ללהקת "קווין". היא הלהקה המערבית הראשונה, שסרט שלה, המתעד הופעה, יוקרן בגוש המזרחי. הסרט נקרא "קווין בבודפשט" והוא צולם בבירת הונגריה, כאשר הופיעה שם הלהקה, בחודש יולי שעבר. בהופעה נכחו למעלה מ־80 אלף מעריצים וזו נחשבת להופעה המוצלחת ביותר של להקת רוק מערבית במדינה מזרח־אירופית, מאז ומעולם.

את הסרט, הפקה משותפת של הלהקה וחברת הסרטים הלאומית של הונגריה, ביים יאנוש זומבולוי (והוא יסלח לנו אם כתבנו את שמו בצורה מסורסת־משהו). היה עליו לערוך, יחד עם צוות שמנה חמישה עורכים, 22 שעות של חומר מצולם, מן ההופעה ולאחריה, תוך 14 שבועות עמדו ההונגרים המצטיינים במשימה.

בהקרנת הבכורה החגיגית, בבודפשט כמובן, נכח חבר הלהקה, בריאן מיי. עוד נכחו שם חברי פוליטביורו ונכבדים אחרים, כמו גם חברים נאמנים במועדון המעריצים המקומי של הלהקה. יש דבר כזה. מדינות נוספות שביקשו להקרין את הסרט הן יוגוסלביה, צ'כוסלובקיה, פולין, מזרח גרמניה ואפילו האחות הגדולה, ברית־המועצות. מתנהלים מגעים להקרנת הסרט בסין, עוד השנה.

אגב, צופי הקולנוע במערב ייאלצו להמתין עוד זמן רב עד שיוכלו לראות את הסרט. בשלב זה אין כוונה להקרינו בבתי־קולנוע, אם כי מנהל הלהקה מסר כי ייתכן שגירסת וידיאו של "קווין בבודפשט" תופץ בחנויות, בעוד חודשים אחדים.

"מוטאון" למכירה

בשנות ה־60 החזיקה חברת הנשמה האמריקנית "מוטאון", כעשרה אחוזים משוק התקליטונים האמריקני. הישג נדיר לגבי חברה עצמאית. כיום איבדה הלהקה הרבה מכוחה, אף כי עדיין היא מחזיקה בשני עושי להיטים גדולים, סטיבי וונדר וליונל ריצ'י. "מוטאון", כך אומרות השמועות, מוכנה למכור את חברת התקליטים, חלק מ"מוטאון תעשיות". חברה גדולה אחת "אמ.סי.איי", שהציעה 75 מיליון דולר, נדחתה בנימוס. אם יש לכם הצעה טובה יותר, נא לפנות לברי גורדי, הבוס, בניו־יורק.

תקליטים

סיד בעורקים

פסקול הסרט "סיד וננסי", תקליטי MCA תוצרת "הד־ארצי"

מאת יוסי וננו

במקום זה לא עוברת. גם תקליט, בסרט ברוח רבילות, לסרטים הכמו־פרובוקטיביים, לסמים, לסקס, לבאילו במקום לנסות להבין את הדינאמיקה של אחת התופעות המעניינות בתולדותיו הקצרים של עולם הרוק צעירים שלא יודעים לנגן עשו מוסיקה וכפי מצרות של אחרים זה מנומו סיפור מעמיק. סיד וישוס שזה סיפור הוא עדיין מחכה לו.

גם לתקליט אותן בעיות. אין שותף [illegible] של הפאנק ואין גם ניסיון [illegible] עכביש. כתם שירים, יותר [illegible] שנים, פחות שכבים, שגם בסרט הולכים לאיבוד.

הביצועים היחידים שיוצאים בכבוד הם דווקא של שחקן הסרט, גארי אולדמן. אני רוצה להיות הכלב שלך, ו"הדרך שלי", שהפך מאז לסמל. אבל אני קורא שלסינאטרה יש בעיות אחרות, אפשר גם למצוא את סטיב ג'ונס, "כאב והצער".

ואת גם קיל, בגוויה אף לא קיבלה לא כחשובה. נוית למרות הכל יש לשירים כוח. הראש, העצב האין מוצא ועוברים ללא כל קשר מיוחד לפאנק. הם עוברים כהלקוי טוב, "אקדוחי הקיר" חשובים משום שהם נתנו מושג מה יכולים לעשות ארבעה צעירים ומסיק מכולו לתעשיה שלמה. הפרסום מסביב למוסיקה היו חשובים במעט כמו אם לא יותר מהמוסיקה, ואת זה קשה כנראה להעביר בסרט. מלקום מקלרן עשה ניסיון לא רע. "רודי" אגב, גם היום כשמאזינים לתקליטים של "אקדוחי הסקס", זה עובר קשה היום לתאר את עולם המוסיקה בלי הפאנק, כמו שקשה לתאר אותו בלי "בוני אם" והרולינג.

השבוע, אגחנו זוכים לבקור של "הוונבקים". באלה שהיו שם והצליחו לשרוד, השם נשאר. כנראה גם הפנגרופ אם כי מופיע בווארציות שונות, וישום היה נער צעיר, ראו על צד מקשר, שנכנס להסטוריה. אולי עשו עליו סרט יש תקווה לפרוקים.

אורחים

בקרוב: ז'ונאס, דיוויין ודאלאראס

DIVINE

דיוויין – לא לוקחים לאמא

מישל ז'ונאס – הומור במלאנכוליה

מאת עופר ניר

מה אתם יודעים על הפופ הצרפתי החדש? במילה "אתם" הכוונה גם אנו. מי שעוסק בכתיבה על מוסיקה. העי־ניים והאוזניים נשואות, בראש־וראשונה, לאנגליה ולארצות־הברית. צרפת, בשנות ה־60, אולי גם בראשית שנות ה־70, סיפקה למצעדי הפזמונים הלועזיים שלנו כמה וכמה שמות מוכרים (ג'וני האלידיי, מיריי מאתייה, אדאמו — אפילו שהוא סיציליאני במוצאו — בריסטוף, מישל פוגאן, מישל פולנרף, סילבי ורטאן, ורונניק סאנסון ועוד). היה לנו גם נציג משלנו, מייק בראנט המנוח.

פופ צרפתי

אבל, תור הזהב של הפופ הצרפתי, לפחות בקרב הקהל שלנו, חלף, תם ונשלם. לא כך סבר רוני תורן, שעשה מעל ומעבר, במסגרת תוכנית הלילה שלו בגלי צה"ל, כדי להחדיר לתודעה שמות צרפתיים חדשים, כוכבים חדשים, שעושים הרבה רעש בצרפת וכאן הם בגדר אלמוניים למהדרין. אחד מאותם כוכבים הוא מישל ז'ונאס והוא יהיה בארץ, בראשית חודש מארס, כאורח כבוד ביום־עיון המאורגן על־ידי המכון הצרפתי ומרכז ההדרכה של רשות־השידור.

"היכרות עם הזמר הצרפתי החדש", זה נושאו של יום־העיון הזה והוא פתוח, תקנאו חבר'ה, לעיתונאים וזמרים מקומיים בלבד. מצידנו, נבטיח לספר לכם איך היה ועל מה דובר שם. מצידם, המארגנים, הם מבטיחים, בין היתר, מפגש עם מישל ז'ונאס, בנוסף להקרנת וידיאו־קליפים שלו. ז'ונאס, בן 40, החל את דרכו דווקא כמוסיקאי ג'אז, מוסיקה מפותחת מאוד בצרפת, ואחר־כך פנה לפופ. תחילה כתב שירים לזמרים צרפתיים פופולריים ואחר־כך התפרסם כזמר בזכות עצמו. ז'ונאס, מספרים לנו, הוא בראש וראשונה זמר בלוז, שאינו שוכח להכניס מעט הומור למלאנכוליה. מי שיודע ומבין צרפתית, ייהנה ודאי משיריו.

נכון לרגע זה, לא נקבעו לז'ונאס הופעות פומביות בארץ. יתכן כי הפירות, שיישא יום־העיון, יסייע להגברת המודעות לפופ הצרפתי החדש ובהמשך, להופעות שלו ושל זמרים אחרים.

וולגרית אבל מצחיקה

יגיע — ויופיע — בפעם השנייה בישראל, דיוויין, הוא כבר היה כאן לפני־כשנתיים, הופיע, והפעה וולגרית אבל גם מצחיקה. במועדון "קולנוע דן". הפעם הוא יופיע בסינרמה, באמצע חודש מארס, סמוך לפורים. תזכורת להיטים, אם צריך — "צער כמו גבר", "אם אתה חושב שאתה גבר", "אני כל כך יפה". תזכורת ויזואלית, אם צריך — דיוויין מופיע על הבמה כאשה ענקית, מפלצתית בממדיה, גסת־גלשון, לא האשה שלוקחים הביתה לאמא. הוא/היא גם שחקן קולנוע והופיע בסרטים אחדים, ביניהם "בעקבות הכרך" של אלן רנדולף, בו הופיע דווקא כגבר וזה חידוש בשבילו.

עיניים שלי

בקיץ, אבל אפשר להתחיל להתכונן, יגיע לכאן מי שנחשב לגדול הזמרים היוונים, לפחות בשנים האחרונות — גיאורגיוס דאלאראס. הוא ילווה בארבעה ומרי־דוק ועוד שמונה נגנים ויתן שלוש הופעות, הראשונה בהן ב־13 ביולי בהיכל התרבות בתל־אביב. דאלאראס, אם צריך להזכיר, התפרסם בארץ, אצל מי שלא גדל במשפחה יוונית, בזכות "עיניים שלי", התקליט, של פוליקר. ביוון הוא ממלא איצטדיונים ומבטא בשיריו, כך אומרים, מחאה חברתית אבל גם תקווה, לחיים טובים יותר, מדכאים פחות.

ואם כבר הגענו לקיץ, מה דעתכם על בוב דילן, טינה טרנר, להקת "יו.2" ו"פריטנדרס", שמועות, חזקות מתמיד, יודעות לספר על הופעות בפארק הירקון, עוד השנה. אינשאללה.

תקליטים

מאקסימום להיטים

"מאקסימום 11" — הד ארצי

הוא דוגמא בולטת לשיפור. המאקסימום, שלרוב נראים כמו קרטון משומש ולא אסתטי במיוחד, שמכיל חומר זוועתי כמו BROTHER LOVIE, LOVIE יחד עם שירים טובים, עברו במשך הזמן 11 מוטאציות, שעידנו מאד את החומר והפכו אותם לתקליטים שמיעים ביותר. עורכי האוסף יכולים לטעון שלא טעם העורכים השתנה אלא טעם הקהל, שמעריך היום מוסיקה קצת יותר סולידית, ואיכותית, אבל אני מפקפק בכך קשות.

עשרת השירים במאקסימום 11 עטופים בעטיפה שאינה יפה אבל היא לפחות מקורית — ה־11 של ביתר ירושלים מקדימה ומאחורה. למי שיש ספק, טריק כזה גם נמכר היטב. בין השירים הבולטים באוסף "ג'ק פלש המקפץ" של ארטה פרנקלין, "רגשות בתנועה" של רוק אוסטי, סולו המבוגים ומוסיקה טובה של הפריטנדרס, רוברט פלמר. סטיבי וינווד, "אירופה", אפילו הקטעים שהמסחריות שלהם יותר בוטה, כמו "איש אינו יודע" של ניק קרשאו ו"אחוז פניקה" שנתן ל"אמוזלו" להיט גדול בבריטניה, לא משתלבים יפה באווירה הכללית ולא מתקרבים לשיאי הוולגריות שקבעו "מודרן טוקינג" ווידידיהם היורושקים.

איתה – תקליט חובה

אלבום "היטס 5" — C.B.S

תקליט כפול שמחוק ביותר שאת את התיאוריה, בדבר השיפור באוספים (ראה גם סידרת אוספי השירים הקלאסיים של הד ארצי), הינו "היטס 5", הצרה היחידה היא שהעיצוב המצויין ובחירת השירים, הלא פחות מוצלחת, לא נעשו בארץ ולאור ההצלחה. אולי זאת השיטה המועדפת. שאגב גם נשמעת הרבה יותר טוב מבחינת איכות הצליל. בעוד שהד־ארצי מכניסים לאוספים שלהם רק תקליטים שהד־ארצי מפיקה ומעוניינת בטובתם, ב"היטס 5" המבחר מגוון עצום של אמנים של כמה חברות, כולל כאלה ש־C.B.S לא מייצגת, כמו פרינס ומדונה.

האלבום הזה נותן תמונה טובה מאד של השירים המצליחים בחצי השנה האחרונה. מ"כל פעימה של ליבי" של רוד סטיוארט, ו"לך כמו מצרי" של ה"בנגלס", דרך "אני יכול לקרוא לי אל" של פול סיימון, "אני מאבד אותך" של "אהה" ו"הסטידה והסוף לאחור" של "אירופה" ו"למי שרוצה אותי עד רמה של להיטיה המאוחרים של שנת 86 זה תקליט חובה, שגם נותן בונוסים שבארץ לא כל כך מוכרים, כמו המקישות המוציאה, שלא, שמופיעה לרוב עם ...

מאת עמית רוט

קשה להאמין, אבל למרות האוזהרות החוזרות, ונשנות שלי בדבר הרמה הנמוכה של תקליטי האוספים בארץ (נשמעים נורא, נראים עוד יותר נורא), אוספי הלהיטים ממשיכים להימכר טוב יותר ממרבית התקליטים שיוצאים לשוק. אבל בכל זאת, יש שינוי מהותי. בחודשים האחרונים מאוד למדו איך לעשות אוספים טובים יותר, אם מקבץ השירים עוד לא מנובש מספיק, לפחות האריזה משתפרת כל הזמן.

טלוויזיה

08.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 חשבון משוט ד' – סימני התחלקות (כ). 08.40 בלי מודות – שווא 2. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 בתרגום לערבית – גיאומטריה – המרחק. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 הגיל הרך – רחוב סומסום. 11.00 צרפתית (ע"י). 11.15 חשבון ה' – דרכון לעשרוני. 11.30 גיאוגרפיה של א"י – 12.00 גיאוגרפיה (ו'-ט') – צפון אמריקה – היבשה. 12.25 ספרות (ע"י) – המלט – התקופה האליזבתנית. 13.00 מוסיקה (ע"י) – העשרה – המוסיקה של סין א'. 13.30 קשת יום – אור חשבת (כ). 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 סרט קולנוע – השופט די ותעלומות הרציחות במנזר (ראה הפניה). 16.10 שביל באמצע שביל בצד – אשקלון – טיול השבוע 16.25 רובוטריקים – פרק 12. 16.45 שבוע שמירת הטבע – "אין חיות רעות" חידה יומית לצופים בנושא חיות הבר בישראל. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. 17.00 ערב חדש 17.30 "הב לחדשות" – עם האריה רמו, הקוף פיפס והארנבת מסי. 18.00 "מר בלוורד" – שם הפרק: "מנוחת הלוחם". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "מקצועות מסוכנים" – סדרת תעודה. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 "מישהו מסתכל בך" – סדרה קומית אנגלית בהפקת הבי.בי.סי. שם הפרק "בעיה אישית". 20.30 "בלבוטק" – מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 "מקגייוור" – הפרק השביעי: "הבן התועה" שוב עושים לו לעזה, למקגייוור. קשריו הבלתי־רגילים, והטעם כדי להגן על איש מפני אחיו שקם להרגו, כדי שלא יעיד נגדו בבית המשפט. 23.10 "בית דין לילי" – הפרק האחרון 23.35 "מסוקו של מקום" – מבט אל סיום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.00 בהפסקה ניתנות — וויולה קונצ'רטו ברה מג'ור לשני אבובים, 2 קלרינטים מיתרים וקונטינואו; שומאן: קטע קונצ'רטי ל־4 קרנות ותזמורת; שוברט: רונדו בריליאנט א' 70 ... 09.00 קונצ'רט בוקר — [illegible] ... 15.00 מוסיקה צעירה 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם ... 23.00 ... [illegible]

רשת א'

07.30 רדיו־קול — תכנית קוקית בעברית 09.05 חוגה — עם בני הגרול 10.05 שידורי מידע למאזינים ... 11.10 תשידור היומי לנוער ... 12.05 "שידורים לעוגר" ... 13.00 ... 13.30 ... חדשות ... 14.05 בראש צעיר — 15.30 לכל — 16.05 "מיבות חוזות" — ד"ר עמי שקד 16.05 גם אלה חיינו 17.15 שירים עבריים 17.30 האוניברסיטה המשודרת ... 18.05 ... 19.30 שירונים לעולים ... [illegible]

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה 06.05 עושים עניין — עם גבי גזית ... 08.05 ביקור־בית — עם רבקה מיכאלי 10.05 כל צבעי הקשת ... 11.05 ... 12.10 ... 13.00 ... 14.05 כה החזק ... 15.05 ... 16.05 ... 17.05 ... 18.45 ... [illegible]

בספורט 19.00 היום הזה 19.35 עולם חדש — מגזין חדשותי לענייני האדם וסביבתו 20.05 פרקי חזנות "בבקשתך" 22.05 עוד פעם אחת — תכניות בשידור חוזר והפעם: "מרשמים" — על שינה ונדודי שינה ועל אגרות מפחידות לילדים משתתפים: פרופ' פרץ לביא, עידית ותקלר וד"ר עוזי [illegible] 23.05 קפה ראשון — חירונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת 06.30 סוקחים עין 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליבשיץ 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 א־לה בוקר — עם אלי ישראלי 10.05 הפסקת 10 — עם מיכל ניב 11.05 נכון לעכשיו 13.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב 14.05 דו רה יומי — עם רובי לנץ ודני קרמל 15.05 מה יש — עם ארז טל 16.05 841 נוסע צפונה צפונה — רומנדיה 16.15 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 17.00 ערב טוב ישראל 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמאל נחושתן 18.45 משולש — עימות יומי בענייני השעה 18.57 והודעות לחיילים 19.05 שירים מכאן, שירים עבריים — עם שירה גרא. 20.05 יש בימיה — עם חיילי מערך האב"כ בצה"ל ומפקדיהם עורך ומגיש טל רבינא (ש"ח) 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת שלוש עשרה שיחות על שחקן (ש.ח) 22.05 על דרגש ועל הכיפאק — שירים שהחבריה אוהבים 23.05 עשרים וארבע־זיוס שהיה — עם ירון ולנסקי 23.55 שיחת חצות — עם ד"ר דינה גורן 00.05 ציפורי לילה — עם עזרא לוי תוכנית מוסיקלית בבימה אישית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים שידורי צה"ל FM 19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר 20.05 סכבכבכיס — מידע, רשימים רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות מגישה: לאה עזן 22.05 על הדרגש ועל הכיפאק — שירים שהחבריה אוהבים 23.05 קול הג'אז הזה — עורך ומגיש: דני קרמל

רשת ג'

06.05 בהודה לאושר — להיטים וחיקים 07.05 שיר בבוקר בבוקר 09.05 מה כבר תשעו עם אבי אתגר 10.05 שבעים מי יודע 11.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס 12.05 רק מוסיקה 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי 14.05 מזמן זהר 15.05 ישיש, חדיש ומחודש עם שיש עמרי 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב 18.05 מקום בצמרת — 21.05 אדום עתיק — שירים שלא נס ליחם 22.05 פניני ג'אז עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: הכוכב 9.40,7.15,5
אלנבי: סגור
בית לסין: שחק אותו סם 23.15
בית ציוני אמריקה:
ג'ינג'ר ופרד 9.30 ,7.15 ,4.30
שער 23.45
בן־יהודה: הרמון הנשים 9.30 ,7.15 ,5
טעם החיים לפי מונטי פייטון 23.45
גת: ג'ק פלש המקפץ 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אוונטי פופולו 9.30 ,7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
הנינג'ה האמריקאי II 9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: מטרה חמה 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: הג'ונגל המטורף מתעורר
מוזיאון תל־אביב: סיפור מהחיים
סינמה 1: משפט העשרים 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
פאר: אהבה נדירה 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: כס הדמים 9.30 ,7.15 ,2 ,12
קזה בלנקה 23.30
רב־חן:
חן 1: המקצוע לוחם 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: מלקולם 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: קטיפה כחולה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: חטיפה נעימה 9.45,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: הנינג'ה האמריקאי II 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: סגור

רמת־גן

ארמון: ג'ק פלאש המקפץ 9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
ארמון: המקצוע לוחם 9.45,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מלקולם 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: הנינג'ה האמריקאי II 9.30 ,7.15 ,4.30
אורגיל: המקצוע לוחם 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:
טרזן ובת זוגתו 15.30
שר הטבעות 17.30
כריסטיאן F 19.30
לוליטה 21.30
9 וחצי שבועות של שכרון חושים 24.00
כפיר: בוכה 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: קטיפה כחולה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: חורה לנעורים 9.00 ,7.00
סמדר: המכבסה היפהפיה שלי 9.30 ,7.00
הבירה: אוונטי פופולו 9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון:
אור 1: קרוקודיל דנדי 9 ,6.30 ,4
אור 2: הצומן הוד העקץ 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 3: איפה הקרינות לעזאזל 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: את מכוכב אחר 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: הרמון הנשים 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
ג'ינג'ר ופרד 18.30

חיפה

ארמון: המקצוע לוחם 9.00 ,6.30 ,4
אורה: בוכה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: סגור
עצמון 1: אהבה בשחקים 9.15 ,7.00
עצמון 2: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,4.45
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המודרש: אהבה במחתרת 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: הנינג'ה האמריקאי II 9.00 ,6.30 ,4
אסטור: חנה ואחיותיה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: קטיפה כחולה 9.15 ,6.45

נתניה

שרון: המקצוע לוחם 9.15 ,7 ,5
סטודיו: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,7 ,5

חולון

סבוי: בי"ס לבלשים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: המקצוע לוחם 9.00 ,6.00
ארמון: אהבה נדירה 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: הנינג'ה האמריקאי II 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה

היכל: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל – האודיטוריום
מכבסת יפהפיה שלי 21.30 ,19.15

עכו

אודיטוריום: מרגלים שכאלה
ב', ד', ה' 9.00 ,7.00

באר־שבע

חן: בי"ס לבלשים אהבלים 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: תזיז ורעם 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: מונה ליזה 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: בעקבות הכרך 9.30 ,7.15 ,5

עפולה

גופסורזון: שבט דב המערות 8.30

רעננה

אורות: נסיעה נעימה 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים

הדר: הנינג'ה האמריקאי II 9.30 ,7.15 ,5.00

יום שלישי

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 17.2
בבתא: 20.30
[illegible]: 20.30
מגילת אסתר — ת' ירושלים 20.30 ,16.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 17.2 בשעה 16.30
"על תפישת הממלכתיות של דוד בן גוריון"
עם ד"ר נתן יגאי
בשעה 20.30
"המסע של אמא טאגבורי"
בשעה 22.00
"חוילי בדיל על חוף ירושלים"

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
הגליל התחתון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 2369 "שינוי לתכנית מפורטת מס' 2369 — [illegible]". [illegible] ילקוט הפרסומים מס' 3269 מיום [illegible] (16.11.85) עמוד 734 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: — גוש 17041 חלקות [illegible]. [illegible] כל המעונין רשאי לעיין ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
[illegible] יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
4.2.1987

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון מס' 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: גב' קליין מיכל לאשר כדי־עבר תוספת שטח בניה כדירה ברחוב האשל 21 חלקה 51 בגוש 11571, ק. חיים מערבית. הבקשה כרוכה בבליטה למרווח הקדמי של 3.3 מ'. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 11.30-08.00. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה למי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/איתמר יגנביץ מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
[illegible] בקשה להוצאת היתר בניה בשטח [illegible] 705 ... [illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מטה אשר
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה לתת היתר לשימוש חורג משר בית מגורים) בגוש 18341 חלקה 60. את התוכנית ניתן לראות במשרד הועדה. התנגדות אפשר להגיש תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
י. בריט
יו"ר הועדה המקומית מטה אשר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/ בנית מגורים לבית על חלקה 26 בגוש 8241 רח' פתח־תקוה 9. אבן עזרא בחריגה, מאושרת מבוקשת כהקלה: תוספת עד 6% לאחוזי הבניה, הקטנת קו בנין צדדי ב־10%. את התכנית מס' 594/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה, ולהגיש התנגדויות מנומקות תוך 14 יום מפרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ... [illegible] ... כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל. ... [illegible]
ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
המרכז
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת. נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' ממ/1460". ביחד עם תשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: קביעת קוי בנין. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3822 חלקה 81 רחובות: החבצלת, הנרקיס, באר יעקב. כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט התנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך 21 ינואר 1987

עיריית אשקלון
עירית אשקלון
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה — 1965
[illegible] ... 40.9% במקום 38% ... 76/147/03/4 ... גוש 2870, חלקה 79 ... יום מפרסום זה.
מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה אשקלון

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 137 בגוש 168 רח' ... [illegible] ... מבוקשת הקלה: ... [illegible]
נתנאל חבי לבנין בתים

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
[illegible] ... חלקה 295 רח' שמואל ... [illegible] ... 3.00 ...
ב. וולפוביץ
יו"ר ועדה לתכנון ובניה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים – הנביאים 3.
חולון
ד"ר חורי – סוקולוב 70.
ירושלים
רוממה – המ"ג 28.
נתניה
גבע — שער הגיא 14.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
פינצי — חיבת ציון 43.
תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69.
קינג ג'ורג' – קינג ג'ורג' 85.
חיפה
הרצל — הרצל 53.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
הדסה ע"כ – ילדים, א.א.ג, ביקור חולים – פנימית, נשים, שערי צדק – כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.
מוקד קופת חולים כללית
המוקד יקבל מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00–20.00, בימי ו' 08.00–13.00 טלפונים: 03-433500, 03-431500.
יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02-243358
ת"א – 03-226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229486 (11.00–20.00)
נהריה – 04-920014 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04-923222
קו פתוח לחולים במצוקה
ביכור בי דיקי – טל. 422742.
"קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שלך
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00–23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00–24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00–21.00.
הכתובת: רח' ברקוביץ 49, טל' 284649.
בחיפה: רח' הגפן 26, קומה 1, טל' 525566, פתוחה כל יום בימים, כולל ערבי שבתות. שבתות וחגים מ־20.00 עד 24.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אנשי חובת בהסמם טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-285822.
מרכז מידע לנפגעות אונס
לאזור השרון [illegible] טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-33313
סילוק מוקשים
מוקד שו"א למקרים חשודים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רחובות, נס־ציונה, גבעתיים — טל' 101, [illegible] ... 057-74767

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה' 16.00
בימי ו' וערבי חג 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'-ה' 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה' 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00
10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג 6.00, 7.00, 8.00, 8.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה' 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בנהריה, לתל־אביב:
בימים א'-ה' 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה' 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38
בימי ו' וערבי חג 6.05, 10.35
מחיפה לתל־אביב:
11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג 6.30, 7.00, 8.00, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
ההרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

הליגה באמת היתה רק היומן: הפועל ת"א והפועל חיפה הוכיחו זאת

שתי הפתעות בסיבוב הראשון בפליי־אוף * הפועל חיפה, שחששה מנשירה לליגה הארצית, מועמדת לשחק בחצי־הגמר בזכות נצחון חוץ על הפועל חולון 82:90 לאחר הארכה * הפועל ת"א, עדיין ללא מייק לארגי וחיים זלוטיקמן, שבה מהגליל־העליון עם נצחון 72:78 * אליצור נתניה גברה על מכבי חיפה 93:98 * משחקי הגומלין בשבוע הבא

מאת ישראל פז

ערב גדול היה אמש בשלב רבע־הגמר בפליי־אוף בכדורסל. שתי פייבוריטיות נוצחו באולמן: הפועל חיפה הדהימה בנצחון בחולון על הפועל חולון — 82:90 בהארכה, והפועל ת"א, עדיין ללא מייק לארגי וחיים זלוטיקמן, הפתיעה בכפר־גלעדי בנצחון על הפיינליסטית מהפועל הגליל־העליון — 72:78.

רק אליצור נתניה יצאה בשלום כאשר ניצלה את ביתיותה וגברה על מכבי חיפה — 93:98.

שלשום הביסה מכבי ת"א את בית"ר ת"א — 88:122.

ההפתעה מספר 1 נרשמה בחולון. הפייבוריטית מהפועל חולון פיגרה ברוב שלבי המשחק באולמה נגד הפועל חיפה. בסיום המשחק נותרו החולונים ואוהדיהם המומים. עתה צפוי להם משחק גומלין ביום ראשון ברוממה, עם עדיפות חיפנית.

ההפתעה מספר 2 היתה בכפר־גלעדי. הפועל ת"א, ביכולת מצויינת, הותירה את הפועל הגליל־העליון פעורת־פה. הבעייה של הפועל ת"א תהיה כיצד לשמור על הנצחון בגומלין ביום שני באוסישקין. משימה קשה ביותר.

אליצור נתניה עשתה חצי־צעד אולם כדי לטפס לחצי־הגמר עוד תצטרך להזיע קשה נגד מכבי חיפה.

היחידה שיכולה לחייך נוכח מלחמת יריבותיה היא מכבי ת"א, שכבר מצפה ליריבתה בשלב השני.

מסתבר שהפליי־אוף נותן טעם לליגה, ועוד איזה טעם!

הפתעה? סנסציה

הפועל חיפה – הפועל חולון 82:90 (75:75, 38:39)

מאת יוסי חן

11 שניות לפני סיום המועד החוקי בשלוה התוצאות הורה על יתרון חיפני בן נקודה — 74:75, איבד דורון קסקי כדור גורלי. ניב בוגין שהצטיין בשורות חולון פרץ לסל חיפה ואבנר שם־טוב ביצע עליו עבירה. בוגין דייק בזריקה הראשונה מקו העונשין והחטיא את השניה כשנותרו 6 שניות לסיום. בשניה זו קלל מאמן חיפה יריב ורשיצקי את השופט הבין לאומי ראובן וירובניק והורחק מחוץ לקווי המגרש. חיפה יצאה להתקפה אחרונה. דורון קסקי ניסה למנוע הוארכה, אך החטיא ושלח את שתי הקבוצות לחמש דקות הארכה.

בהארכה הצליחה הפועל חיפה, ללא מאמן, לעשות את הבלתי צפוי. שלושה סלים של דלול, יוסטון וקסקי, הביאו לה יתרון — 75:81. בוגין הצליח בסל 3 נקודות לצמק ל־81:78. אולם אלעלף (חלש ועייף) ובניסטר איבדו שני כדורים. חיפה קלעה פעמיים — 78:85, 50 שניות לסיום קבע וולס — 82:90 וחתם את תוצאת המשחק.

הפועל חיפה היתה ראויה לנצחונה. שחקניה שיחקו בהקרבה רבה, בנוסף ליוסטון ודלול שהיו

השחקן המצטיין: רולנד יוסטון

מצויינים בלטו הצעירים אסף ברגע ודורון קסקי. קילפטריק וולס, שיחק את ג'יימס טורי וכך הצליחה הפועל חיפה להציג יחידה לוחמת ועירנית.

הפועל חולון כלל לא הזכירה את הישגיה מהעונה האחרונה. העדרו של עופר יעקבי המצוע לא מהווה תירוץ. רק ניב בוגין הצליח להתעלות, אך גם הוא סבל מחוסר יציבות במשחקו ולצד דקות משובחות נרדם לעיתים וכלל לא נוצל.

במחצית הראשונה הוליכה הפועל חיפה — 20:30 בדקה ה־12 ו־36:24 בדקה ה־15. בשמירת לחץ השוותה ל־36:36 משני סלים נאים של אבי מאור. חיפה לא ויתרה וירדה למחצית ביתרון — 38:39.

את המחצית השניה פתחה חולון היטב. היא הוליכה 49:54 (26) ו־53:56 (28), אולם יוסטון, קסקי, ברגע ודלול "הכריזו" כי הערב הזה יהיה שלהם והעלו את קבוצתם ליתרון 58:61. יתרון זה נשמר עד לדקה ה־37 כשחולון השוותה ל־71:71. הוליכה 71:73 שתי דקות ו־40 שניות לסיום, והסוף כבר ידוע.

רולנד יוסטון, קני בניסטר וג'יימס טורי קלטו 9 כדורים חוזרים כל אחד.

שפטו, לעיני 800 צופים, ראובן וירובניק ושי שטריקס באולם בחולון.

● קלעו להפועל חיפה: יוסטון 25, דלול 24, וולס 19, קסקי 12, ברגע 8 ושביט 2.

● קלעו להפועל חולון: בוגין 24 (4 סלי 3), כורמור 15, בניסטר 14, טורי 14, אלעלף 6, מאור 6 וחנוך 3.

רולנד יוסטון
גיבור הסנסציה בחולון

דון עליון בגליל

דון רובינזון
הצטיינות עם 4 עבירות

רובינזון שאב עידוד מ... העבירות

הפועל תל־אביב – הפועל גליל עליון 72:78 (47:40)

מאת אביהו שפירא

הפתעה בגליל? לא למי שצפה במשחק. 40:47 היה יתרונה הגדול של הפועל הגליל העליון במשחק והיה זה בתום המחצית הראשונה. אולם בפרק זמן של חמש דקות הצליחו שחקני הפועל ת"א למחוק פער זה ולהדליק 53:54 מסל אותו קלע ג'ון ויליס. מיתרון זעיר זה ברחה הפועל ת"א ליתרון משמעותי יותר בהמשך ובסיום לנצחון מרשים — 72:78. כל זאת ללא מייק לארגי. שיערוך כנראה את הופעת הבכורה שלו, לאחר חניתות בגבו, ביום שני בת"א במשחק הגומלין בין שתי הקבוצות.

● קלעו להפועל ת"א: רובינזון 26, פרישמן 14, ויליס 12, מרסר 12, קאליש 8, דיקמן 5, ואמסלם 1.

● קלעו לגליל העליון: ברי 23, וייט 16, ליף 12, זיסמן 12 וחזן 9.

סיפור המשחק מתמקד במחצית השניה, מחצית בה קלעו שחקני הגליל 25 נקודות בלבד. את הסיבה לכך ניתן לראות רק בהגנתה המצויינת של הפועל ת"א שהצליחה להרחיק את שחקני הגליל מסלה. גם משחק טוב של שני שחקני החוץ עמוס פרישמן ועזריאל קאליש שהתחלפו בריכוז המשחק, כששניהם משחקים כמעט 40 דקות יתרון היו נדבך חשוב בנצחון התל־אביבי.

הפועל ת"א של אמש ידעה לנצל היטב את כוכבה דון רובינזון

השחקן המצטיין: דון רובינזון

שהתעלה במחצית השניה כשקלע 20 מ־26 נקודותיו במשחק. רובינזון שיחק החל מהדקה ה־24 עם 4 עבירות, אולם להפתעת כולם חל שיפור עצום במשחקו דווקא לאחר שצבר את העבירה הרביעית.

הגליל העליון כלל לא הזכירה את אותה קבוצה לוחמת שהצליחה להעפיל לגמר גביע המדינה לאחר נצחון על אליצור נתניה. נראה כי שחקניה נחו על זרי הדפנה. שמואל ויסמן גילה עייפות ואילו מחליפו יאיר בן־עטר לא הצליח להכנס לנעליו. גם כניסתו של דן סמית היתה מיותרת כיוון שסמית לא תרם מאום לחבריו.

פתיחת המשחק סימנה את שעשוי להתרחש בהמשך. החל משריקת הפתיחה של אברהם זגול ויצחק רמות התנהל משחק נדנדה. 6:10 לגליל בדקה ה־3, 16:17 לת"א בדקה ה־7. יתרון נוסף לגליל בדקה ה־16 — 30:32 ומהפך נוסף לקראת ההפסקה בזכות קליעות של קרטיס ברי שהעניק לחבריו יתרון מכטית — 40:47.

במחצית השניה נסגרו שחקני הגליל בהגנה האיזורית המצוינת של הפועל ת"א. המקומיים איבדו 3 כדורים רצופים. 50:52 (24) לגליל וזה היה סוף הסיפור שלה. ג'ון ויליס העניק יתרון לחבריו שלא נשמט עד לסיום. הגליל שהפך לדורוף לא היה מסוגל למחוק את פער 6 הנקודות שנשמר החל מהדקה ה־32.

משה ויינקרנץ, בניהול משחק נבון ושימוש מוצלח בשני רכזיו פרישמן וקאליש, זינק לעבר הפארקט עם שריקת הסיום והתחבק ממושכות עם שחקניו, על הנצחון הגדול.

טרי וייט היה הריבאונדר המצטיין במשחק עם 13 כדורים חוזרים. בת"א הצטיין בשטח זה לאוואן מרסר — 10 ריבאונדים.

פרט מעניין: שמואל ויסמן קלע את כל 12 נקודותיו בסלי 3 נקודות.

1100 צופים חזו במשחק בכפר גלעדי.

משחקי הגומלין

● ראשון, 22.2: ביתר ת"א — מכבי ת"א; הפועל חיפה — הפועל חולון.

● שני, 23.2: הפועל ת"א — הפועל הגליל־העליון; מכבי חיפה — אליצור נתניה.

ג'ים ג'ונסון
ניצח במפגש מנוצחות הגביע

ג'ונסטון נתן הטון

אליצור נתניה – מכבי חיפה 93:98 (52:57)

מאת דוד בכר

מכבי חיפה קלקלה אמש את מאזן קבוצות החוץ בשלא הצליחה לנצח בנתניה את הקבוצה המקומית אליצור ובסיום ירדה מנוצחת — 93:98.

מכבי חיפה שיחקה היטב רק במחצית הראשונה, אולם כניסתו למשחק של הענק סטיב מלוביק לשורות אליצור נתניה בדקה ה־15 החדירה תנופה בחבריו שסיימו את המחצית ביתרון — 52:57.

לאחר ההפסקה המשיכה אליצור בתנופתה מסיום המחצית הראשונה. גים ג'ונסטון היה המצטיין בשורות אליצור והוא היה זה שהעלה את חבריו ליתרון 54:61 ו־67:75 10 דקות לסיום.

אולם כאן התעוררה מכבי חיפה בזכותו של ריצ'י ג'ונסון שצימק את הפער ל־75:73 לאליצור ובדקה ה־32 כמה שוויון — 77:77.

קארל נברסון, בשני סלי 3 נקודות, העלה ל־77:83 יתרון שנשמר עד לסיום — 93:98.

שתי קבוצות שנוצחו כפי השבוע שעבר במשחקי חצי גמר גביע המדינה בכדורסל. לא הצליחה לשמור על יציבות במשחקו. לצד דקות טובות של שחקנים כמו גורדון, דורון שפע, ריצ'י ג'ונסון וג'ים פלאורס נקלעו אותם שחקנים לדקות שפל שבהם כמעט ולא הורגשו.

שחקני אליצור היו מעט יציבים מעמיתיהם ועובדה זו העניקה להם בסופו של משחק את הנצחון.

ג'ים ג'ונסטון הציג את המשחק הטוב ביותר באליצור מאז נחת בקבוצה. גם לקארל נברסון זה

השחקן המצטיין: גים ג'ונסטון

דקות טובות לצד דקות מתות.

שפטו אסא קמינר ומיכל עובדיה, לעיני 600 צופים בנתניה.

● קלעו לאליצור נתניה: ג'ונסטון 24, נברסון 17, סימס 16, פייר 15, מלוביק 10, גידנס 9 ובוכנר 7.

● קלעו למכבי חיפה: פלאורס 20, גורדון 19, ג'ונסון 19, שפע 19, א. רוזנברג 14 ושלכטר 2.

הפועל ירושלים חלפה על פני הפועל ת"א ובני־יהודה

מאת יוסף חכם

מוליכת הליגה הלאומית לנשים בכדורסל, קבוצת אליצור תל־אביב, הביסה אמש, במחזור הי"ז, את הפועל תל־אביב — 53:76 לאחר 19:36 במחצית.

כדורסלניות הפועל ת"א קלעו ב־17 הדקות הראשונות של המחצית השנייה רק 5 נקודות. הירבו לקלוע לאליצור ת"א: דרייגור 29, גרוסמן 16 ויניצקי 12. להפועל ת"א: בן־מיור 9. שפטו וילדרמן וברקן, באולם האוניברסיטה ברמת־אביב.

● באולם ברוממה ניצחה קבוצת הפועל גבעת־חיים את הפועל חיפה — 72:81, לאחר 33:47 במחצית. הירבו לקלוע להפועל גבעת־חיים: בורן 36 (6 סלי שלוש נקודות) וחן 15. להפועל חיפה: יערי 12 ומוסקוביץ 14.

* קבוצת מכבי תל־אביב גברה בספורטק על הפועל גלבוע — 51:61 (27:32). הירבו לקלוע למכבי ת"א: שרף 17 וגרינסטון 14. להפועל גלבוע: ריכמן 7. [illegible]

* באולם האוניברסיטה בירושלים גברה קבוצת בני־יהודה ת"א על אס"א ירושלים — 60:87 (38:46).

* קבוצת הפועל ירושלים הביסה באולמה את מכבי רמת־חן — 59:81. הירבו לקלוע להפועל ירושלים: קוטנצוף 32 ובזיוק 20.

* בראשון־לציון גברה קבוצת אליצור ראשל"צ על מכבי רחובות — 61:62.

טבלת הנשים (לאחר המחזור הי"ז)

1.	אליצור ת"א	915:1412	33
2.	מכבי ת"א	997:1371	[illegible]
3.	הפ. גבעת־חיים	1035:1257	[illegible]
4.	הפועל ירושלים	1032:1088	[illegible]
5.	בני־יהודה	1141:1054	[illegible]
6.	הפועל ת"א	1006:1146	[illegible]
7.	אליצור ראשל"צ	1142:1155	[illegible]
8.	הפועל חיפה	1080:1004	[illegible]
9.	הפועל גלבוע	1227:1044	[illegible]
10.	אס"א ירושלים	1309:927	[illegible]
11.	מכבי הדום	1248:1000	[illegible]
12.	מכבי רמת־חן	1338:873	19

התגמול של מטה־אשר

במפגש צמרת בין שתי מובילות הליגה הלאומית לנוער בכדורעף גברה אמש הפועל מטה־אשר על הפועל קרית־אתא 0:3 (15:4, 15:6, 15:8).

למרות המשחק חקל לכאורה מצידה של מטה אשר התעלה המשחק לרמה גבוהה.

במטה אשר בלטו האחים גל, עד וקיר ידרון, יונב דפני ותומר ליוון. בקרית אתא התעלה יורם בן חמו.

בשבוע שעבר נפגשו שתי קבוצות הבוגרים של שני המועדונים ואז ניצחה קרית־אתא. הנוער של מטה־אשר גמל לקרית־אתא.

מכבי ת"א תבוקר למילאנו ומאמנה שרף סבור:

המשחק במילאנו לא יקבע את מעמדנו

מאת יצחק ויסתוף

"אנו לא נוסעים למילאנו כדי לנקום בקבוצה המקומית טרסר, שהביסה אותנו בתל־אביב בסיבוב הראשון של משחקי בית הגמר. אנו יוצאים להתמודד נגד הקבוצה מספר 1 בבית הגמר האירופאי לעונת 86/87 והפסד או נצחון לא ישנו את מעמדנו בבית הגמר. ההכרעה תיפול במשחקים נגד אורתז כאן בת"א ונגד ריאל מאדריד בחוץ" — כך אמר צבי שרף מאמן אלופת ישראל, מכבי תל־אביב, היוצאת הבוקר למילאנו כדי להתמודד ביום חמישי נגד טרסר מילאנו.

העובדה שהקבוצה האיטלקית יכולה "לסדר" לעצמה את היריבה במשחק הגמר שיערך בתחילת אפריל בשוויץ לא מטרידה את צבי שרף. "לכל קבוצה קשה לשחק באיטליה בכלל ובמילאנו בפרט, אף קבוצה עדיין לא הצליחה לנצח העונה במילאנו והלוואי שנהיה אנו הראשונים לעשות זאת. המגרש במילאנו מלא, הקהל חם ויושב על הקווים והוא פאנטי ביותר. כמו כן הם מציגים הגנה מצויינת, חסונה וחזקה. למכבי ת"א קשה להתמודד בכוח ואגרסיביות ומה שנצטרך לעשות הוא לשחק בשכל, עם הרבה פסיכולוגיה. לא לאבד כדורים ולשחק עם הרבה סבלנות בהתקפה, חייבים להכניס לשחקנו יחוד שיזרקו לסל רק מצבים נוחים כיוון שלפי דעתי היתרון בריבאונד יהיה שייך לשחקני מילאנו" הוסיף צבי שרף.

מיקי ברקוביץ שיחגוג הערב במילאנו עם חבריו את יום הולדתו ה־33, בטוח כי השבוע הנוכחי יהיה שלו בכל הקשור למזל. "בדרך כלל בשבוע שאני חוגג ימי הולדת הולך לי, אני מקווה כי ביום חמישי המסורת לא תופר ונחזור עם הישג" אמר ברקוביץ.

היום משחקים דחויים בגביע

מאת משה ווזנברג

שני משחקים דחויים יערכו היום במסגרת גביע המדינה בכדורגל. בימק"א בירושלים תארח הפועל ירושלים את הפועל רמת גן, שתיהן מהליגה הארצית, ואילו בטייבה תארח הפועל טייבה (מליגה א') את הפועל דימונה מהליגה הארצית.

במידה והמשחקים לא יוכרעו בתום 120 דקות יתקיים דו קרב בעיטות מהנקודה הלבנה. שתי הקבוצות שינצחו היום יצטרפו למעגל המשחקים של הסיבוב הבא של גביע המדינה שיערך ב־7 במארס.

● נבחרת הכדורגל של פורטוגל, עד גיל 21, ניצחה במשחק נבחרת רומה מאיטליה 1:2 במסגרת מוקדמות אליפות אירופה לנבחרות צעירות.

בוסטון נכנעה ללייקרס 106:103

לוס אנג'לס לייקרס הנחילה הפסד שני העונה ליריבתה הגדולה בוסטון סלטיקס בשיעור 103:106 במסגרת ליגת האנ.בי.איי בכדורסל.

מג'יק ג'ונסון היה הקלע המצטיין עם 39 נקודות לזכות הקבוצה המנצחת.

במשחק בין־ארצי לנערים בהרצליה

גרמניה גברה בקרב רב־שערים על ישראל 3:4

● כדורגל

במשחק רב־שערים שנערך אתמול בהרצליה גברה נבחרת הנערים של מערב־גרמניה על ישראל — 3:4. לאחר שהגרמנים פתחו בתנופה והוליכו בדקה ה־28 — 0:2.

לראשונה היה זה החלוץ הגרמני מיכאל קלאוס שהבקיע מקרוב, בדקה ה־14, את השוער מאיר טלבי. כעבור 14 דקות שוב טעות בהגנת הנערים של ישראל, והחלוץ הגרמני פרנק טוייר נגח והעלה — 0:2.

רק לאחר פיגור של שני שערים התעוררו הישראלים ובניצוחו של הקשר אבי בן־עזרא, הצליח החלוץ אורן מוחרר מהפועל כפר־סבא להטעות מגן יריב ומ־14 מטר קבע את תוצאת המחצית — 1:2 לגרמניה.

ספנת השערים נמשכה לאחר ההפסקה. בדקה ה־47 כבש טוייר את השער השני, כשבעט מקרוב הישר לרשת — 1:3.

הדקות הבאות היו שייכות לנערי ישראל, שהיטיבו לשחק, ובדקה ה־56, לאחר הגבהת כדור של דורון פוטשניק נגח מוחרר את שערו השני וצימק ל־2:3.

חלפה דקה והגרמני המצויין טוייר השלים שלושער, בשער היפה של המשחק, בבעיטה בסיבוב מהאוויר אל בין החיבורים — 2:4.

אלון יצחקי רק המתיק את הגלולה המרה בשער מצמק שכבש בדקה ה־59 — 3:4.

הופעת בכורה מאכזבת היתה לדורון טוכרינסקי, מנצרת־עילית ומנגד היה הקשר טל בנין, שצורף לאחר ההפסקה, קרן־אור בנבחרת ישראל.

שפט יעקב שיינר, לעיני 500 צופים, בהרצליה.

● ישראל: טלבי, פוטשניק (סמיליה), בן־שמעון, חדד, אהרונוב, אלטיט, בן־עזרא, טוכרינסקי (בנין), יצחקי, מוחרר, ססצורטה (יואב שלום).

משחק הגומלין בין שתי הנבחרות יהיה מחר בהרצליה.

נערך קט־רגל שכל הכנסותיו הוקדשו לאגודת אל־סם

הכנסת שוב נכנעה לטלוויזיה ומלמיליאן הלם בבני יהודה

מאת נפתלי קורן, כתב "על המשמר"

בערב קט־רגל חגיגי שהכנסותיו הוקדשו לאגודת אל־סם בירושלים תחת הסיסמה "ספורט במקום סמים" נפגשו נבחרות הכנסת והטלוויזיה. נבחרת הטלוויזיה ניצחה בתוצאה 2:4 לאחר הארכה.

אהוד אולמרט כבש לזכות הכנסת ומשה גרטל השווה ל־1:1. זוז גלמע מהטלוויזיה קבע 1:2 ואהוד אולמרט השווה — 2:2.

רני לוינשטיין ומשה גרטל כבשו [illegible] שערים בהארכה וזיכו את הטלוויזיה בנצחון 2:4.

המצטיין במשחק היה אהוד אולמרט שקיצר את שהותו בחו"ל לכבוד מאורע מסורתי זה. שפט [illegible] הבינלאומי ברימוס נפתלי איתן.

במשחק המרכזי הביסה בית"ר ירושלים את בני־יהודה 6:11 לאחר 3:1 במחצית לזכות הירושלמים.

אורי מלמיליאן 5 שערים, אלי צחנה 3, שלמה שירזי, משה בן יוחא ואורי סויסה כבשו לזכות הירושלמים. משה אייזנברג 3, דוד גודמה 2 ואייל חיים כבשו לבני־יהודה.

במשחק שבו התעלה אורי מלמיליאן שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 2000 צופים נלהבים.

● קבוצת הכדורגל ואהר־יהודית נאסיונאל ניצחה במגנטה־זה את ווניט לנינגרד 1:3

● בבאנאום איירים גברה הקבוצה [illegible] נאנט על הקבוצה [illegible] סארספלד 1:2

האירים נחתו עם וייטסייד

נבחרת הכדורגל של צפון אירלנד על שלל כוכביה נחתה אמש סמוך לחצות בנמל התעופה בן־גוריון.

האירים יערכו הבוקר אימון באיצטדיון ר"ג, כהכנה לקראת משחקים נגד נבחרת ישראל ביום רביעי.

בנבחרת צפון אירלנד יופיע כוכב קבוצת מנצ'סטר יונייטד נורמן וייטסייד.

אריק קאון יו"ר התאחדות האירים שהוא גם סגן נשיא פיפ"א ויו"ר ועדת השיפוט של פיפ"א הודיע כי סיכויי נבחרת ישראל להתקבל ליבשת אירופה קלושים, כיוון שהיא אינה שייכת מבחינה גיאוגרפית ליבשת זו.

את נבחרת צפון אירלנד ידריך בר"ג ג'ים פלאט, עוזרו של המאמן בילי בינגהאם המאמן ביום בערב הסעודית.

הנבחרת הלאומית תתכנס היום

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל תתכנס היום אחה"צ בשפיים ותקיים אימון על מגרש האימונים בר"ג.

18 השחקנים שאותם קבע המאמן הלאומי מילאנקו ניחיץ' יקיימו אימון קצר שלאחריו ישובו לשפיים עד למחר, מועד המשחק נגד צפון אירלנד באיצטדיון ר"ג.

רמת־השרון, קרית ביאליק, עירוני א' ת"א וחוף־הכרמל בגמר

מאת יוסי סנטולט

נבחרות בתי־הספר התיכון ע"ש בנעם, של מקיף רמת־שרון (בתמונה השלישית ברציפות), ואורט קרית־ביאליק, וקבוצות הבנות של עירוני א' ת"א וחוף־הכרמל הבטיחו את עלייתן לגמר בכדורסל שייערכו ב־9 במארס באוניברסיטת ת"א.

בשלב חצי־הגמר גברה מקיף רמת־השרון על בסמ"ת חיפה — [illegible] — 21 נקודות [illegible] — 50 [illegible] קרית־ביאליק על [illegible] — 18 נקודות לקרית־ביאליק.

[illegible] הבנות הכניעו בנות חוף־הכרמל את [illegible] קרית־אונו — [illegible], ועירוני א' ת"א על בית־ירח [illegible].

רבע־הגמר: [illegible] בנים: מקיף רמת־השרון — [illegible] 47:92; בן־גוריון [illegible] — מקיף ג' באר־שבע [illegible]; בסמ"ת חיפה — אליאנס [illegible]; אורט קרית־ביאליק — [illegible] 55:69.

בנות: עירוני א' ת"א — [illegible] 120:59; בן־צבי קרית־אונו [illegible]; [illegible] 38:43 בית ירח — [illegible]

מחזור ללא מוקד

שישיית המחזור

● יורם בן־חמו (הפועל קרית־אתא).

● אבישי קיפובסקי (הפועל המעפיל).

● עמיחי ברם (הפועל קרית־אתא).

● אלון ברין (הפועל בת־ים).

● מישי הלמן (הפועל העוגן).

● רון ורדי (הפועל העוגן).

משחקי המחזור הי"ט בליגה הלאומית בכדורעף שייערכו הערב חסרים קרב־מוקד, במיוחד לאחר שבשבוע שעבר הוכרע, במעט סופית, מי יהיו שמונת הקבוצות בפליי־אוף העליון והשלוש בפליי־אוף התחתון.

המובילה, הפועל המעפיל / עין חורש, תהיה חופשית.

● קבוצת הפועל מטה אשר תנסה להתנחם במשחקה הביתי עם אליצור ת"א, סוגרת הטבלה (7), לאחר הפסדה המפתיע במחזור הקודם בקרית־אתא (3:2). מטה אשר, שניצחה בסיבוב הראשון 3:0, תשחזר את נצחונה. ישפטו אבי ולצברג ויוסף נאג'יס.

● מאבק מסקרן יהיה בת"א (8) כאשר מכבי ת"א תארח את מכבי חיפה. קרב יוקרתי, החיפנים טובים יותר, התל־אביבים ינסו להפתיע. בסיבוב הראשון — 3:0 למכבי חיפה. ישפטו נסים זהב וסמי ממרן.

● קבוצת הפועל העוגן, המעודדת מהצלחותיה האחרונות, תשחק ב־7 באולמה עם האלופה, הפועל בת־ים, שניצחה בסיבוב הראשון — 3:0.

קשה להניח שהעוגן תוכל להפתיע. ישפטו דוד רונגפלדר ותתי תרום.

● משחק מעניין יהיה בשריד (7), בין קבוצות הפועל שריד / העמקים והפועל כפר־סבא. שריד / העמקים תשתדל לנצל את ביתיותה ולהשתוות ליריבתה העדיפה, שניצחה בסיבוב הראשון — 3:0. ישפטו מיכאל סלע ועוזי בר־צבי.

● באולם הפועל ת"א יתמודדו קבוצות הפועל רמת־אביב והפועל קרית־אתא (8). קרית־אתא עדיפה וקרוב לוודאי שתנצח. בסיבוב הראשון — 3:0 לקרית־אתא. ישפטו מיקי ממרן ופטר טוביה.

הטבלה

1.	הפ. המעפיל	18	8:54	[illegible]
2.	הפ. מטה־אשר	18	10:50	34
3.	הפ. קר. אתא	18	25:46	31
4.	הפ. כפר־סבא	18	26:45	31
5.	הפועל בת־ים	18	31:36	28
6.	מכבי חיפה	18	37:34	28
7.	שריד/עמקים	18	34:28	26
8.	הפועל העוגן	18	45:22	24
9.	מכבי ת"א	18	46:19	22
10.	הפ. רמת־אביב	18	49:16	21
11.	אליצור ת"א	18	54:15	18

מישי הלמן, הכדורעפן הוותיק של הפועל העוגן:

התרופה לשיפור רמת הכדורעף: קבוצות איזוריות

קבוצות שונות מתייחסות בחוסר רצינות * לצעירים אין סבלנות לשבת על הספסל * מפתיע ששלוש קבוצות מתל־אביב סוגרות את טבלת הליגה * הוזעקתי כדי להציל את העוגן מנשירה

● כדורעף

מאת יצחק ויסתוף

לפני כשנתיים החליט מישי הלמן, חבר קיבוץ העוגן, לפרוש מפעילות כשחקן פעיל בכדורעף. אולם בתחילת העונה הנוכחית הוזעק מישי, יחד עם שחקנים ותיקים נוספים לחזור ולשחק בקבוצה הלאומית של הפועל העוגן, שהתחבטה קשות בבעיות הרכב.

מישי, בן ה־34 פלוס, שיחק בקבוצה הבכירה של הפועל העוגן משנת 1967, לפני כארבע שנים עבר לקבוצת הפועל העוגן ב', ששיחקה בליגה א'. הקבוצה העפילה לליגה הארצית ושם התפרקה.

יחד עם מישי הלמן הוזעק לקבוצה הבכירה גם חברו הטוב, עמי פלד. השניים, עם ותיקים כמו אלדד שלם, מיכאל עזר ורון ורדי, בתוספת צעירים, הצליחו להצעיד את הקבוצה למקום השמיני בטבלת הליגה הלאומית, מקום המקנה זכות השתתפות בפליי־אוף.

שנה אחרונה

מישי הלמן אינו מצטער על ששב לפעילות כשחקן לאומי: "חזרתי לפי בקשה ואינני מצטער. הרווחתי עוד שנת־משחק. הסבירו לי שהמטרה היא להשאיר את הפועל העוגן בליגה הלאומית. השנה היא כנראה השנה האחרונה שלי כשחקן לאומי. כבר בחודש אפריל אצא ללמוד כלכלה במדרשת־רופין".

אומר מישי: "זו תעודת־עניות לליגה הלאומית בכדורעף ששחקנים ותיקים כמונו הצליחו להצעיד את קבוצתם למשחקי הפליי־אוף. המסקנה, שאם לא יהיה צמצום במספר הקבוצות בליגה תמשיך הרמה לרדת. כיום הליגה חלשה בגלל עודף קבוצות, לעתים מאותו איזור. גם אצל הקבוצות החזקות, כמו הפועל המעפיל והפועל מטה־אשר, לא רואים רמה גבוהה. הקבוצה היחידה שנהניתי ממנה היא הפועל קרית־אתא. רוב קבוצות הליגה אינן מפגינות יכולת גבוהה. עובדה, העוגן, קבוצה המורכבת רובה מותיקים, הצליחה לנצח כמעט את כל קבוצות אמצע הטבלה ומטה. זאת עשינו ללא מאמן במשך חצי עונה. אני, לדוגמא, מתאמן פעם בשבוע. יש כאלו המתאמנים מעט יותר, כמו אלדד ומיכאל. ועובדה, זה הספיק".

למישי הלמן יש תוכנית כיצד להעלות את הרמה בליגה בכדורעף ובנבחרת הלאומית. "בקבוצת העוגן, ואני מאמין שגם בקבוצות אחרות, ישנה עתודה; יש שחקנים כשרוניים, אך לא ברמה מספיק גבוהה; הבעייה המרכזית היא חוסר רצינות. אין זו רק מחלה של העוגן, אלא של קבוצות רבות בכדורעף הישראלי. במקומות שבהם מתפתח, כמו בקרית־אתא. אנשים לא תופסים שבמצב של היום הכדורעף אינו ספורט שמושך המונים, ולכן חייבים ללכת על קבוצות מאוחדות".

"עיר כמו תל־אביב מספקת לליגה הלאומית שלוש קבוצות, הנמצאות בתחתית הטבלה. אם יתאחדו תהיה קבוצה טובה. גם במקומות אחרים בארץ ניתן לאחד קבוצות. את הליגה יש לצמצם ואז גם תעלה הרמה. בקיבוצים כבר חשבו על־כך. המעפיל התאחדה עם עין־החורש; העוגן עם מעברות; גם במטה־אשר יש איחוד אבל כל זה לא מספיק. במעפיל יש שחקנים מקיבוצים רבים. הקבוצה היא ותיקה מאד, ואינני יודע מה יקרה לה כאשר הוותיקים יפרשו. במסגרת עמק־חפר ניתן להקים קבוצה אחת רצינית, עם מאמן טוב. אמנם היתה בעייה של מגרש ביתי, אך באיזור שלנו יש מספיק אולמות. אם הקבוצה היצוגית תפגין רמה גבוהה יבואו אנשים רבים לחזות במשחקים. כללית, איחודים ניתן לעשות בכל מקום אם־כי אין זה דבר קל".

רגיעה ונסיגה

למישי הלמן ברור כי כיום הקבוצות העירוניות תופסות את מקומן של הקבוצות הקיבוציות בצמרת הכדורעף הישראלי. "כיום בצמרת הטבלה יש שתי קבוצות קיבוציות. שאר הקבוצות עירוניות. לאט, אבל בבטחון, קבוצות עירוניות תופסות את מקומן של קבוצות הקיבוצים. התופעה די־ברורה. בעבר היו מחזורים של שחקנים מוכשרים, ואז הקיבוצים היו בעליה. כיום רואים רגיעה והתופעה היא של נסיגה. גם בעיר התופעה די רווחה, אך שם המבחר גדול יותר".

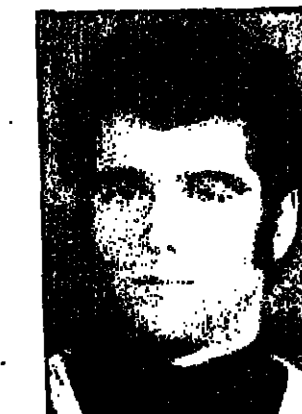

מישי הלמן

"בגילאים הצעירים יש עתודות. הבעייה של הצעירים היא החוסר סבלנות. אני הייתי בשנת 1967 מחליף. זה היה לפני מלחמת יום הכיפורים. בשנת המלחמה הייתי כבר בהרכב, ואני רק בן 16. כיום צעירים בני 15־16, שלא מוצאים את מקומם בהרכב הראשון, מתיאשים, מרגישים מקופחים ופורשים. העובדה שאנו בני ה־35 משחקים כיום, מראה כמה אנו השקענו אז, וכמה משקיעים כיום בני ה־16".

למישי הלמן ברור כי משחקי הפליי־אוף ישמשו הכנה טובה לקבוצת העוגן לשתף שחקנים צעירים כדי שיצברו נסיון לקראת העונה הבאה. "הפליי־אוף לגבינו הוא פורמלי בלבד. את שלנו עשינו בכך שנשארנו בליגה, וזו הזדמנות לצעירים לרכוש נסיון".

סיכום־ביניים של הליגה הטובה בעולם בכדורסל

ליגת האנ.בי.אי. בסימן פצועים

מאת שלמה גלזר

כשנדמו תשואות הצופים והדי משחק הכוכבים בסיאטל אמר לארי בירד, כוכב בוסטון: "זה היה סוף שבוע נחמד, עכשיו צריך לחזור הביתה ולעשות את העבודה". הוא התכוון לליגה. משחק האול־סטארס נחשב באנ.בי.אי. כציון־דרך לקראת הפיניש של 30 המשחקים האחרונים בעונה.

בליגה המזרחית מובילה בוסטון, עם מאזן של 34 נצחונות ו־12 הפסדים. הסיכום הוא לגבי השבוע שעבר. הבעיה של בוסטון היא בספסל. סקוט וודמן וביל ולטון פצועים, כך שלמאמן קיי.סי. ג'ונס אין ברירה אלא לנצל עד תום את חמשת המופלאים שלו. במידה שהפצועים יחזרו לקראת סיום העונה מועמדת בוסטון לאליפות. בלעדיהם זה יהיה קשה.

פילדלפיה: ה"סיקסרס" נמצאים בתהליך של חילוף משמרות. יותר ויותר מתברר שחילוף השחקנים — מלון וקרטלגו שעברו לוושינגטון במקום רולאנד ורובינסון — היה מקח־טעות. פילדלפיה סובלת קשה מפציעות. טוני ורולאנד פצועים ומסתבר שבארקלי, המוביל בטבלת מלך הריבאונדים (13.6 למשחק), אינו מספיק.

וושינגטון־בולטס: שני ה"מלונים" — מחוס וג'ף — סוחבים את הקבוצה לשנה בינונית, עם 50 אחוזי־הצלחה.

ניו־יורק ניקס: הניקס שמינו את המאמן יובי בראון טרם יכלו את חסרונו של כוכבם הגדול, ברנרד קינג, והדבר ניכר בטבלה. צוות צעיר, בראשות פט יואינג (2.14), גראלד וילקינס וקני ווקר, נותן תקווה לעתיד ורוד.

ניו־ג'רסי נטס: ה"נטס" הם אחת מאכזבות העונה. הרכש החדש, אורלנדו וולריג' והרוקי "פרל" וושינגטון, משחקים היטב, אבל פציעותיהם של דרל וואקינס ובירדסונג משבשות לחלוטין את משחק הקבוצה.

בסיכום, הליגה המזרחית נחלשה השנה מאוד, עד לפני שנה נחשבה לחזקה ביותר.

שתיים נאבקות על הבכורה

אטלנטה: מחלקת את המקום הראשון בליגה המרכזית עם דטרויט.

באטלנטה, זה לא חדש, בנה המאמן המצליח מייק פרטלו צוות צעיר, גבוה ומהיר. המתבסס על יכולת נפלאה של מלך־הסלים של הליגה, דומיניק וילקינס. גם קווין וילוס (2.14) משחק נפלא. הקבוצה רכשה את הוותיק גאס ויליאמס מוושינגטון, בגלל פציעתו של ספאד וב.

לדטרויט — עונה נפלאה. רכישתם של אדריאן דנטלי מיוטה ורוסני גרין משיקאגו מוכיחה את עצמה, ויחד עם לאמביר ואיזיה תומאס הגדול רצה הקבוצה היטב.

מילווקי־באקס, אלופת הליגה המרכזית בשש השנים האחרונות, סובלת העונה מפציעת כוכבה, סידני מנקריף. מנקריף למילווקי הוא כמו לארי בירד לבוסטון ומג'יק ג'ונסון ללייקרס. לרוע מזלה של מילווקי נפצע גם פול פרסי. הקבוצה שרכשה העונה בעיסקת־ענק את ג'ק סיקמה, הענק של סיאטל, קיוותה לרוץ לאליפות. סיכוייה תלויים בעיקר בהחלמתו של מנקריף.

שיקאגו־בולס: ג'ורדן (37.6 נקודות בממוצע למשחק) ולהקתו מפיקים מעצמם את המכסימום האפשרי בהרכב הנוכחי. שיקאגו

כוכב ג'יימס וורטי

ערכה העונה מכירת־חיסול תמורת זכויות בחירה רבות ב"דראפט" של השנים הבאות ומקווה לבנות קבוצה גדולה סביב ג'ורדן.

אינדיאנה צירפה העונה את הוותיק ג'ק ראמזי כמאמן. מודיסוף מתחיל הרכב השחקנים הצעיר והמעולה להביא נצחונות. להוימן, וטיסדייל, סטפנוביץ' (2.14), וורן פלמינג וה"רוקי" צ'אק פירסון צפויות שנים טובות בליגה.

קליבלנד רכשה מאמן ותיק ומצליח, לני וילקינס מסיאטל, וביצעה שידוד מערכות רציני בראשותם של שלושה "רוקיס" — דורטי (2.14), הרפר וג'ון ויליאמס. הפנים קדימה.

יוסטון מודאגת: סמפסון פצוע

דאלאס היא המובילה בליגה המרכזית. מארק אגוויר ורולאנדו בלקמן, יחד עם סם פרקינס והגרמני דטלף שרמפף, רצים השנה בתנופה רבה. הבעיה הרגילה — חסרונו של ציר רומנטי — עלולה להיות קריטית בשלבי הגמר.

יוטה־ג'אז: יוטה היא קבוצה צנועה, ללא כוכבים גדולים וללא משכורות־ענק המצליחה להפיק את המכסימום משחקניה.

יוסטון רוקטס: סגנית האלופה מהשנה שעברה נמצאת בצרות. שניים משחקניה, ויגינס ולויד, הושעו בגלל סמים וכוכבה ראלף סמפסון נפצע בברכו ויעדר עד למשחקי הפליי־אוף. הקבוצה תיאלץ להיאבק קשה כדי לזכות במקום בשלב הגמר. מקסוול הוותיק נרכש מהקליפרס לסייע לאולג'ואן מתחת לסלים.

דנבר־נאגטס מאכזבת מאוד. הקבוצה שרצה נהדר לפני שנה מתקשה להתאושש מפציעת אחד מכוכביה, קלווין נט. אלכס אינגליש ולפאייט ליוור (1.88), המוביל את ה"גארדים" של הליגה בריבאונד, עם ממוצע של 10 למשחק — הם כוכבי הקבוצה.

סאן־אנטוניו היא בתהליך של חילוף־משמרות ובניית קבוצה. ל"ספארס" יש את אחד הקווים האחוריים הטובים בליגה עם אלווין רוברטסון, ג'וני מור וג'ונג'י דראקינס, אבל כאנ.בי.אי. צריך גם כוח מתחת לסל.

סקרמנטו מפתיעה בחולשתה. בקבוצה מספר שחקנים טובים כמו רג'י תאוס ודריק סמית אבל משום מה אינה מצליחה לנצח.

אין יריב ללייקרס

בליגה המערבית אין כל חדש. הלוס־אנג'לס לייקרס ממשיכה לנצח, בניצוחם של המג'יק ג'ונסון, וורטי, ביירון סקוט ועבדול ג'אבר הנצחי. השאלה הגדולה היא כיצד תתמודד הלייקרס עם הכוח המזרחי מתחת לסל.

פורטלנד מפתיעה לטובה. לאחר פציעתו הקשה של הסנטר סם בואי (2.16) הפסידה הקבוצה בצרורות. סם ג'ונסון הובא מסאן־אנטוניו והתאקלם היטב בקבוצה, בניצוחם של פאקסון דרקסלר וקיקי ונדראוי. השתפרה וכאשר באי־יחזור יש לה פוטנציאל לאליפות.

סיאטל: הקבוצה המפתיעה של העונה. לפני התחלה ביצעה סיאטל מכירה כללית תמורת ה"דראפט" בשנים הבאות. הציר סיקמה נשלח למילווקי, ותיקים שחזרו אבל תום צ'יימברס, קסבייר מקדניאל ודייל אליס שבא מדאלאס, עם המאמן המצויין שחום־העור ביירקסטאף, מבטיחים עתיד לקבוצה.

גולדן־סטייטס: ה"לוחמים" מסן־פרנציסקו מפתיעים השנה לטובה. ג'ו.בי. קארול (2.14) נותן סוף־סוף את מה שציפו ממנו כל השנים. יחד עם "סליפי" פלויד וכרים מלין רצה הקבוצה היטב. לשיחרור מלך־הסלים הפצוע, פרציוס שורט, יהיה גם לגולדן־סטייטס מה לומר בשנים הבאות.

פיניקס־סאנס ולוס־אנג'לס קליפרס אינן במיטבן. בפיניקס בונים קבוצה, ומקומם לשיפור בעתיד [illegible]. ה"קליפרס" קבוצה תשושה עם המאמן הגרוע בליגה.

בסיכומו־של־דבר, הליגה הזאת צמודה ומעניינת וצפוי מאבק עז על הזכות לשחק בפליי־אוף. דומה כי השנה משמעותה פציעות רבות מאוד של שחקנים־מפתח על הצלחת הקבוצות.

התביעה: נוכיח כי זהו „איוואן האיום"

(המשך מעמוד ראשון)

המדינה, את הרקע לעליית הנאצים ולהקמת מחנות־הריכוז. הוא הטעים את מעמדו המיוחד של מחנה טרבלינקה, שהיה מחנה־מוות בלבד. הוא הזכיר, כי שנאתם היוקדת של אלמנטים מבני העמים הכבושים, אשר שאפו להיפטר מהיהודים, סייעה למלאכת ההשמדה.

בצבעים קודרים תיאר תמונות זוועה ממה שהתרחש בטרבלינקה, ששביבים ממה שהיו בו, כפי שמסרו ניצולים בודדים ששרדו.

אנו זכאים לשפוט

מדינת־ישראל זכאית לשפוט אדם גם על מעשים שעשה לפני 45 שנה, אמר התובע. זכות זו מעוגנת בחוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם משנת 1950 ואין התיישנות חלה עליו.

לבלטמן אין צל של ספק: האיש העומד למשפט הוא „איוואן האיום". עדי הזיהוי ומשקלן המצטבר של העדויות והראיות שבידי התביעה אינם מותירים ספק בדבר זהותו של הנאשם כ„איוואן האיום" ובדבר הפשעים שביצע.

„ננתץ את האליבי"

עו"ד מיכאל שקד, מצוות התביעה, שחתם בדבריו את יום הדיונים הראשון, אמר בתום נאום הפתיחה של בלטמן, כי התביעה תנתץ את האליבי של דמיאניוק ותוכיח, כי אין בו כלום. בימים הקרובים ייקראו הניצולים להעיד. הם יזכרים מה שאירע. יהיה זה אולי אחד המשפטים האחרונים בהיסטוריה, שבו יתייצבו ניצולים ויגידו: כך ראינו ואוי לעיניים שכך ראו.

היום העדויות

עו"ד שקד ניסה לשמוט את הקרקע מטענת האליבי של דמיאניוק. הוא אמר, כי דמיאניוק לא שהה במחנה העקורים חולם, אלא שהה באותה תקופה בטרבלינקה. הוא פירט אילו עדויות יובאו במהלך המשפט. העדות הראשונה הינה של ד"ר יצחק ארד, יו"ר „יד ושם", אשר יידרש לרקע ההיסטורי שבתוכו פעל מחנה טרבלינקה.

בהתייחס לתעודת החייל שהוצאה לדמיאניוק במחנה האימונים טרווניקי, יסביר ההיסטוריון מטעם משרד המשפטים הגרמני, פרופ' שפלר, את מהותה של התעודה, את התקופה שבה הוצאה, את החותמות והחתימות שבה וכל זאת כדי להוכיח את אמיתותה. בקשר לאותה תעודה, תעלה התביעה גם שני מומחים לבדיקת מסמכים, האחד מארה"ב והשני מישראל.

אספקט נוסף של זיהויו של דמיאניוק יועלה ע"י פטרישיה סמית, אנתרופולוגית מאוניברסיטת ירושלים, שהתמחתה בנושא קלסתרונים. היא תדגים ניסוי פשוט של השוואה בין תמונות הנאשם, כפי שהן מופיעות בתעודה מטרווניקי, לבין תמונות שונות שלו שצולמו במשך הזמן.

כן יעידו במשפט ניצולים. „אין מדובר באנשים שנתקלו בנאשם כהרף עין. מדובר באנשים, שהביטו בו חודשים רבים עין בעין, והם מכירים אותו ללא צל של ספק. אלה אנשים שהכירו את הנאשם בהיותם בני 16 עד 20. היום הם בני כ־60. קשה להאמין, שאדם כגיל 60 אינו זוכר תמונות וחוויות כאלה משנות העשרים שלו."

„במלוא הסמכות"

במושב הפתיחה פסק בית־הדין המיוחד, כי הוא פועל „במלוא הסמכות". בית־הדין דחה את השגות ההגנה, כי הסגרתו של דמיאניוק לישראל היתה מעשה בלתי־חוקי, שכן העבירה בגינה הוסגר, מוגדרת בארצות הברית כרצח ואילו כאן נאשם דמיאניוק בסעיף אחר — פשעים כלפי העם היהודי על־פי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם ובפשעי־מלחמה.

„הנאשם אינו האיש"

עם קבלת החלטה זו, ביקש סניגורו הישראלי של הנאשם למסור הודאה, שתמציתה: ההגנה מודה שהיתה במחנה־המוות טרבלינקה מפלצת־אדם ושמה איוואן גרוזני, ומודה בכל העוונות המיוחסות לה, תוך כפירה מוחלטת בכך שהנאשם הוא אותו איש. בקשתה לא לגולל את פרשת האימים הושבה ריקם.

שאלת המפתח — זיהויו של הנאשם כ„איוואן האיום", רב־הטבחים מטרבלינקה. על־ידי סניגורו של דמיאניוק מארק אוקונור, שחזר על גירסתו, שאותה הוא עומד להפוך לציר המרכזי של טיעוניו: האיש הזה, העומד למשפט, איננו האיש שבו אתם מדברים. לדבריו, מרשו לא היה כלל בטרבלינקה, אלא היה שבוי־מלחמה סובייטי בידי הגרמנים.

בקידה ובחיוכים

משפטו של ג'ון דמיאניוק נפתח בשעה היעודה, 8.30 בבוקר, באולם הקטן של „בנייני האומה" בירושלים. הנאשם הקדים להתייצב באולם, כשהוא מלווה במשמר צמוד של שוטרים.

דמיאניוק, לבוש בחליפתו החומה, שבה נראה בהופעותיו הפומביות הקודמות, החווה קידה לעבר הקהל, הניף ידיו ובירך את הנוכחים ב„בוקר טוב" בעברית. חזותו העליזה היתה ועמדה בסתירה בולטת לחומרת האשמות שהועלו נגדו. הוא התחבק עם סניגורו ועם בנו ג'ון והתיישב במקומו.

עיתונאים וניצולים

האולם הקטן היה גדוש עיתונאים וצלמים ישראלים וזרים. פה ושם הסבו ניצולי־שואה, וכמובן לא נעדר המפגין הנצחי, יצחק שמואלי. אחד מאותם אודים מוצלים, רב פוקס מפתח־תקוה התאפק בקושי רב עד לסיום ישיבת בית־הדין הראשונה ואז פרץ בבכי־תמרורים. „כל משפחתי הושמדה," מרר בבכי. „תנו לי לפחות את הזכות לדבר."

את הכנסת ייצגו הח"כים חייקה גרוסמן, דב שילנסקי ושבח וייס — שלושתם ניצולי־שואה.

עם כניסת השופט, אב בית־הדין השופט העליון דב לוין, והשופטים המחוזיים דליה דורנר וצבי טל, לאולם, קם הקהל ומיד, ללא שהיות, הוזמן הסניגור אוקונור להרצות את טיעוניו.

בשתי שפות

אוקונור פתח באזהרה, כי אם יהיה זיכוי, תהיה ישראל במצב קשה, ולכן מוטב לשופטים להודות בטעות לאלתר.

השופט לוין: „מה הקושי? זיכוי רק יביא לתפארת המערכת השיפוטית, שיש לה העוז והכוח להודות בטעות."

המשפט מתנהל בשתי שפות: השופטת והתביעה מדברים עברית ואילו אוקונור, המאזין לתרגום סימולטני, משיב בשפתו אנגלית. „אני מרגיש כאילו אני נתון בבליל לשון" — העיר באחת ההזדמנויות. השופט לוין: „אני ממליץ לך ללמוד, עד סוף המשפט, עברית."

„הוא לא היה שם"

„מעולם לא היה ג'ון דמיאניוק בטרבלינקה או בכל מחנה השמדה אחר". אמר. לדבריו, נתפס דמיאניוק במערבולת של שלוש מעצמות גדולות, ברית־המועצות, ארצות־הברית וישראל, ולכל אחת כוונות ויעדים פוליטיים משלה. כדי להרשיע את דמיאניוק. הוא אמר, כי דמיאניוק שירת בצבא האדום, נפצע ביוני 1942 בקרבות נגד הרייך השלישי באיזור קרים, נתפס על־ידי הגרמנים ואושפז בבית־החולים. הוא היה שבוי בידי הגרמנים במחנה ומני בקרים ושהה שם שלושה שבועות. בתחילת קיץ 1942, הועבר מאזור קרים למחנה עצירים אחר במזרח פולין, ליד העיר חולם. במחנה זה היה עצור בתנאים תת־אנושיים במשך 18 חודשים.

אוקונור טען, כי לאחר תקופה זו, נהרס מחנה ההשמדה טרבלינקה. לטענתו, ממחנה חולם נלקח דמיאניוק, יחד עם 300 אסירים אחרים, לאזור גבול אוסטריה. שם גוייס למחנה שחרור לאומי פרו־נאצי, שבו שירתו האוקראינים. מי שגוייסו למחנה השחרור הלאומי, הוכרזו על־פי החוק הסובייטי לפושע ולמתנגד המשטר הסובייטי. לאחר תקופה קצרה באיזור גבול אוסטריה, הועבר למחנה ליד העיר מונציגן, בגבול שווייץ. בשנת 1944 נותר דמיאניוק חבר בכוחות הפרו־נאצים ושהה עד תום המלחמה במונציגן. עם סיום המלחמה, עבר למחנה עקורים, עד שהיגר לארה"ב, בשנת 1949.

„אף פעם לא הפעיל תא־גאזים ולא שירת במחנות־השמדה, וזוהי עלילה של שלטונות ברית־המועצות," אמר הסניגור.

„הוא האיש"

לעומתו, טען בלטמן:

דמיאניוק הוא „איוואן האיום", העומד לדין על שנטל חלק במעשים החמורים ביותר שבוצעו מאז היות הארץ. איש לא העלה על הדעת, עד מלחמת העולם השנייה, מראה של עשרות ומאות אלפי אנשים, נשים וטף, עירומים ויחפים, נדחפים במכות, ביריות ובחבלות אל תוך תאי־הגאזים, על־מנת להיות מוצאים מעברם השני של תאים אלה ללא רוח־חיים. מחזות כאלה לא נודעו בעולם עד אשר הומצאו ע"י המוח הגרמני והוצאו אל הפועל בשיטתיות שטנית ע"י הנאצים ועוזריהם מבין תושבי הארצות הנכבשות.

דמיאניוק מואשם בפשע כלפי העם היהודי, פשע כלפי האנושות, פשעי־מלחמה ופשעים כלפי בני־אדם נרדפים. הוא מואשם בכך, שרצח מאות אלפי אנשים. במשפט זה יוכח, כיצד נהג להתעלל בקורבנותיו, אנשים חסרי־ישע, אשר הגורל הביאם אל בין ידיו שעה ששירת באחד ממחנות־ההשמדה האיומים ביותר, מחנה שנבנה למטרות רצח המוני.

„הוא לא הסתפק"

פרקליט המדינה תיאר את הרקע למכונת־ההשמדה הגרמנית ואמר: „אנו נוכיח, כי הנאשם, אשר מוצאו מאוקראינה, אשר נפל בשבי הגרמנים במהלך הקרבות בחצי־האי קרים, התאמן בבסיס האימונים טרווניקי ואחר־כך הועבר עם אוקראינים אחרים לשרת במחנה־ההשמדה טרבלינקה. שני אוקראינים היו ממונים על דחיסת היהודים לתאי־הגאז ועל הפעלת המנוע — אחד ניקולאי, והשני „איוואן האיום". הוא איוואן דמיאניוק. איוואן וניקולאי עמדו בפתח תאי־הגאזים, כשהם מקבלים כמעט מדי יום ביומו את פניהם של אלפי יהודים עירומים כביום היוולדם, אשר עלו אליהם במעלה דרך, שנקראה בלעג מרושע „הדרך לשמים". בידי השניים היו פיגיונות או מגלבים והם זירזו את הקורבנות להיכנס לתוך תאי־הגאזים, תוך שהם חובטים בהם במכשירים שבידיהם, חובלים בהם עד זוב דם ודוחסים אותם אל תוך תאי־הגאז, אשר כל אחד מהם הכיל מאות אנשים, נשים וטף.

„משנאטמו דלתות תאי־הגאז, נתפנה הנאשם להפעיל את מנוע הטנק, וכאשר לא נותר בחיים איש מבין הקורבנות, נתנו אנשי הס.ס. הוראה לעובדי־הכפייה היהודיים לפתוח את הפתחים בצידו השני של התא ולהוציא משם את הגוויות.

„הנאשם לא הסתפק במעשי אכזריות במהלך דחיסת האנשים לתאים, אלא נהג להתאכזר ליהודים, להכותם ולרצחם במו ידיו ביריות, במכות־רצח, במחיצת ראש בין גדרי התיל ובסימונים, על מנת שיומתו על־ידי אנשי הס.ס. במחנה."

המרד

בלטמן אמר עוד, כי לאחר מפלת הצבא הגרמני בסטלינגראד, ניתנה הוראה לשרוף את הגוויות ולטחון את העצמות עד דק, לבל ישאר שריד לכל מה שהתרחש במחנות. היהודים עובדי־המחנות נאלצו לעסוק בשריפת גוויות ובטחינת עצמות, אף זאת תחת התעללות חסרת־מעצורים של הגרמנים ושל האוקראינים, שביניהם הצטיין „איוואן האיום", הוא איוואן דמיאניוק.

רבים לא עמדו במעמסה הכבדה. הם כשלו פיסית ונפשית ומצאו מותם מידי הנוגשים או איבדו עצמם לדעת. אחרים המשיכו בעבודת־כפייה, תוך תקווה שיגיע יום השיחרור. בתנאים בלתי אנושיים אלה, תיכננו יהודים לנקום בגרמנים ולהימלט מן המחנה, מתוך תקווה, שלפחות חלק מהם יצליח למצוא מקלט ולהביא את סיפור־האימים לידיעת העולם הגדול. ואכן, מתי מעט הצליחו להימלט בדרכים שונות ולספר את סיפורם מסמרי השיער למי שהיה מוכן להאמין.

בלטמן תיאר את המרד שפרץ בטרבלינקה ב־2 באוגוסט 1943. הוא אמר, כי האות לתחילתו של המרד היתה זריקת רימון־יד. למרבה האסון, קרתה תקלה והמרד החל בשעה מוקדמת מן המתוכנן ורבים מן המורדים לא קיבלו את הכלים שנאגרו בחשאי כדי להבטיח את הצלחת ההתקוממות. המרד שינה איפוא את אופיו בעיצומה התקלה: חברי המחתרת התנפלו על אוקראינים וגרמנים במטרה לחטוף את נשקם ושלחו אש בחלק מבנייני המחנה. רוב הכלואים החלו לנסות להימלט מן המחנה. שומרי המחנה, הזקיפים על המגדלים, פתחו באש והרגו מאות. רק מספר יהודים הצליחו להימלט. מהנמלטים מצאו רבים את מותם אחר־כך ורק מעטים מאד נשארו בחיים, חלקם עלה ארצה וחי בה עד היום.

המחנה נמחק

בניגוד לתוכנית המרד, לא נפגעו תאי הגאזים והפגיעות בגרמנים ובאוקראינים היו מעטות. לאחרין פשטה שמועה בדבר מותו של „איוואן האיום" במרד זה. במשפט יוכח, כי שמועה זו אינה נכונה. לאחר המרד, המבקר היום בפולין ועולה לטרבלינקה, לא יראה דבר. מחנה ההשמדה נמחק.

„איננו בני־חורין לסלוח"

כעת נפנה פרקליט המדינה לדון בשאלה האם אומנם ראוי לשפוט אדם על מעשים שעשה לפני 45 שנים, והאם מדינת־ישראל היא הרשאית לשפוט אותו. על שאלה זו ענה פרקליט המדינה תשובה ברורה אחת, תשובה חיובית. הוא אמר, כי המחוקק, בקבלו את החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, נתן את התשובה לכך. הכנסת הביעה בכך את דעתה, כי מדובר בפשעים האיומים ביותר בהיסטוריה ובתופעה ייחודית, אשר לא תהיה כמוה. פשעים שאין עליהם סליחה ומחילה וכל מי שנטל בהם חלק, חייב לתת על כך את הדין עד קץ הימים. מדינת־ישראל אינה בת־חורין למחול ולסלוח, כשם שאינה בת־חורין לא להמשיך לנסות לאתר פושעי־מלחמה באשר הם שם ולדאוג לכך שימצאו מגנות.

מגילת העינויים והמוות

במהלך משפט זה יופיעו לפניכם ניצולי־שואה, אודים מוצלים ממחנה ההשמדה טרבלינקה, אנשים אשר עבדו במחנה, שבועות וחודשים בפיקודם של גרמנים ואוקראינים, וביניהם „איוואן האיום". אחרוני העדים, ששרדו מחרושת המוות, יפרשו בפניכם, שופטי ישראל, את מגילת העינויים והמוות ואת חלקו של הנאשם בגיהנום ההוא. למעלה מ־40 שנה חלפו מאז אך אין בכך כדי לגרוע כהוא זה מן האימה ומיכולתם של העדים לזהות את מי שנטל בה חלק.

„עדי הזיהוי, כל אחד לעצמו, ולא כל שכן משקלן המצטבר של העדויות והראיות הנוספות אשר בידי התביעה, אינם מותירים ספק בדבר זהותו של הנאשם „איוואן האיום" ובדבר הפשעים שאותם ביצע.

שמיעת העדויות תחל כנראה הבוקר.

פרוייקט „הלביא" מעסיק מחצית מעובדי „אלתא"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„פרוייקט „הלביא" מעסיק היום כחצי מכוח האדם ההנדסי של „אלתא" וטמון בו פוטנציאל רב שיבוא לידי ביטוי בעתיד". אמר מנכ"ל „אלתא" ד"ר נינו לוי לשר הבטחון יצחק רבין, שביקר אתמול במפעל.

ד"ר לוי סקר בפני השר את תכניות הפיתוח, הייצור, השיווק והמכירות של „אלתא" וציין כי כמה מערכות טכנולוגיות שפותחו בסוף העשור הקודם הגיעו לידי מימוש מבצעי בצה"ל. בדברו על היבטים כלכליים בפעילויות אלה, צוין כי יצוא אלתא ב־1986 הגיע ל־85 מיליון דולר לעומת 66 מיליון דולר שנה קודם. דבר ההזמנות שבידי החברה כיום מגיע ל־300 מיליון דולר מזה שני שלישים ליצוא.

נמסר כי „אלתא" מספקת עבודה ל־300 קבלני משנה בארץ בהיקף של 42 מיליון דולר בשנה. חלק מהמערכות הימיות והמוטסות המפותחות עבור צה"ל ב„אלתא" הן נגזרות של מטוס „הלביא".

מחסור במלט בישראל — שפע במלט בשטחים

מאת רפאל גאון

כתב „על המשמר"

מי שניסה בימים האחרונים למצוא שק מלט אחד באשקלון — התקשה מאוד. זהו המצב גם באשדוד וקרוב לוודאי גם בערים רבות אחרות.

לעומת זאת משאיות עמוסות מלט לעייפה נוסעות לעזה ולחברון. מחיר המלט הרשמי הוא 5.5 ש"ח + מע"מ. מחיר אותו שק מלט בעזה הוא 8 ש"ח, והיו אנשים שקנו בשבוע האחרון שקים בודדים בעיר זו גם תמורת 11 ש"ח. אחד מסוחרי המלט באשקלון סיפר לי אמש כי שוחח על הנושא עם הנהלת „נשר" וזו נאמר לו כי תקלה במכונה מסויימת גרמה להקטנת הייצור ב־30% ולכן מי ששילם בינואר מקבל עכשיו 70% מהיקף הזמנתו. על שאלתו של הסוחר כיצד זה שיש שפע של מלט בעזה, השיב איש הנהלת „נשר": „מי שמשלם — מקבל".

שמיר יפעל לבטל מעמד

(המשך מעמוד ראשון)

הראשון של ביקור ראש הממשלה בארצות־הברית. עשרות עתונאים וצלמים נדחקו והצטופפו בחדרו של שמיר כדי לשמוע את התייחסותו לנושאים העומדים על פרק היום של ישראל ושל ארצות־הברית. שמיר שהגיע לניו־יורק עם פמלייתו ביום שני לפנות בוקר ונפגש בחדרו בשעות הבוקר עם שגריר ישראל בארצות הברית מאיר רוזן ועם השגריר באו"ם בנימין נתניהו וכן עם אישים יהודיים.

נפגש עם כוח המשימה

את ארוחת הצהריים סעד בחברת אישי כוח המשימה הכלכלי וביניהם רויד המלין יו"ר הבונדס, חיים לנדר, הרווי קרוגר, מנכ"ל החברה הפיננסית שירסון ליהמן, ונציגים ישראליים. אנשי כוח המשימה דיווחו במשך כשעה על פעילותם בנושאי שיווק תוצרת ישראלית בסופרמרקטים, גיוס השקעות, שיתוף פעולה בתחומי המחשבים והתיירות. ראש הממשלה הבטיח את עזרת ממשלת ישראל ליוזמות של כוח הפעולה ואמר כי הוא עשוי לסייע למהפיכה כלכלית בישראל בה יעברו ענפים משקיים שלמים מהסקטור הציבורי לסקטור הפרטי.

מרוצה מהאווירה

שמיר שביקש לעמוד בראשית ביקורו על הלוך הרוחות בציבור האמריקני לאחר ארועי הימים האחרונים, היה מרוצה מאד מהאווירה שמצא. מבקריו של ראש־הממשלה הפצירו בו כי ישראל לא תיכנס לעסקה עם ארגוני הטרור והוא אמר שכלל לא מעלים על הדעת לעשות זאת.

שולץ יקדיש „ישיבה שלמה"

(המשך מעמוד ראשון)

בכמה צעדים נוספים, במאמץ לקדם צמיחה כלכלית ממשית.

ראש־הממשלה, שהגיע אתמול בבוקר לניו־יורק, יטוס לוושינגטון הבוקר ומחר מזומנת לו פגישה עם הנשיא רונאלד רייגן בבית הלבן. ביום ה' ייפגש עם סגן הנשיא ג'ורג' בוש ועם שר־ההגנה קאספאר וויינברגר. צפויות לו פגישות גם עם רבים מחברי הקונגרס וביום ה' ינאם במועדון העיתונות הלאומי בוושינגטון.

פולארד ואיראן

נציגים אמריקניים וישראליים אמרו אתמול, כי הגילויים שפורסמו באחרונה על ג'ונתן פולארד, שמהם מסתבר, כי פעולות הריגול שלו למען ישראל היו חמורות משיערו לפני־כן, ופרשת מכירות הנשק לאיראן יעיבו במידת־מה על ביקורו של ראש הממשלה. אך שני הצדדים מסכימים, כי אין להניח ששמיר ונציגיו הראשיים של המימשל האמריקני יקדישו זמן רב מדי לדיון בנושאים אלה. לעומת זאת צופים, כי סגל העיתונאים בוושינגטון יציף לשמיר לא מעט שאלות על הנושאים הללו.

מעמד של בעלת־ברית

בשבועות האחרונים, הודיעה ארה"ב לישראל ולכמה מדינות ידידותיות אחרות, בכללן מצרים, יפאן, אוסטרליה וניו־זילנד, כי הן יוכלו מעתה להתחרות על זכייה בחוזים לייצור בטחוני בשביל ארה"ב בתנאים זהים לאלה של בעלות־הברית בנאט"ו. תעשיות הבטחון של ישראל לחצו מכבר לקבלת מעמד זה של בעלת־ברית עיקרית שאינה חברה בברית נאט"ו. אך עד כה, לא עשתה ארה"ב את הצעד הנוסף, שהוא מתן הרשאה לבעלות־ברית אלה, שאינן חברות בנאט"ו, לרכוש ציוד צבאי אמריקני במחיר שגובה ארה"ב מחברות הברית הצפון־אטלאנטית. ישראל לוחצת מכבר על ארה"ב לעשות צעד זה, כדי שתוכל לחסוך סכומי כסף ניכרים.

מה קורה בירדן

צופים, שראש הממשלה יביע את דאגתה של ישראל נוכח הסימנים המעידים, כי חל סחף ביחסה של ירדן לישראל. נציגים ישראליים אומרים, כי יש ראיות המעידות על שינוי אפשרי בעמדתה של ירדן, שעל־פיה אסורה עד כה מעבר מחבלים משטחה אל הגדה המערבית. בעלי הטור אוואנס ונובאק כתבו אתמול ב„וושינגטון פוסט", כי שמיר יציג לפני הנשיא ראיות, כי לפני ימים אחדים, ניסו שתי משאיות ירדניות, עמוסות חומרי־נפץ, לצלוח את נהר הירדן אל הגדה המערבית. ראש הממשלה ידגיש, כי חדירה כזו אינה אפשרית בלא שיתוף־פעולה של שלטונות ירדן, ועל כן יש להניח, שחוסיין מוכן להשלים עם „סיבוב חדש של אלימות".

נציגים אמריקניים דוחים השקפה זו וטוענים, כי חוסיין ומשטרו ממשיכים להתיר לציוד השקט לאורך גבולם עם ישראל. „השקט כזה משרת את האינטרס הירדני", אמר פקיד רשמי אמריקני.

ביום ו' יטוס שמיר ללוס־אנג'לס ומשם ישוב לניו־יורק בתחילת השבוע הבא.

לקראת הבחירות בהסתדרות המהנדסים

בקריאה לכלל ציבור המהנדסים להצטרף אל הרשימה ולהבחר ולהביור, הסתיים דיון שנערך במסגרת היערכות מפ"ם לקראת הבחירות לוועידה העשירית של הסתדרות המהנדסים אשר תתקיים ב־26.3.87.

מפ"ם קוראת לציבור המהנדסים המוכן להיאבק לקיום בחירות דמוקרטיות בהסתדרות המהנדסים והרוצה להבטיח שהסתדרות זו תשמור על זיקתה להסתדרות הכללית ולמערכותיה, תוך מאבק להעלאת קרנו של המהנדס ולקידומו המקצועי והחברתי. „להצטרף אל יוזמת מפ"ם ולכונן רשימה משותפת", אמר בסיכום הדיון חנן ארז, מזכיר המרכז.

ועדה מקומית לתכנון ובניה

גליל מרכזי

רחוב לוחמי הגטאות 10 — עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

[illegible]

אסון צ'רנוביל עלול לגרום 75 אלף מקרי מוות ב־50 שנה

שיקאגו. — התאונה שאירעה אשתקד בכור הגרעיני הסובייטי בצ'רנוביל עלולה לגרום ל־75 אלף מקרי מוות מסרטן ב־50 השנים הבאות — אמר אתמול ד"ר רוברט גייל, ראש צוות מומחים, שערך השתלות מוח־עצמות לקורבנות התאונה בצ'רנוביל.

ד"ר גייל מעריך, כי 5,000 עד 140 אלף מקרים נוספים של סרטן יהיו ברחבי תבל כתוצאה מן התאונה הזאת. כמחצית מן הלוקים במחלה עתידים למות ממנה.

„מבחינת האחוזים, זהו מספר קטן יחסית, בהשוואה למיליארדי בני־האדם שנחשפו לקרינה", אמר ד"ר גייל. „אף־על־פי־כן, זהו מספר טראגי, והסובייטים עושים כל אשר לאל ידם כדי לאתר את אלה הנתונים בדרגת הסיכון הגבוהה ביותר".

הוא ציין, כי המדינות העיקריות, מחוץ לבריה"מ, העלולות להיפגע במקרי מוות כתוצאה מן האסון, הן גרמניה, איטליה ופולין. אולם ד"ר גייל מעריך כי גם 15 אמריקנים עלולים למות מסרטן ב־50 השנים הבאות כתוצאה מן הקרינה שספגו מן הענן הרדיו־אקטיבי שריחף בשמי ארה"ב בימים שלאחר התקרית.

זמן קצר לפני מתן הרצאתו, חזר ד"ר גייל מסיור בסביבות הכור הגרעיני בצ'רנוביל. הוא תיאר את הישובים בסביבות הכור כערי רפאים, שנהפכו לבסיס צבאי בקוטר של 100 ק"מ סביב תחנת הכוח הגרעינית. (ע"ר)

„פקידים אמריקניים בכירים היו מעורבים בפרשת הנשק לאיראן"

מעלה ה„ניוזוויק" ■ לדברי העיתון: דיווח נורת' על כל פעולותיו לפקידים בבית הלבן

ניו־יורק. — עדויות, שנאספו באמצעות מערכת התשדורות הממוחשבת של המועצה לבטחון לאומי בארה"ב, מבהירות, כי פקידים בכירים בממשל האמריקני היו מעורבים יותר מכפי שסברו תחילה בפרשת מכירות הנשק לאיראן והסיוע החשאי למורדי ניקאראגואה. מסר אתמול „ניוזוויק", בצטטו מקורות שזהותם לא נמסרה לפירסום.

השבועון מוסיף, כי אוליבר נורת, עוזרו של יועץ הנשיא לבטחון לאומי, לא פעל לבדו, אלא מסר אינפורמציה מלאה לממונים עליו על כל מה שעשה. נורת פוטר מתפקידו לאחר שנחשפה שערוריית מכירות הנשק לאיראן.

לדברי השבועון, יש אף יסוד לסברה, כי במקרים מסויימים, ניסו בכירי המימשל להעלים את האמת. „ניוזוויק" נוקב במיוחד בשמותיהם של דונאלד רייגן, ראש צוות הבית הלבן, וויליאם קייסי, שהיה מנהל סוכנות הביון המרכזית (סי.איי.אי), המאושפז בבית־חולים למן חודש דצמבר, ואדמירל ג'ון פוינדקסטר, לשעבר יועץ הנשיא לבטחון לאומי.

מסר אינפורמציה

„סגן־אלוף אוליבר נורת, שנחשב עד כה לדמות המרכזית בשערוריית הנשק לאיראן, לא פעל באורח עצמאי, אלא מסר אינפורמציה מלאה לממונים עליו על כל פעולותיו", כותב השבועון. דונאלד רייגן ידע כמעט בוודאות על המאמצים שעשה נורת להשגת כספי־סיוע ממקורות פרטיים בשביל מורדי ניקאראגואה, אך אין וודאות שהוא ידע על העברת כספים למטרה זו מרווחי עיסקת הנשק עם איראן.

לדברי השבועון, יש סימנים המעידים, כי נורת, פוינדקסטר וקודמו בתפקיד רוברט מקפארליין ניסו „לארגן את העובדות" בעת שהתפוצצה השערורייה. לדברי השבועון, ניסו לארגן לוח־זמנים של המאורעות בצורה שתוכיח, כי הנשיא רייגן לא נתן אישור למשלוח הראשון של נשק לאיראן, באוגוסט 1985. לוח־הזמנים הזה היה „נכון מבחינה טכנית", על אף העובדה שהנשיא ידע על התוכניות למשלוחי נשק.

חאשוגי והסעודים

„ניוזוויק" מוסר בשם מקור יודע דבר, כי המיליארדר הסעודי עדנאן חאשוגי, שפעל כמתווך בעיסקת הנשק, עורר עליו את זעמם של ראשי המשטר במולדתו, סעודיה. הסעודים כעסו על שחאשוגי ניהל עסקי מסחר עם ישראל במהלך הספקת הנשק, והם אף שקלו את האפשרות להגיש לארה"ב בקשת הסגרה נגדו. בסופו של דבר נמנעו מכך, מתוך הנחה ששום בית־משפט אמריקני לא יכיר במסחר עם ישראל כסיבה הגיונית לבקשת הסגרה.

לאחר מכן, ניסו הסעודים להחרים את נכסיו בסעודיה, אך התברר להם, כי הוא שיעבד את כל נכסיו בארץ מולדתו בערבות להלוואה בסך 22.7 מיליון דולר. השבועון אינו מוסר פרטים נוספים על ההלוואה הזאת. „לחאשוגי אין אף פרוטה אחת בממלכה הסעודית", מצטט „ניוזוויק" את דבריו של אותו מקור. (ע"ר, ע"צ)

משפחה פלשתינית ליד ג'יפ חמוש ששבת מ„מלאכתו" לזמן מה במחנה הפליטים באר אליאס במערב־ביירות המוסלמית, אחרי שנמלטה ממחנה בורג' אל־בראג'נה, שהיה נצור במשך יותר משלושה חודשים (צילום: אי.פי.)

„הפלשתינים הרעבים קנו הכל — אפילו אוכל לציפורים"

צור. — זה היום השני ברציפות, שאלפי פלשתינים זורמים ממחנה הפליטים ראשידיה, בדרום־לבנון, אל העיר צור, כדי להצטייד במזון ובמצרכים אחרים, בעקבות הכרזת תנועת „אמל" השיעית בדבר הסרת המצור מן המחנות לגבי הספקת מזון והספקה רפואית.

עם זאת הביעו רבים מהם את החשש, כי ההקלה במצור היא זמנית בלבד.

עשרות תושבים נשאו עמהם צרורות של חפצים ועזבו את המחנה מחשש למעשי אלימות נוספים. נשים נראו מובילות על ראשיהן משאות, ככל שיכלו לשאת.

בעל חנות בצור סיפר, כי כל מלאי המזון שהיה בחנויות בעיר נחטף על־ידי הפליטים. „צור נותרה ללא הספקת מזון. הפלשתינים קנו הכל, לרבות מזון לציפורים." אמר אחד מבעלי החנויות בעיר.

פקיד של „אמל" ציין, כי המצור עדיין לא הוסר כליל והבעיות טרם נפתרו לגמרי. „יש עדיין כמויות עצומות של נשק ותחמושת במחנה הפליטים," אמר הפקיד.

רבים מן הפליטים שיצאו מן המחנות סיפרו סיפורי־זוועה על הרעב ששרר במחנות בזמן המצור ועל הדרכים שבהם הצליחו להחזיק מעמד. חמור במיוחד היה הרעב במחנה בורג' אל־בראג'נה, ליד ביירות. התושבים שם אכלו בשר כלבים, חתולים אף עכברושים. בשיאו של המצור, ביקשו התושבים פסק־הלכה מאת חכמי הדת בשאלה, אם מותר לאכול בשר אדם מגוויות מתים, כדי לקיים את הנפש.

בנמל לארנאקה בקפריסין הוטענו אתמול 200 טונות מזון, תרופות ושמיכות על אוניה שעמדה להפליג ללבנון. האספקה הובאה לקפריסין על־ידי צי של מטוסים איטלקיים, בשביל הפלשתינים הנצורים במחנות הפליטים.

ראש ממשלת אוסטריה, פרנץ ורניצקי, הודיע בסוף השבוע שעבר, כי ממשלתו תשלח משלוחי מזון ותרופות למחנות. כדי להבטיח שהאספקה אכן תועבר למחנות, יש בדעת הממשלה האוסטרית לחלקה בין הפלשתינים הנצורים לבין לוחמי „אמל" השמים מצור על המחנות. (ע"ר, ע"צ, עסט"א)

„אל תניחו ל„איידס" לרקוד בקרנבל — הצטיידו בקונדום"

ריו דה־ז'נירו. — על רקע החשש מפני התפרצות אפידמית של מגיפת איידס, פתחה ממשלת בראזיל היום במסע כלל־ארצי של הסברה מינית, מתוך תקווה שהדבר יביא לצמצום הסכנה הכרוכה במגעים מיניים אקראיים.

הפעולה נעשית לקראת עונת הקרנבל בבראזיל, שעומדת להיפתח השנה ב־4 במארס. הקרנבל משופע בהלולות־סמאבה, נשפי מסכות ופעילויות לילית ומושך אליו רבבות מבקרים זרים. המקורות יוצאו פעילות מינית ללא קשיים.

פקידי משרד הבריאות בבראזיל אומרים, כי עונת הקרנבל היא תקופה מסוכנת במיוחד מבחינת ההדבקות באיידס, נוכח הפעילות המינית המוגברת של התיירים הזרים הזורמים למדינה, ביניהם גם הומוסקסואלים רבים.

המסר שמבקשים השלטונות להעביר לציבור, באמצעות כרוזים, מודעות בעתונים ופרסומות בטלוויזיה, הוא, שניתן להגביר את בטיחותה של הפעילות המינית על־ידי שימוש בקונדומים וצמצום מספר בני־הזוג עד כמה שאפשר.

במקביל למסע הממשלתי, פתחו גם ארגוני ההומוסקסואלים בפעולה משלהם, שתכליתה למנוע את התפשטות האיידס. במסגרת זו, פרסמו כרוזה שעוררה פולמוס במדינה. בכרוזה נאמר: „המין הוא דבר טוב ואל תניחו לאיידס לשנות זאת. הימנעו ממגע עם שכבת זרע, השתמשו בקונדומים. צמצמו את מספר בני־הזוג. אוננות הדדית מענגת ומקטינה את גודל הסיכון."

קבוצות שמרניות וחברי ועידת הבישופים הקאתוליים התלוננו, כי עצה זו עלולה להניע צעירים לפנות להומוסקסואליות. המזכיר הכללי של ועידת הבישופים, לוציאנו מנדס דה אלמידה, הגדיר את הכרוזה כסימן נוסף ל„התנוונות המוסרית" הפוקדת את בראזיל.

ההומוסקסואלים־גברים הם אחת משלוש קבוצות הסיכון הגדולות ביותר למחלת איידס. הקבוצות האחרות הן יצאניות ונרקומנים, המזריקים סמים לווריד. קהילות גדולות של הומוסקסואלים מצויות הן בריו דה־ז'נירו והן בסאו פאולו. (ע"ר)

נעצר אדם שחדר למעונו של הנסיך צ'ארלס

לונדון. — אדם שהתנהג בצורה חשודה בחצר ארמון קנסינגטון, מעונו הלונדוני של יורש־העצר הבריטי, הנסיך צ'ארלס, נעצר אתמול על־ידי המשטרה.

זהו מקרה שני השבוע, שאדם נעצר בתחומי ארמון קנסינגטון.

המשטרה מסרה, כי החשוד, גבר בן 55, נעצר בעת שהתקרב לאיזור פרטי בארמון. הם הוסיפו, כי לא יוגשו נגדו אישומים בגלל מצבו הנפשי.

בשבוע שעבר נעצר אדם בן 27, בלה מארק, ליד חומת ארמון קנסינגטון. הוא חבש מסכה על פניו ונשא פטיש בידו. הוא ממתין עתה למשפטו כנאשם בנשיאת ציוד פריצה וגניבה. (ע"ר)

ה„חיזבאללה": וייט אינו בידינו

ביירות. — ארגון החיזבאללה דחה אתמול בתוקף את דברי ואליד ג'ומבלאט, מנהיג הדרוזים בלבנון, כי אנשי החיזבאללה מחזיקים בשליח הכנסיה האנגליקנית, טרי וייט.

„אנו מגנים בתוקף את האשמות ג'ומבלאט בדבר מעורבותנו בחטיפתו של טרי וייט. היינו רוצים להאמין, כי בהשמיעו את דבריו, שגה במאמץ להשביע את רעבונה של העיתונות המערבית לכל פירור של ידיעה על בני־הערובה המוחזקים בלבנון."

„אנו מבינים למבוכתו של ג'ומבלאט בעניין חטיפתו של וייט, ידוע לו בוודאות, כי אין אנו יודעים יותר ממנו על החוטפים, שהיינו אמורים לשאת ולתת עם שליח הכנסייה האנגליקנית," נאמר בהודעת החיזבאללה. (איי.פי.)

ואלדהיים מכין תיעוד ש„יפריך ההאשמות נגדו"

וינה. — נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, אמר בסוף השבוע, כי משרדו עוסק בהכנת תיעוד כדי להפריך את ההתקפות הבלתי־פוסקות עליו בשבועות ובחודשים האחרונים.

בראיון עם העיתון הוינאי „דה פרסה" אמר ואלדהיים, כי הוא מצפה שהתיעוד הזה יזכה בגיבוי רשמי וכי ממשלת אוסטריה תגן על ראש המדינה.

ואלדהיים דחה את ההערכות, כאילו הוא מבודד מן העולם במקום מושבו בארמון הנשיאות בווינה. בחודשים האחרונים, אמנם רמזו כמה ראשי מדינות באירופה, כי לא היו רוצים שואלדהיים יבקר בארצותיהם. כמה שרי חוץ, ובכללם שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ, הסכימו לבוא לטקס הפתיחה של ועידת המעקב אחרי ועידת הלסינקי, רק אם לא תתקיים פגישה עם ואלדהיים.

„אני מתכונן לערוך את נסיעתי הראשונה לחוץ־לארץ לא לפני המחצית השנייה של 1987," אמר ואלדהיים. בהקשר זה הוסיף, כי גם קודמו בתפקיד רודולף קירכשלגר, ערך את ביקורו הראשון בחוץ־לארץ כעבור שנה מכניסתו לתפקיד. ואלדהיים הוסיף, כי נוכחותו באוסטריה היתה נחוצה בחודשים האחרונים בגלל המשבר הממשלתי שהיה בסתיו. (עסט"א)

● שני מנהיגים מוסלמיים־אמריקניים ממוצא ערבי, שהתעלמו מאיסור ממשלת ארה"ב לבקר בלבנון, קראו ביום שני בביירות לנשיא רייגן להרחיק את אניות המלחמה מחופי לבנון, כדי לסייע למאמצים למען שיחרור בני הערובה הזרים.

● ועדה ירדנית־פלשתינית משותפת, שהוקמה ב־1978 כדי להעניק סיוע פיננסי לפלשתינים בשטחים הכבושים, מתכוננת לגייס כספים נוספים עבור עבודתה.

● המשלחת של קרן המטבע הבינלאומית, שהתעכבה שבועיים בקהיר, עזבה בשבת את בירת מצרים בלי שהושג הסכם בין מצרים לבין קרן המטבע. נודע ביום שני מחוגים בנקאיים.

● רעייתו של ראש הממשלה הסוציאליסטי של יוון, אנדריאס פאפאנדריאו, פנתה אל שלטונות בריה"מ למען מסורב־העליה היהודי פרופ' אלכסנדר לרנר — מסר פקיד בכיר במשרד החוץ היווני.

הממונה של בתי־הכלא

(המשך מעמוד ראשון)

[illegible] הסובייטית במאנהטן, [illegible] יהודים את שיחרורו של [illegible]

[illegible]

שמונת מסורבי־העליה החליטו על כך משום ששמותיהם הוזכרו בידיעה בעתון במוסקבה, שבה נאמר, כי משרד אובי"ר, המטפל בהיתרי־יציאה, עומד לבדוק מחדש בקשות של מסורבי־עלייה.

בין השמונה המוסיקאי לב סוד, פרופסור אלכסנדר לרנר, ולאדימיר סלפאק, אריה רחלמקו, יולי קושארובסקי ונאטאליה חסין, יוליאן חסין וד"ר ואלרי סופר. (עתי"ם)

קריאה בז'נווה

בז'נווה הושמעה אתמול קריאה למתן אשרות־הגירה ל־12,000 מסורבי־עליה בבריה"מ ולשחרורם של פעילי־עלייה ממחנות עבודה.

בוועידה השנתית של ועדת זכויות־האדם של האו"ם, המתכנסת בז'נווה, דרש מרטין גילברט, בשם האיגוד העולמי למען יהדות פרוגרסיבית, לאשר את עלייתם ארצה של 25 מסורבי־עליה שהשלימו את ריצוי עונשי המאסר שלהם. גילברט אמר במסיבת עתונאים, כי ב־15 השנים האחרונות הגישו 350 אלף יהודים בקשות לאשרות־הגירה, ולפחות 500 משפחות חצויות מבקשות להתאחד עם בני־משפחה החיים בישראל.

גילברט הודיע, כי השבוע יעלה בדיוני ועדת זכויות־האדם את גורלם של יהודי סוריה ואיראן. בסוריה כ־4,000 יהודים שאינם יכולים לעזוב את המדינה, ביניהם 250 צעירות, שאינן מסוגלות למצוא חתנים.

בראיון עם כתב סוכנות סט"א, אמר ראש המשלחת הסובייטית בוועידה, ולאדימיר לובאייקו, כי בעיית ההגירה היהודית היא אחת מהבעיות הרבות שיבואו על פתרונן בהתאם לחוק הסובייטי.

לשחרור מיימאן

מפריס נמסר, ועדה של פיסיקאים צרפתיים קראה אתמול לשלטונות בריה"מ לאפשר לפיסיקאי היהודי הסובייטי פרופ' נחום מיימאן, שאשתו אינה מתה זה עתה מסרטן בארה"ב, לעלות לישראל. המדענים הצרפתיים הזכירו, כי פרופ' מיימאן, בן 75, ממתין זה 12 שנה להיתר־יציאה. מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב, אמר אתמול, כי „הגישה החדשה" של בריה"מ כלפי זכויות־האדם אינה תוצאה של לחצי המערב, אלא „מחשבה פוליטית חדשה".

מפ"ם כמרכז הציונות המתקדמת בבחירות לקונגרס הל"א בדצמבר

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„הבחירות לקונגרס הל"א של ההסתדרות הציונית העולמית שייפתחו ב־7 לדצמבר השנה בירושלים ישקפו את הזרמים הפוליטיים והרעיוניים בתפוצות ויקבעו את יחסי הכוחות בהסתדרות הציונית. מפ"ם מופיעה בבחירות אלה כמרכז של הציונות המתקדמת". דברים אלה אמר הייני בורנשטיין, מזכ"ל הברית העולמית של מפ"ם, בפתיחת הדיון בעניין זה במרכז המפלגה, אתמול, באולם „צוותא" בתל־אביב.

בורנשטיין אמר עוד כי מפ"ם הצליחה לקרב אליה גורמים ואישים בקהילות היהודיות, המזדהים עם תפיסתה בנושא השלום, הפלורליזם, זכויות האזרח, ההתיישבות, העליה, במתן עדיפות לתנועות החלוציות ולשינויים ארגוניים בתנועה הציונית.

להדגמת דבריו ציין הייני בורנשטיין כי ברשימת הציונות המתקדמת בארצות־הברית הקשורה במפ"ם מופיעים שלושה מנהיגים של איגודים מקצועיים גדולים באמריקה, 12 פרופסורים מאוניברסיטאות שונות באוה"ב ו־14 רבנים רפורמיים, למרות העובדה שהתנועה הרפורמית מופיעה ברשימה נפרדת בבחירות להסתדרות הציונית העולמית.

בין המשימות העיקריות לקראת הקונגרס הל"א מנה מזכ"ל הברית העולמית את חיזוק מפ"ם במטרה להוריד את הליכוד למיעוט על־ידי גיבוש חזית רחבה של ארץ־ישראל העובדת והציונות המתקדמת.

אברהם שנקר, שסיים את תפקידו כנציג מפ"ם בהנהלה הציונית ובסוכנות היהודית, אמר כי תרומת המדינה משפיעה על העליה והירידה יותר מאשר אי־היעילות של הסוכנות היהודית. לדבריו, העברת תפקודיה של הסוכנות לממשלה לא תפתור בעיה יסודית זו, לא תמנע ירידה ולא תגביר את העליה.

בציינו כי אין ולא תקום מסגרת אחרת שתמלא את תפקידיה של ההסתדרות הציונית, אמר שנקר כי ביצור הסוכנות עלול להוביל לאנרכיה ביחסים בין התפוצות לבין מדינת ישראל מאחר שהמגבית הפכה לבסיס של התארגנות קהילתית בכל התפוצות.

בהתייחסה לתוכנית הטלוויזיה „כניסה חופשית", אמרה מרים מיוחס, מנהלת האגף לארגונים בין לאומיים בהסתדרות הציונית, כי התוכנית חשפה לעיני כל את חוסר הידע של שרים וחברי־כנסת לגבי מהותה של התנועה הציונית. לדעתה, הציונות היא ביטוי לאחדות העם היושב בציון ובתפוצות והכרה במרכזיותה של ישראל בקיום העם היהודי ועתידו.

לא צריך צנזורה

קריאה לביטול הצנזורה, הושמעה ביום עיון לראשי ערים, מנכ"לי תיאטראות ומנהלי מחלקות תרבות ברשויות מקומיות. מטעם המרכז לשלטון מקומי, על נושא הצנזורה בתיאטרון הישראלי, בתיאטרון החאן בירושלים.

ביום העיון נדונה תופעת הצנזורה המקומית, הבלתי־רשמית ברשויות מקומיות, בהן פועלים תיאטרות, בשל ההשפעה שיש לראשי הרשות על הרפטואר של התיאטרון, בעיקר בהיבט התקציבי.

יו"ר ועדת התרבות במרכז השלטון המקומי, יונה יהב, הציע לבחון את רמת הפתיחות של מוסדות התרבות ברשויות המקומיות, בנושאים שנויים במחלוקת, בעיקר בתחום הפוליטי־חברתי. לאור ההקצנה שחלה בנושאים אלה לאחרונה. ביום העיון הוצגה בפני המשתתפים הצגת היחיד „האופסי־מיסט" של תיאטרון חיפה, ובעקבות זאת נערך דיון בהשתתפות ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, ראש עיריית פתח־תקווה ויו"ר המרכז לשלטון מקומי, דב תבורי, ראש עיריית באר־שבע, משה זילברמן, מ"מ יו"ר המועצה לביקורת סרטים ומחזות יעקב מרקוביץ ומנכ"לי התיאטראות.

ראשי הערים ומנכ"לי התיאטראות היו מאוחדים בדעה, כי כיום כבר אין צורך בצנזורה, משום שהציבור מבוגר דיו, כדי להחליט ביחס לעמדותיו על מחזות.

(עתי"ם) (צילום: י.ס.פ.א)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 הועדה המחוזית לתכנון ולבניה

מחוז ת"א

מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תכנית מס' ח־385 שנוי לתכנית מתאר — תיקון מס' 3 לח־1.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 7124 חלקה 195 וחלק מחלקה 199
גוש 7116 חלק מחלקה 165
גוש 7127 חלק מחלקה 155.
רחוב: מצפון לרח' התנאים השטח הגובל עם בתים.

עיקרי מטרת התכנית:
א. קביעת אזור מגורים א' ואזור מגורים מיוחד ב'
ב. קביעת חזית חנויות.
ג. קביעת מגרש לבניין צבורי והשימושים המותרים בו.
ד. קביעת דרכים חדשות ושטח צבורי פתוח הכל בהתאם למופיע בתשריט המצורף.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות וכלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

מרדכי כהנא יו"ר הועדה המחוזית לתכנון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

מרחב תכנון מקומי

תל־אביב־יפו

הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תוכנית מפורטת מספר 2355 שנוי מספר 1 לשנת 1984 של תוכנית מפורטת "A" יפו. השטחים הכלולים בשינוי התוכנית ומקומם: גוש 7012, חלקות: 2, 3, 4, 17. רחוב: אילת פינת שביל אסף, פסי הרכבת לשעבר.

עיקרי מטרת התוכנית: לתכנן מחדש את החלקות 2, 3, 4, 17 בגוש 7012, לקבוע איזור והולוקה, לקבוע איזור מסחרי מיוחד עם תנאי בניה מיוחדים והרחבת דרך קיימת ולשנות בהתאם לכך את התוכנית המפורטת "A" יפו על שינוייה אשר אושרה למתן תוקף ע"י הועדה המחוזית בישיבתה מיום 15.8.46.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינויי התוכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע בבנין ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע ע"י שינוי התוכנית וכן כל הזכאים לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות למשרדי, הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתוכנית לא תתקבל ולא תדון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהם היא מסתמכת.

מרדכי כהנא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

מודעה

בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה של 60% משטח החלקה שתחולק בין הבנינים ברח' פיינשטיין 4־6 רמת אביב ג', גוש 6631 חלקה 139 — תכנית עיצוב ארכיטקטוני מס' 1839/ת.ע. א/2א'.

למי שיש התנגדות להוצאת האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בשד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר ועדת המשנה
לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

ועדת השרים לכלכלה החליטה:

מעמד של איזור פיתוח ב' לחברת האתילן החדשה שתוקם בחיפה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת השרים לכלכלה החליטה אתמול להעניק מעמד של איזור פיתוח ב' לחברת האתילן החדשה שתוקם במפרץ חיפה. בכך דחתה ועדת השרים לכלכלה את דרישתם המקורית של שר האנרגיה, משה שחל, ושר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, להעניק לחברה זאת מעמד של איזור פיתוח א' בכל נוגע למענקים והלוואות.

הצעתם המקורית של שרי האנרגיה והתעשיה מבוססת על הפוטנציאל הגדול הגלום, לדעתם, בתעשיית האתילן בישראל. השרים בטוחים כי חברה כזאת תוכל לייצא את רוב תוצרתה בערך מוסף של יותר מ־50 אחוז. שר האוצר, משה נסים, התנגד לדרישת שני השרים וקבע כי לתעשיה הפטרוכימית בישראל אין כל יתרון יחסי על פני תעשיות דומות בעולם, ורוב חומרי הגלם שהיא צורכת מיובאים. על כן, זו תעשיה עתירת־ייבוא והון והיא לא תוכל לעמוד בערך מוסף שנקבע.

עוד אמר שר האוצר בתגובתו, כי התקדים של הענקת זכויות של איזור פיתוח א' למפעל המוקם במרכז הארץ, הוא מסוכן ואם יתקבל יבואו בעקבות חברת האתילן מפעלים אחרים הממוקמים במרכז הארץ וידרשו העדפה כזאת ובכך תתמוטט כל מערכת המימון לתעשיה. שר האנרגיה משה שחל ושר התעשיה שרון הצטרפו בסופו של דבר להצעת הפשרה של השר גד יעקבי ותמכו בהענקת מעמד של איזור פיתוח ב' לחברה.

הירקן הוותיק של בית־אלפא — „מנהיג עולמי!"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„תופתע לדעת שהינך נחשב, על־ידי „המרכז הלאומי לביאוגרפיה" בקמבריג'־אנגליה, כמנהיג עולמי. פרטים על הישגיך הגיעו לחוקרינו. אנו מכירים בדוגמא שאתה משמש לאחרים — במיוחד, למצטיינים צעירים של מחר" — כך נאמר במכתב ששיגר מנכ"ל המרכז הלאומי לביאוגרפיה, לחיים פלדנר, מוותיקי הירקנים בקיבוץ בית־אלפא.

בהמשך המכתב נאמר: „ברצוני לתת הכרה בינלאומית לא רק להישגיך השונים אלא גם לפילוסופיית החיים שלך, תוך אמונה שהיא תדרבן גם אחרים, ולפיכך הינך ראוי להיות משובץ בין מנהיגים עולמיים בעלי הישגים, שאנו מפרסמים את קורותיהם והישגיהם".

חיים פלדנר, בן 84, מוותיקי הירקנים של בית־אלפא טבעוני זה יובל שנים, עוסק יותר מ־60 שנה בחקלאות, במיוחד בחקלאות אורגנית ובטיפוח זרעים ויצירת זנים חדשים של בצל, כרוביה ועוד הנושאים את שמו ואת קיבוצו. הישגיו בטיפוח זרעים וביצירת זנים חדשים זכו להוקרה ולפרסום מטעם חברת הזורע, פרס קפלן, פרס הסתדרות ומוסדות המחקר החקלאי בישראל. הוא גם נרשם בספר השיאים של „גינס".

סכסוך העבודה ב„השריון" פורסם בניגוד לאתיקה

הוועד־הפועל של מועצת העיתונות אישר את מסקנות ועדת הבירור בתלונת חברת „השריון" נגד העיתונים „דבר" „הארץ" ו„שער".

הנהלת „השריון", פנתה למועצת העיתונות בתלונה על כתבות שהופיעו בעיתונים בקשר לסכסוך עבודה במפעל, בה נאמר כי הודעת מועצת פועלי ת"א־יפו פורסמה ללא תגובת החברה.

במסקנות הוועדה שמונתה לבירור העניין נאמר בין השאר, כי העיתונים „דבר", „הארץ", ו„שער" נהגו בכתבות הנדונות בניגוד לסעיף 3 לתקנון האתיקה המקצועית של מועצת פועלי ת"א־יפו. עם הנהלת „השריון". (שעי ת)

שוב נמרים לעין־גדי

שוב חוזרים נמרים לחצר קיבוץ עין־גדי — מסר מנהל מחוז הנגב ברשות שמורות הטבע, שמואל שטירה.

לדבריו, מתבצעת חדירת הנמרים לקיבוץ בשל תיחוק לקוי של הגדר החשמלית סביב הקיבוץ. (עתי"ם)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 16.2.87

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6597	1.6805	1.6709
דולר אמריקני	1	1.56	1.64	1.5975	1.6175	1.6078
מרק גרמני	1	0.86	0.91	0.8802	0.8912	0.8867
לירה שטרלינג	1	2.40	2.51	2.4394	2.4699	2.4575
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2648	0.2681	0.2663
ין יפני	100	1.02	1.07	1.0422	1.0552	1.0486
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7797	0.7894	0.7859
פרנק שווייצרי	1	1.02	1.07	1.0407	1.0537	1.0488
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2469	0.2500	0.2483
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2293	0.2321	0.2308
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2337	0.2366	0.2349
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3530	0.3575	0.3554
דולר קנדי	1	1.17	1.23	1.1929	1.2078	1.2010
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.10	1.0581	1.0713	1.0648
ראנד דרום אפריקני	1	0.52	0.78	0.7680	0.7776	0.7729
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4259	0.4312	0.4281
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2527	1.2684	1.2613
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.29	1.2393	1.2547	1.2455

המרכז למידע אלטרנטיבי נסגר בחשד שפעל למען ארגון מחבלים

בצעד יוצא דופן סגרו אתמול אנשי משטרת ירושלים את משרדי המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית בבירה ועיקלו את הציוד שבהם, בעקבות מידע כי במקום מתנהלת פעילות למען ארגון החזית העממית לשחרור פלשתין. המרכז, המצוי בבניין משרדים ברחוב כורש 14 במרכז ירושלים, נסגר על־פי צו שהוצא ע"י מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, מכח סמכות הנתונה למפקח הכללי בפקודה למניעת טרור תש"ח.

בצו נאמר: „לאחר ששוכנעתי, לאור חומר שהובא בפני, כי במקום הנקרא המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית, המצוי ברחוב כורש 14, מתנהלת פעילות למען ארגון המחבלים החזית העממית לשחרור פלשתין וכי הוא משמש מקום לפעילות הכוללת בין היתר: מתן שירותי הדפסה, שיכפול והפצה לפירסומים עויינים ובלתי־חוקיים של האירגון מטעמו, קבלת מידע מאת פעילי האירגון בארץ ובחו"ל והפצתו בין פעיליו עבור האירגון הטרוריסטי, אני מורה בזאת על סגירת המקום ל־6 חודשים החל מיום 16.2.87".

בתוקף סמכות זו, הורה מפכ"ל המשטרה גם לעקל את כל המכשירים והציוד שנמצאו במשרד, משום שהם משמשים אירגון טרוריסטי.

אתמול בבוקר באו למקום אנשי משטרה מצויידים בצו חיפוש שהוצא ע"י שופט. במהלך החיפוש במשרדים, נתפסו פירסומים עויינים ובלתי־חוקיים.

מנהל המרכז למידע אלטרנטיבי נעצר להמשך החקירה. שני פעילים נוספים שנעצרו שוחררו בתום חקירתם.

יצויין, כי העצור וחלק מן הפעילים במרכז הם יהודים ויד עימם עבדו שני ערבים.

כתב עתי"ם מוסיף, כי המרכז למידע אלטרנטיבי סיפק לעתונאים מהארץ ומחו"ל ידיעות הקשורות למתרחש בשטחים, כמו למשל חומר רקע על מגורשים, מידע על הפגנות ועל מעצרים וכן אירגן מסיבות עיתונאים.

המרכז למידע אלטרנטיבי החל את פעילותו לפני כשנתיים ובתקופת חילופי השבויים עם ג'יבריל הוא מסר מידע רב על המחבלים ששוחררו עוד בטרם נודע הדבר בצורה רשמית ממקורות ישראליים. כל הציוד והמכשירים שהוחרמו מהמשרד הועמסו על ג'יפים של המשטרה והובאו למשטרת ירושלים. (עתי"ם)

הטור השבועי

ביום חמישי 12.2.87 התקיימה ישיבת מרכז הסתדרות הגימלאים בהשתתפות ח"כ ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות. א. אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים פתח בדברי ברכה למזכ"ל ותודה על מאמציו לבטול הגזרות שהופיעו בתכנית הכלכלית של האוצר. לאחר דיון נתקבלו החלטות:

1. המרכז מביע את הערכתו למזכ"ל ההסתדרות ולועדה המרכזת על עמידתם במו"מ עם הממשלה על המדיניות הכלכלית החדשה. התמיכה הנחוצה להגנה על הקבוצות הסוציאליות החלשות בחברה הישראלית מנע, בין היתר, פגיעה ברמת חייהם של הגימלאים ע"י הטלת מס הכנסה על קצבאות הזיקנה כפי שתיכנן האוצר.
2. המרכז מתנגד בתוקף לחוק הפנסיה המוצע ע"י שר העבודה והרווחה. עקרונית יש לחייב חוק פנסיה המבטיח פנסיה לעת זיקנה לכל אזרח באחריות המדינה. לחוק הפנסיה המוצע יש להתנגד כי הוא מקטין את שעורי הפנסיה הקיימים ע"י שילוב הפנסיה מן הביטוח הלאומי וממקורות של חסכון פרטי. בהתאם לחוק המוצע יחיו גימלאי העתיד במצוקה גדולה עוד יותר מאשר עכשיו.
3. המרכז פונה לשר האוצר בתביעה לכבד את החלטת הכנסת בדבר תשלום פצוי שחיקת הפנסיה של מקבלי פנסיה תקציבית בשעור של 26.7%. מן הצדק להקל על מצבם של מקבלי פנסיה תקציבית ע"י תשלום מידי של השחיקה שהוכרה ע"י הכנסת. המרכז רושם לפניו את הודעת מזכ"ל ההסתדרות חח' ישראל קיסר כי הוא מוכן לעמוד בראש המאבק למען פיצוי שחיקה בגימלאות התקציביים בהתאם להחלטות ועדת הכספים של הכנסת.
4. המרכז מוחה נגד ההצעה להקטין תשלומי הביטוח הלאומי ע"ח קצבת הזיקנה ע"י ביטוח „הוראת השעה" ודורש לא לשנות את החישוב הנהוג בחודשים האחרונים.
5. המרכז מוחה מפני הפחתת הפרשות המעסיקים לביטוח הלאומי כי צעד זה ימנע מן הביטוח הלאומי למלא את התחייבויותיו (ויפגע בעצמאותו) של המוסד. המרכז מטיל על המזכירות לארגן פעולה צבורית רחבה במטרה למנוע פגיעה בביטוח הלאומי וביכולתו לתפקד בהתאם ליעודו ולפי החוק הקיים. המרכז פונה לכנסת ולועד הפועל של ההסתדרות ולהגן על הביטוח וצבור המובטחים נגד כוונות האוצר לפגוע במוסד חשוב זה ולצמצם את שרותיו.
6. המרכז דורש ממזכ"ל ההסתדרות ומן הועדה המרכזת לפעול להשלמת תשלום פצוי השחיקה בקרנות „מבטחים" ו„מקפת" בהתאם להחלטות הוועדה המרכזת מ־17 ביוני 1984.
7. המרכז מביע את תמיכתו בתביעת גימלאי „נתיב" לעבור לחישוב הפנסיה על פי המדד המלא כמקובל ביתר קרנות הפנסיה. חישוב הפנסיה לפי המדד המלא התואם את המדיניות של הועד הפועל בנושא זה. כמו כן, תומך המרכז בתביעה לתשלום על פיצוי שחיקה עבור העבר.
8. המרכז מזדהה עם החלטות הועדה המרכזת בדבר איחוד קרנות הפנסיה כדרך לביסוס יציבותן ויעילותן.

בסניפים

תנופה

בסוף חודש ינואר ש.ז. אירגן סניף הגימלאים טיול לאילת בהשתתפות למעלה מ־100 גימלאים. הטיול נמשך 4 ימים ובדרך חזרה בקרו בשדה בוקר ועלו לקברו של בן־גוריון במלאות 100 שנה להולדתו.

הדר חיפה

ביום 10.2.87 התקיימה אסיפת גימלאי הדר־הכרמל בהשתתפות חח' אבי גרשון מנהל קופ"ח, שהרצה על קופ"ח ושרותיה לחבר. הנחה גימלאי הדר הכרמל זאב שיכס.

קרית־אתא

ביום 10.2 התקיימה עצרת חגיגית של גימלאי קרית אתא במלאות 66 שנה להסתדרות ו־100 שנה להולדת בן־גוריון. בהשתתפות ראש העיר יעקב בר־דניאל, רעיה רטיג חברת הועדה המרכזת, מזכיר מועצת משנה—שמואל סודרי, אברהם בן־דור חבר מזכירות הגימלאים מחוז חיפה, בתכנית האמנותית שירה בציבור ומקהלת הזמרת מרים מילר – הנחה יו"ר גימלאי קרית־אתא יוסף אשל.

קרית־חיים

ביום 11.2 התקיימה ישיבה מורחבת של ועד גימלאי קרית־חיים, מזכירות מועצת משנה של ההסתדרות דנו בהקמת בית אבות בקרית־חיים, הגדלת בנין המועדון של קרית חיים המערבית, חידוש הפעולות בטיפול אישי לנזקקים. הוחלט לפנות לראש העיר מר אריה גוראל בנושא הקמת בית אבות למען תושבי הקריה. הנחה את הישיבה מזכיר ההסתדרות במקום החח' יחזקאל...

הרצליה

אסיפת גימלאים דוברי אידיש במועדון מועצת פועלי הרצליה שנערכה ביום ג' 10.2.87. חח' משה סמולר הרצה על מאבקה של הסתדרות הגימלאים על זכויות הגמלאים.

גימלאי „משען"

המזכירות התכנסה ביום 4.2.87 בבית אבות גבעתיים. דנה והחליטה לקיים פגישות אזוריות של גימלאי „משען"; בחיפה, באר־שבע, תל־אביב, חולון, וירושלים. כן סוכם להוציא ביולטין לגימלאים. נבחרה מערכת: מנדלסון, הורביץ וסמולר.

ברית ראשונים

ביום 12.2.87 התקיימה ישיבת ההנהלה של ברית ראשונים. צוין שיתוף הפעולה עם סניפי הסתדרות הגימלאים. לפי דיווחים במקומות נמשכת הצטרפותם של הוותיקים לברית. הוחלט לקיים כנס ארצי של „ברית ראשונים" תחת הסיסמה „עידוד הציונות מגורכאותית".

ועדה הכלכלית

ביום 12.2.87 התקיימה פגישה עם עדי אמוראי סגן שר האוצר בנושא מימון לבתי אבות. שמואל פוטיק ודוד קלדרון העלו הצעות במטרת עידוד החסכון. סוכם כי תקום ועדה לבחינה חיובית של ... מתבקש.

ביטאון ותיקי מפ"ם מס' 2.

רס"ר מואשם בעריכת מבחני מין לחיילות

רס"ר בצה"ל מואשם בלקיחת שוחד, בעריכת מבחני מין לחיילות ובהצעת חופשות תמורת עיסויים.

הרס"ר הוותיק, ששירת באחת מיחידות צה"ל בצפון, כבר בפני בית־הדין הצבאי המחוזי צפון בראשותה של אלוף מישנה נולי פלד בהאשמות המיוחסות לו.

בכתב־האישום טוענת התביעה, כי הרס"ר ביקש מפקידתו, צעירה בדרגת רב־טוראי, מספר פעמים כי תעניק לו עיסויים, בתמורה לכך הבטיח להעניק לה חופשות. עוד טוענת התביעה, כי הרס"ר הציע לפקידה לצאת עימו לבילויים. במקרה אחר, חיבק הרס"ר מספר פעמים קצינה בדרגת סגן מישנה ושוחח עימה בנושא „תנוחות קיום יחסי מין". התביעה הצבאית טוענת עוד, כי הרס"ר הציג לחיילת אחרת בדרגת טוראי שאלות בנושא מין וזימן אותה לחדרו על מנת לבדוק אם „היא יודעת לחטט". הרס"ר, טוענת התביעה, התעניין אצל חיילת נוספת על חיי המין שלה והציע לה ללון בחדרו „על מנת לחיות גזענית" תוך התעניינות „אם היא חמה במיטה".

התביעה טוענת, כי במהלך ראיון היכרות שערך הרס"ר לחיילת, הציג בפניה שאלות אינטימיות בנושאי מין וזמן קצר לאחר מכן ביקש שתיכנס לחדרו וביקש לנשקה.

בית־הדין הצבאי המחוזי שמע אתמול עדויות במשפטו של הרס"ר. (עתי"ם)

חיילת שנפצעה באירופה לא הוכרה כנכת צה"ל

מאת שלי יחימוביץ' כתבת „על המשמר"

חיילת שנפצעה בעת שהשתתפה באליפות אירופה בכדוריד שהתקיימה באיטליה, ובתוצאה מכך נגרמה לה נכות קשה, אינה מוכרת כנכת צה"ל ואינה זכאית לקבל את התנאים הנלווים לכך. אתמול דחה הרכב של שלושה שופטים בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע ערר שהגישה החיילת על החלטת קצין תגמולים של צה"ל.

בערר שהגישה הצעירה לבית־המשפט נאמר, כי נשלחה להשתתף באליפות אירופה מתוקף הסכם בין רשות הספורט לבין המטכ"ל. זאת לאחר שהוכרה כספורטאית מצטיינת בצה"ל. במהלך המשחק נפצעה החיילת ונזקקה לטיפול רפואי ראשוני באיטליה. כעבור ימים אחדים הוחזרה ארצה והועברה לאישפוז בבית"ח סורוקה בבאר־שבע, שם עברה שני ניתוחים וקיבלה במשך שנה טיפול רפואי בהשגחתו של קצין רפואה. בהיותה על מטת חוליה הוענקה לה דרגת סמל. בעקבות פציעתה נקבעה לה נכות של 45 אחוז.

בערר נטען, כי לאחר הפציעה קיבלה החיילת את כל הסעד הרפואי והנפשי מצה"ל, מאחר וצה"ל ראה בפציעתה חלק משירותה הצבאי. עוד נטען, כי ההסתייגויות של צה"ל החלו רק כאשר הגישה תביעה להכרה בנכותה.

לעומת זאת טענה פרקליטות מחוז ת"א שייצגה את צה"ל, כי החיילת השתתפה בתחרויות במסגרת „חופשה מיוחדת" ולכן פציעתה אינה נכללת במסגרת האירועים אשר ארעו תוך השירות הצבאי.

הרכב השופטים שדחה את הערר קיבל את טענת הצבא וקבע, שאכן חופשה מיוחדת לחיילים אינה נחשבת כשירות צבאי.

אישום נגד מזכיר בתיהמ"ש בדרום יוגש בימים הקרובים

תנאי השיחרור בערבות של מזכיר בתי־המשפט בדרום הארץ, יצחק טאוב, הוארכו אתמול בשבועיים ימים נוספים על־ידי השופטת שרה פריש בבית משפט השלום בפתח־תקוה.

יצחק טאוב שוחרר לפני חודש ממעצר בן 7 ימים, בתנאי שלא יתקרב לבית־המשפט ולא יצור קשר עם המעורבים בפרשה.

מזכיר בתי־המשפט חשוד בניצול מעמדו למען קידום עניינן של נשים גרושות שנזקקו לטיפול בית־המשפט, בתמורה לקירבה גופנית.

בבית־המשפט טען נציג היחידה לחקירת פשעים חמורים, סגן ניצב אנינון שאלתיאל, כי למשטרה יש מידע שטאוב יצר קשר עם אחת מהנשים המעורבות בפרשה. יחד עם זה ציין, כי בימים הקרובים יוגש נגד טאוב כתב־אישום.

יצחק טאוב מושעה מתפקידו כמזכיר בתי־המשפט על־ידי הנהלת משרד המשפטים. (עתי"ם)

● הסכם בדבר הצטרפות עובדי הרשויות המקומיות לקרן „תנופה לצמיחה" נחתם בין מרכז השלטון המקומי, עיריות ירושלים, חיפה ותל־אביב והסתדרות הפקידים. על כך הודיע צבי צפרירי, מרכז קרן „תנופה לצמיחה".

בפליליים

לוכד עריקים מואשם בהתעללות בחייל

לוכד עריקים, סמל במשטרה הצבאית, מואשם בהתעללות בחייל, תוך התנהגות שאינה הולמת את תפקידו.

באי־כוח התביעה הצבאית, סגן דורון זיסו, הגיש לבית־הדין הצבאי המחוזי־צפון כתב־אישום נגד לוכד העריקים. לטענת התביעה היכה הנאשם, בתחילת חודש אפריל אשתקד, חייל עציר וסטר לו בפניו בעת שהיה כבול באזיקי יד.

התביעה טוענת, כי התנהגות זו של הנאשם יש בה משום התעללות והתנהגות שאינה הולמת את דרגתו של הנאשם.

סמל המשטרה הצבאית כפר בהאשמות המיוחסות לו ומשפטו נדחה להוכחות בפני בית־הדין בראשותו של סגן אלוף משה גינות. (עתי"ם)

הורשע בסחיטת יחסי מין מאשה נשואה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

אליהו בן־עטר בן 27 מכרמיאל הורשע אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה בסחיטת יחסי מין באיומים מאשה נשואה, באונס ובביצוע מעשים מגונים בכפייה.

בכתב האישום שהוגש ע"י התובעת עו"ד תמי שפיר נטען כי ביולי 86' גילה הנאשם את האשה, בת 30 מכרמיאל, בחברת גבר אחר בבוסתן. הוא איים עליה, כי אם לא תתרצה לו ותקיים עמו יחסי מין, הוא יחשוף את מעלליה בפני בעלה. האשה, שפחדה כי סודה ייחשף בפני בעלה, קיימה עם הנאשם יחסי מין מספר פעמים. בכמה מקרים אנס אותה הנאשם בכוח כשהוא מאיים לרצוח אותה.

הנאשם הכחיש את גירסת התביעה וטען, כי האשה היתה זו שאילצה אותו לקיים עמה יחסי מין כיוון שרצתה להתגרש מבעלה. ואף איימה לרצוח אותו באם יסרב לדרישתה.

השופטים אברהם פרירמן, מלכיאל סלוצקי ונתן קליינברגר דחו את גירסת הנאשם ואימצו את גירסת המתלוננת, שטענה בעדותה כי לא נהנתה מיחסיה עם הנאשם ושיתפה פעולה עמו מחוסר ברירה.

מתן גזר־הדין נדחה עד קבלת תזכיר של קצין מבחן.

הוארך מעצר החשוד ברצח חיים פלאח

מעצרו של אלי ביטון ממגדל העמק, החשוד ברצח חיים פלאח תושב העיירה, הוארך אתמול ב־12 יום, בפקודת בית־משפט השלום בנצרת.

ביטון בן ה־26 הובא לבית־המשפט תחת משמר כבד של שוטרים ונתקבל בקריאות עידוד מצד בני משפחתו שקראו לעברו „תחזיק מעמד", „אנו איתך" ו„אתה גיבור גדול". קבלת פנים אחרת קידמה את העיתונאים שהיו במקום. לאחר שני המשפחה איימו עליהם וגם שברו את מצלמתו של צלם „ידיעות אחרונות". העיתונאים הגישו למשטרה תלונה על האיומים.

באי־כוח המשטרה, ראש צוות החקירה המיוחד שמונה לחקור בפרשה, פקד סאלח סאבח, דרש את המשך מעצרו של ביטון. הוא ציין, כי האליבי שהביא לגבי מועד הרצח מופרך וגם בדיקה שנעשתה לחשוד בגלאי שקר, על־פי בקשתו, הראתה שהוא משקר.

הסניגור א. ליבט ביקש לשחרר את ביטון בערבות בציינו, כי אין למשטרה ראיות הקושרות אותו למעשה. (עתי"ם)

אנו משתתפים באבלם של
דבורה הרץ ומשפחתה
במות
האב
קיבוץ בית זרע

לחברנו צבי זיגמונטוביץ ומשפחתו
שותפים באבלכם
במות
האחות
בית נגבה

לחברינו משה פרידמן ולמשפחתו
אתך באבלך
במות אשתך
שרה ז"ל
חברים מקיבוץ מענית

עם משפחת שטיינברג
אתכם באסונכם הכבד במותו של
יוסי ז"ל
מרכז מפ"ם
סיעת מפ"ם בהסתדרות
סניף מפ"ם צפת